

ÅRSRAPPORT 2012

INNHold

Innholdsfortegnelse	3
Adm. banksjefs kommentar	5
Innledning	6
Styrets beretning	8
Resultatregnskap	18
Balanse	19
Kontantstrømoppstilling	20
Egenkapitaloppstilling	21
Noter til årsregnskap for 2011	22
Generelle regnskapsprinsipper	23
Noter	29
Nøkkeltall	83
Erklæring fra bankens styre og adm. banksjef	85
Årsmelding for kontrollkomitéen	86
Revisjonsberetning	87
Bankens tillitsvalgte	89
Bankens organisasjon	90

ADM. BANKSJEFS KOMMENTAR

Fornøyde kunder sikrer morgendagen for Nes Prestegjelds Sparebank

I likhet med tidligere år, er også 2012 et år der vi har fått en rekke positive tilbakemeldinger fra både bedrifter og personkunder. De relasjonene som skapes mellom våre kunder og våre ansatte er basert på de ansattes fag- og lokalkunnskap. Dette er bankens konkurransefortrinn i de områdene vi jobber.

I tillegg til relasjonen som skapes i kontorkanalen, samarbeider vi kontinuerlig med Terra Alliansen om å tilrettelegge for gode elektroniske løsninger for våre kunder. Vi har de siste årene fokusert på kompetanseøkning og utvikling av våre medarbeidere. Uten deres innsats og gode samhandling ville ikke fjorårets rekordresultat vært mulig.

Norsk økonomi

Vi har lagt bak oss et godt år i norsk økonomi. Det har vært preget av solid vekst og høy investeringsaktivitet. Enkelte sektorer, som turistnæringen og eiendomsutvikling i fjellet, har fortsatt store utfordringer. Dette er sektorer som er viktige for våre lokalområder.

Både sentralbankens styringsrente og pengemarkedsrenten har falt gjennom året. Etter en periode med turbulens i kredittmarkedene har også marginene blitt redusert mot slutten av 2012. Dette bidrar til en mer normalisert innlånskostnad i bankene. Selv om boligprisene har steget på landsbasis, er dette et fenomen som i stor grad handler om byene. I områdene der banken er lokalisert, er det liten økning i boligpriser.

Utsiktene for norsk økonomi neste år ser gode ut. Norge er allikevel sårbar for eventuelle alvorlige tilbakeslag i internasjonal økonomi. Om man skal feste lit til Norges Bank sine prognoser, må man forberede seg på noe høyere renter i 2013.

Resultat

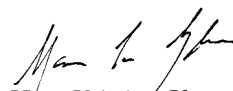
Nes Prestegjelds Sparebank har oppnådd sitt beste resultat på 170 år. Det gode resultatet har klar sammenheng med god bankdrift, regnskapsmessige engangseffekter, reduserte kostnader og moderate tap på utlån. De siste års kontinuerlige arbeid for å styrke kvaliteten i det bankfaglige arbeidet, og tydelig fokus på kjernedrift, har bidratt positivt til det sterke resultatet.

Utsikter

Banksektoren har over flere år vært utsatt for et betydelig marginpress. Dette har sammenheng med økt konkurranse, som igjen fører til press på bankens inntekter. Samtidig har det vært finansiell uro i de europeiske kapitalmarkedene, noe som har ført til dyrere innlån. På toppen av dette skal banksektoren i årene som kommer tilpasse seg nye regler. Dette vil føre til økte likviditetskostnader og vesentlig høyere kostnader i forbindelse med nye kapitalkrav. Kombinasjonen av reduserte inntekter og økte kostnader, må bankene ha et aktivt forhold til.

Til tross for et svært godt resultat i 2012, er det viktig å gjøre tilpasninger. Omgivelsene dette resultatet er skapt i, er under vesentlig endring. Pris ut mot kunde, kostnadsreduksjon og/eller økt forretningsvolum er virkemidler bankene må benytte for å møte fremtidige endringer i krav til oss banker. De bankene som ikke evner å tilpasse seg, og faller for fristelsen til å tro at alt blir som før, vil sakke akterut. I Nes Prestegjelds Sparebank har vi et offensivt syn på fremtiden! Med fjorårets gode resultat ønsker vi å posisjonere oss til å være en bank i utvikling i årene som kommer.

Hans Kristian Glesne
Adm. banksjef

INNLEDNING

BANKENS HISTORIE

Nes Prestegjelds Sparebank ble opprettet 26. november 1842, og er den eldste banken i Hallingdal.

Medvirkende årsak til opprettelse av banker på den tiden var den lånetrang som gjorde seg gjeldende, da man etter hvert gikk over fra natural- til pengehusholdning.

Mange av de nyopprettede bankene ble tuftet på de gamle kornmagasinenes grunn. Dette skjedde også her i Nes og Flå. Det var sogneprest Thomas Stang som 4. juli 1838 kom med forslaget om å selge kornmagasinene i Nes og Flå og opprette en låne- og sparebank. Dette ble gjort, men det tok noen år før alt var i orden.

Den 2. februar 1842 gjorde herredsstyret det endelige vedtaket om opprettelsen. Sogneprest Stang var ordfører i Nes og Flå på den tiden. Nes Prestegjelds Sparebanks grunnfond oppgis å være 2.345 spd. og 3 ort. Vedtaket i herredsstyret måtte stadfestes av kongen. Dette ble gjort 26. november 1842 og denne datoen regnes som bankens startdag.

VIRKSOMHETEN

Konsernet Nes Prestegjelds Sparebank består ved inngangen til 2013 av morselskapet Nes Prestegjelds Sparebank og det heleide datterselskapet Nes Eiendom AS.

Nes Prestegjelds Sparebank er totalleverandør av produkter og tjenester innen områdene finansiering, sparing og plassering, betalingsformidling og forsikring.

Banken har hovedkontor på Nesbyen og avdelingskontor i Drammen, Flå, Gol, Nore og Uvdal og Sigdal kommuner. Bankens administrasjon og fellesfunksjoner er samlet i hovedkontoret på Nesbyen. Her utøves og ivaretas bankens fellesfunksjoner. Den kunderettede virksomheten utøves ved alle kontorene.

Terra-Gruppen – bankallianse og finanskonsern

Styret har som målsetting å styrke Nes Prestegjelds Sparebank som en selvstendig lokal sparebank. For å oppnå denne målsettingen er banken avhengig av å kunne tilby et bredt spekter av finansielle produkter og tjenester som banken ikke produserer selv, samt over tid å oppnå kostnadsnivåer på linje med større banker. Banken har på enkelte områder store gevinster av å samarbeide med andre sparebanker for å utvikle infrastruktur og finansielle produkter og er derfor medlem i bankalliansen Terra Gruppen.

Terra-Gruppen eies av 77 selvstendige og lokalt forankrede norske sparebanker – deriblant Nes Prestegjelds Sparebank. Nes Prestegjelds Sparebank har en eierandel på 1,78 %.

Terra-Gruppen arbeider for at Nes Prestegjelds Sparebank og de andre aksjonærene oppnår gode vilkår for effektiv drift. På bankenes vegne framforhandler Terra-Gruppen løsninger som gir bankene strategiske og økonomiske gevinster. Gjennom alliansen får Terrabankenes kunder tilgang til hele bredden av konkurransedyktige produkter og tjenester som den enkelte lokale sparebank ikke ville kunne produsere og tilby alene. Terra Forsikring er Norges femte største forsikringsselskap og leverer et bredt spekter skade- og personforsikringsprodukter gjennom bankene. Terra Finans og Kredittbank produserer kort- og salgspantprodukter som debet- og kredittkort og leasing og salgspantlån. Terra Forvaltning leverer fondsprodukter for personkunder og bankene. Terra Aktiv Eiendomsmegling er landsdekkende med meglerkjedene Terra Eiendomsmegling og Aktiv Eiendomsmegling. I 2012 ble det besluttet å slå sammen disse kjedene under navnet Aktiv Eiendomsmegling.

Lokalbankene som er tilsluttet Terra-Gruppen har totalt ca. 750 000 kunder og en sterk lokal tilhørighet. Både i personmarkedet og bedriftsmarkedet har bankene landets høyeste kundetilfredshet og lojalitet blant fysisk betjente banker. Terrabankene har tilsammen en betydelig distribusjonskapasitet med 190 bankkontorer i 105 kommuner.

LEDERGRUPPEN

Hans Kristian Glesne (f. 1973)

Adm. banksjef. Ansatt i 2009. Er utdannet markedsøkonom fra Næringsakademiet, bedriftsøkonom fra BI og har i tillegg en bachelor grad i Bank og finans fra BI. Han har tidligere hatt stilling som banksjef med ansvar for personkundemarkedet i Sparebanken Øst hvor han var fra 2000-09.

Antall egenkapitalbevis i Nes Prestegjelds Sparebank: 0

Geir Hovden (f. 1969)

Leder finans og assisterende banksjef. Ansatt i 2002. Er utdannet siviløkonom i finans og markedsføring fra University of Oregon, USA og datahøyskolekandidat fra Datahøyskolen i Oslo. Har variert yrkeserfaring som IKT-ansvarlig hos Defa AS, IT-ingeniør hos Telenor IT Service

Fra venstre: Nils Halvard Bråten, Elin Røe Gullingsrud, Geir Hovden, Ingrid Lien Sagabråten, Terje Bale, Marit Siri Jorde, Hans Kristian Glesne.

og Installasjon, konsulent hos TerraMar Prosjektledelse AS og systemkoordinator hos Oslo Lufthavn AS.

Antall egenkapitalbevis i Nes Prestegjelds Sparebank: 0

Nils Halvard Bråten (f. 1964)

Banksjef for avdeling Nes. Ansatt fra 1986. Diplomøkonom innen bankfag fra Bankakademiet. Han har lang og bred erfaring fra ulike stillinger i banken, blant annet som kunde rådgiver og leder for næringsliv.

Antall egenkapitalbevis i Nes Prestegjelds Sparebank: 3.000

Elin Røe Gullingsrud (f. 1968)

Banksjef personmarked. Ansatt i 2007 som forsikringsrådgiver. Hun har utdanning fra Handelshøyskolen BI og er autorisert forsikringsmegler fra Forsikringsakademiet. Hun har vært i forsikringsbransjen i Oslo fra 1989 til 2003, i Storebrand Livsforsikring, Skagerak Forsikringsmegling AS og Link Forsikringsmegling AS. Fra 2003 jobbet hun i trygdeetaten i Buskerud som trygdesjef for Gol/Hemsedal og også som leder i NAV.

Antall egenkapitalbevis i Nes Prestegjelds Sparebank: 1.000

Ingrid Marit Lien Sagabråten (f. 1970)

Økonomisjef. Ansatt i 2002. Er utdannet siviløkonom og cand. merc. fra Norges Handelshøyskole i Bergen. Har

hovedfag i tysk med spesialisering i økonomisk/juridisk fagspråk. Hun har tidligere yrkeserfaring som forskningsstipendiat/ foreleser ved Norges Handelshøyskole og revisjonsmedarbeider hos Deloitte AS.

Antall egenkapitalbevis i Nes Prestegjelds Sparebank: 0

Terje Bale (f. 1955)

Kreditsjef. Ansatt som avdelingsbanksjef for Gol i 2006. Han har utdanning fra bankakademiet og har lang og allsidig yrkeserfaring fra bank. Han har vært kontorsjef for Buskerudbanken AS, senere Fokus Bank AS fra 1980-91. Fra 1992 til 2006 var han kontorsjef og siden banksjef i Hallingbanken Aal Sparebank, senere Sparebank 1 Hallingdal. Han har også vært selvstendig næringsdrivende som bedriftsrådgiver og hatt flere styreverv før han ble ansatt i Nes Prestegjelds Sparebank.

Antall egenkapitalbevis i Nes Prestegjelds Sparebank: 0

Marit Siri Jorde (f. 1960)

Personalsjef og sekretær for bankens styre. Ansatt i 1997 som leder administrasjon. Utdannet cand. scient fra Universitetet i Oslo og har lektorkompetanse innen realfag. Har arbeidet på IT-avdelingen i Norsk Medisinaldepot fra 85-91 og vært studieinspektør ved Nesbyen videregående skole fra 91-97.

Antall egenkapitalbevis i Nes Prestegjelds Sparebank: 200

STYRETS ÅRSBERETNING 2012

VISJON

Bankens visjon er:
Nes Prestegjelds Sparebank – det beste valget!

ØKONOMISKE HOVEDMÅL

Nes Prestegjelds Sparebank har følgende økonomiske hovedmål:

EGENKAPITALRENTABILITET

Egenkapitalrentabiliteten definert som overskudd etter bokførte tap og skatter i prosent av gjennomsnittlig egenkapital skal utgjøre minimum 7 %.

SOLIDITET

Kapitaldekningen for konsernet skal være minimum 14 %, hvorav kjernekapital skal utgjøre minst 12 %.

TAP PÅ UTLÅN

Tap på utlån skal over tid ikke overstige 0,25 % av brutto utlån.

KOSTNADER OG EFFEKTIVITET

Konsernet skal til enhver tid ha krav til effektivitet som prioritert område.

Måltall for kostnadsprosent revideres årlig med sikte på å redusere kostnadsprosenten over tid. Måltall for kostnadsprosent for 2013 er 66 % for konsern.

MARKEDSMÅL

DISTRIBUSJONSKANALER

Bankens primære distribusjonskanaler er kontornettet, elektroniske kanaler og sosiale medier. Distribusjonskanalene skal underbygge vår relasjon til kunden.

MARKEDSOMRÅDE

Nes Prestegjelds Sparebank skal fremstå som en ledende lokalbank i Buskerud. Vårt marked er også utflyttede personkunder og hytteeiere i markedsområdet.

PRODUKTER

Nes Prestegjelds Sparebank skal yte totalrådgivning overfor våre kunder innen kjerneprodukter og mersalgprodukter.

VEKST

Nes Prestegjelds Sparebank har en klar ambisjon om vekst og utvikling. Bankens forretningsvolum skal økes samtidig som balanse mellom vekst og soliditet opprettholdes.

ADMINISTRATIV ORGANISERING

Nes Prestegjelds Sparebank skal ha hoveddelen av sin administrasjon og sine fellesfunksjoner samlet i et hovedkontor i Nesbyen, som utøver og ivaretar bankens fellesfunksjoner.

Den kunderettede virksomheten skal utøves av avdelings- og rådgivningskontorene. Avdelings- og rådgivningskontorenes fremste oppgave er å utøve kunderettet virksomhet, samt å selge bankens produkter og tjenester i sitt nærrområde. De enkelte kontorer skal ledes og organiseres på en slik måte at man bruker et minimum av ressurser på administrative rutiner og oppgaver. Kontorenes faglige kompetanse skal være rettet mot salg, aktiv kundeutvikling og produktkunnskap. Spesialisering på produkter og fagområder (produktansvar) skal i hovedsak bygges opp på hovedkontoret, som igjen skal yte hjelp og støtte til avdelings- og rådgivningskontorene.

ORGANISASJON

Nes Prestegjelds Sparebank skal ha en organisasjon hvor systematisk kundeoppfølging og aktiv kundeutvikling fremstår som bankens viktigste aktivitetsområder. Bankens personalpolitikk skal spesielt bidra til å utvikle en kunde- og salgsrettet organisasjon som er omstillingsdyktig i forhold til endringer i markedet. Ansatte på alle nivåer i organisasjonen skal ha en bevisst holdning til bankens verdier, strategier og forretningsmål, samt fastsatte krav til kvalitet, effektivitet og kostnadsrammer.

INFORMASJONSTEKNOLOGI

Aktiv og målrettet informasjonsteknologi skal være et viktig virkemiddel for å nå bankens forretningsmessige mål og strategier, og bidra aktivt til salg av bankens tjenester og produkter. Systemene skal implementeres og organiseres ut i fra bankens totale behov for løsninger.

INFORMASJONSPOLITIKK

Banken vektlegger en åpen og aktiv informasjonspolitikk, og ønsker å opprettholde et høyt informasjonsnivå. Eierne av egenkapitalbevis, børs og media vil bli holdt orientert om utviklingen i banken gjennom årsrapporter, delårsrapporter, pressemeldinger og presentasjoner av banken. Målsettingen er å øke forståelsen for og kunnskapen om banken og bankens egenkapitalbevis, slik at det skapes og opprettholdes et likvid og effektivt marked for egenkapitalbevisene. Intern informasjon skal være en prioritert lederoppgave.

UTBYTTEPOLITIKK

Nes Prestegjelds Sparebank har som mål å skape et overskudd som gir god avkastning på bankens egenkapital og et konkurransedyktig utbytte til sine egenkapitalbevisiere.

Årsoverskuddet fordeles hvert år mellom eierandelskapitalen (egenkapitalbeviserne) og grunnfondskapitalen (tidl. sparebankens fond) i samsvar med de respektives andel av bankens egenkapital.

Banken vil balansere hensynet til konkurransedyktig utbytte med et vesentlig fokus på kapitalstyrking for å tilpasse seg strengere regulering og myndighetskrav i årene som kommer.

For å oppnå målsettingene om sterkere kapitalisering og konkurransedyktig utbytte har banken et langsiktig mål om å dele ut halvparten av egenkapitalbeviserne andel av årets overskudd. Dette forutsetter at soliditeten er på et tilfredsstillende nivå. I kommende perioder vil imidlertid utdelingsgraden kunne avvike noe fra den langsiktige målsettingen for å etterleve forventede skjerpelser i myndighetskrav til egenkapitalandel.

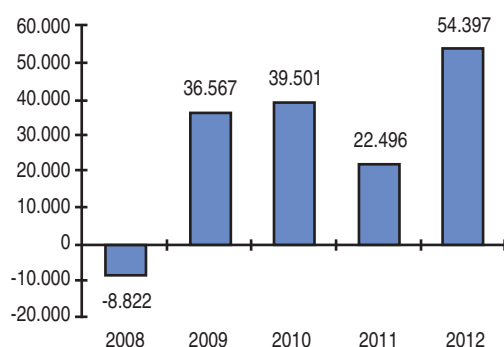
DRIFTSRESULTAT - KONSERN

Nes Prestegjelds Sparebank avlegger både konsern- og morbankregnskapet i henhold til den internasjonale regnskapsstandarden International Financial Reporting Standards (IFRS). Regnskapene viser ett års sammenligningstall. Nes Prestegjelds Sparebanks regnskap er avlagt etter forutsetning om fortsatt drift, som etter styrets oppfatning er tilstede.

Nes Prestegjelds Sparebank fikk i 2012 et driftsresultat før skatt på 54,4 mill. kroner mot 22,6 mill. kroner i 2011, en økning i resultatet på 31,8 mill. kroner. Årsaken til resultatøkningen er hovedsakelig regnskapsmessige effekter av at banken har overtatt aksjer i Terra BoligKreditt AS (TBK), samt at banken i år har hatt positiv avkastning på finansielle investeringer, mens det året før ble bokført et relativt stort verdipapirtap.

Driftsresultat før tap på utlån eksklusiv utbytte, gevinst, tap og nedskrivning på verdipapirer, valuta og finansielle derivater ble på 40,2 mill. kroner mot 38,8 mill. kroner i 2011.

Resultat før skattekostnad i tusen kroner de siste 5 år:

Banken har i 2012 valgt å tidlig implementere revidert IAS 19 Ytelser til ansatte. Hovedforskjell mot tidligere standard er at korridor opphører og pensjonsforpliktelsen i sin helhet er ført i bankens balanse. Dette har resultert i økt pensjonsforpliktelse pr. 01.01.2011 på 7,1 mill. kroner med

egenkapitaleffekt på 5,1 mill. kroner. Tilsvarende beløp 31.12.2011 er 10,8 mill. kroner og 7,8 mill. kroner.

NETTO RENTE- OG KREDITT-PROVISJONSINNTEKTER

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter har økt med 1,4 mill. kroner (1,6 %), fra 86,9 mill. kroner i 2011 til 88,3 mill. kroner i 2012. Målt i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital er rentenettoen på 1,65 % i 2012 mot 1,66 % i 2011.

ANDRE INNTEKTER

Utbytte og andre inntekter av verdipapir med variabel avkastning var på 18,2 mill. kroner mot 2,0 mill. kroner i 2011. Det høye utbyttet i 2012 skyldes overtakelsen av aksjer i TBK hvor 80 % av aksjene er ført som et tingsutbytte til 17,8 mill. kroner. Netto provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester utgjør 25,5 mill. kroner mot 25,6 mill. kroner i 2011. Dette er en reduksjon på 0,5 %. Pga avvikling av bankens meglerbord har provisjonsinntekter fra verdipapirromsetning og -forvaltning gått ned fra 2011. Banken har imidlertid økt inntektene fra forsikrings salg, betalingsformidling og garantiprovisjoner. Andre inntekter utgjør 2,8 mill. kroner mot 3,2 mill. kroner i 2011. Dette er en reduksjon på 0,4 mill. kroner eller 11,4 %.

NETTO GEVINST/ TAP PÅ VERDIPAPIRER, VALUTA OG FINANSIELLE DERIVATER

Netto gevinst og positiv verdiendring på verdipapirer, valuta og finansielle derivater er 3,3 mill. kroner mot et netto tap på 8,5 mill. kroner i 2011. Netto gevinsten i 2012 består av 4,6 mill. kroner i positiv verdiendring på obligasjonsporteføljen, 0,3 mill. kroner i netto positiv verdiendring på valuta og derivater, samt 1,7 mill. kroner i netto tap/nedskrivning på aksjer, fond og egenkapitalbevis – herunder nedskrivning på aksjene i Terra-Gruppen AS på 4,3 mill. kroner. Nedskrivningen av disse aksjene kommer som følge av verdireduksjon ved utskillelsen av Terra BoligKreditt AS.

ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Driftskostnadene utgjorde 76,3 mill. kroner i 2012 mot 76,9 mill. kroner i 2011, en reduksjon på 0,6 mill. kroner, tilsvarende 0,7 %. Lønns- og administrasjonskostnader utgjorde 57,5 mill. kroner i 2012 mot 55,4 mill. kroner i 2011. Økningen skyldes i hovedsak høyere lønnskostnader.

Avskrivninger mv. utgjorde 4,5 mill. kroner i 2012 mot 4,4 mill. kroner i 2011, en økning på 0,1 mill. kroner. Andre driftskostnader var på 14,4 mill. kroner i 2012 mot 17,1 mill. kroner året før, en reduksjon på 2,8 mill. kroner. Reduksjonen skyldes i hovedsak at det i 2011 ble ført engangskostnader i forbindelse med en avsluttet rettssak.

TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Lån og garantier er gjennomgått og vurdert i samsvar med gjeldende regler. Netto tap på utlån og garantier er redusert fra 9,8 mill. kroner i 2011 til 7,3 mill. kroner i 2012. Av årets resultatførte tap er 8,9 mill. kroner økning i individuelle nedskrivninger, 13,1 mill. kroner er konstaterede tap, 12,2 mill. kroner tilbakeføring fra tidligere nedskrivninger, mens 0,4 mill. kroner er inngått på tidligere konstaterede tap. Gruppevis nedskrivninger på utlån er redusert med 2,1 mill. kroner i 2012.

Brutto misligholdte og tapsnedskrevne engasjementer over 90 dager utgjorde 73,2 mill. kroner pr. 31.12.12. Dette er en økning på 22,7 mill. kroner, tilsvarende 45,0 % fra 31.12.11. Totale tapsnedskrivninger er redusert fra 30,0 mill. kroner i 2011 til 24,1 mill. kroner i 2012. Individuelle nedskrivninger er redusert med 3,8 mill. kroner, mens gruppenedskrivninger er redusert med 2,1 mill. kroner. Etter styrets oppfatning er det gjort tilstrekkelige avsetninger i forhold til porteføljens risiko.

DISPONERING AV OVERSKUDD

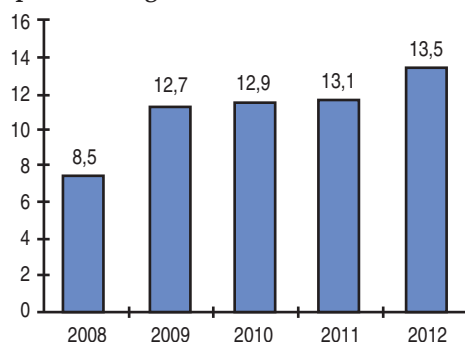
Morbankens resultat før skattekostnad ble 54,6 mill. kroner for 2012 mot 23,1 mill. kroner i 2011. Årets skattekostnad er på 12,3 mill. kroner, og årets resultat etter skatt er 42,3 mill. kroner. Det er avsatt utbytte til Statens finansfond på 2,3 mill. kroner, mens det ikke er avsatt utbytte på ordinære egenkapitalbevis (klasse A) for 2012. Andel tilbakeholdt overskudd som tillegges utjevningsfondet er på 21,4 mill. kroner, mens 0,7 mill. kroner er avsatt til fond for urealiserte gevinster. Sparebankens grunnfond har i 2012 økt med 16,5 mill. kroner, mens 1,4 mill. kroner er avsatt til gavefond.

KAPITALDEKNING - SOLIDITET

Egenkapitalen var ved årsskiftet 377,5 mill. kroner mot 342,1 mill. kroner ved utgangen av fjoråret. Avsatt utbytte på 2,3 mill. kroner er inkludert i bankens opptjente egenkapital pr. 31.12.2012.

Myndighetene har fastsatt kapitalkravet til 8 % i forhold til et risikovektet beregningsgrunnlag. Netto ansvarlig kapital var pr. 31.12.12 524,1 mill. kroner, og med et beregningsgrunnlag på 3.438,7 mill. kroner, ble kapitaldekningen ved utgangen av året 15,2 % og kjernekapitaldekningen 13,5 %. Tilsvarende tall i fjor var på hhv. 15,7 % og 13,1 %.

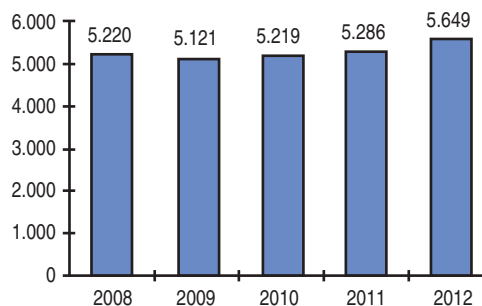
Kjernekapitaldekning i % av risikovektet balanse:

BALANSEN

Forvaltningskapitalen var 5.648,5 mill. kroner ved årsskiftet. Dette er en økning på 359,8 mill. kroner eller 6,8 % fra 2011. I 2011 hadde banken en økning i forvaltningskapitalen på 68,0 mill. kroner eller 1,3 %.

Forvaltningskapital i mill. kroner pr. 31. desember de 5 siste årene:

LÅN TIL KUNDER

Brutto utlån til kunder var 4.463,4 mill. kroner mot 4.166,9 mill. kroner i 2011. Dette utgjør en økning på 296,5 mill. kroner tilsvarende 7,1 %. Utlånsvekst inklusive overføringer til Terra BoligKreditt AS (TBK) har vært på 340,3 mill, tilsvarende 7,3 % i 2012.

Pr. 31.12.2012 har banken en låneportefølje på 560,3 mill. kroner i TBK som ikke er balanseført.

Den gjennomsnittlige utlånsrenten til kunder, inklusive kreditt- og provisjonsinntekter, var pr. 31.12.12 5,01 %, en økning på 0,07 prosentpoeng.

GARANTIER

Det samlede garantiansvar ved utgangen av 2012 var 523,9 mill. kroner mot 506,5 mill. kroner ved forrige årsskifte.

INNSKUDD FRA KUNDER

De samlede innskudd fra kunder var 3.657,8 mill. kroner mot 3.673,3 mill. kroner i 2011. Det er en reduksjon på 15,5 mill. kroner tilsvarende 0,4 %. I 2011 var det en økning på 3,3 %. De høyest forrentede kontiene hadde ved årsskiftet et samlet innestående på i alt 3.223,6 mill. kroner. Dette representerer 87,8 % av de totale innskudd.

Den gjennomsnittlige innskuddsrenten til kunder var 2,71 % ved utgangen av året mot 2,69 % i 2011.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Netto kontantstrømmer fra virksomheten er endret fra 122,9 mill. kroner pr. 31.12 2011 til -383,1 mill. kroner pr.

31.12.2012. Endringen skyldes i hovedsak at banken i motsetning til fjoråret har hatt netto utbetalinger på utlån til kunder og netto innbetalinger på innskudd fra kunder. Videre har banken i 2012 hatt økte utbetalinger på gjeld til kredittinstitusjoner. Bankens netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter er endret fra -195,6 mill. kroner pr. 31.12.11 til 63,9 mill. kroner pr. 31.12.12. Endringen skyldes i hovedsak økte netto innbetalinger ved kjøp og salg av obligasjoner og rente- og aksjefond.

Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter er endret fra -30,1 mill. kroner i 2011 til 508,0 mill. kroner i 2012. Årsaken til endringen er økte netto innbetalinger ved utstedelse av obligasjonsgjeld.

ORGANISASJON, ARBEIDSMILJØ OG LIKESTILLING

Organisasjon

Ved utgangen av 2012 sysselsatte konsernet Nes Prestegjelds Sparebank 63 medarbeidere i hel- eller deltidstiltinger. Dette er reduksjon fra 2011 hvor antallet var 66.

Antall årsverk i morbank var til sammen 57,5 mot 60,0 årsverk i 2011

Banken ser det som viktig med høy kompetanse og god service, og har et kontinuerlig fokus på kompetanseutvikling på ulike nivåer og ulike områder.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Banken er en IA-bedrift og har samarbeidsavtale med Hallingdal og Valdres Bedriftshelsetjeneste om aktiv bruk av verne- og helsepersonell. En av hovedmålsettingene i HMS-arbeidet er at sykefraværet skal reduseres til under 3,5%.

Statistikken over sykefravær i morbanken i 2012 viser et sykefravær på 3,68 %. Dette er reduksjon fra 2011 hvor fraværet var 6,51 %. Langtidsfraværet utgjør 66 % av det totale sykefraværet.

Medarbeidernes tilfredshet kartlegges jevnlig. Arbeidsmiljøet betraktes som godt, og det vurderes og iverksettes løpende tiltak for forbedringer.

Det har i løpet av året ikke forekommet eller blitt rapportert alvorlige arbeidsulykker eller ulykker som har resultert i personskader eller store materielle skader.

Nes Prestegjelds Sparebank har vedtatt egne etiske retningslinjer som gjelder for alle ansatte og tillitsvalgte i banken og dens datterselskap.

Ytre miljø

Nes Prestegjelds Sparebank driver ikke virksomhet som forurenser det ytre miljø utover det som er vanlig for bankdrift. Det vurderes å være ubetydelig.

Likestilling

Det er konsernets holdning at ansatte, uavhengig av kjønn, skal behandles likt og gis like muligheter til utvikling.

Banken forholder seg videre aktivt til de anbefalinger som er gitt fra Sparebankforeningen vedrørende valg av tillitsvalgte til forstandskapet med komitèer og styret. Ved rekruttering legges det vekt på faglige kvalifikasjoner, så vel som kjønn.

Bankens forstandskap hadde ved årsskiftet en kvinneandel på 35 prosent og forstandskapets valgkomitè 25 prosent. Av styrets 6 eksterne styremedlemmer er 3 kvinner. Av styrets 2 eksterne varamedlemmer er ingen kvinner. Bankens ledergruppe består ved utgangen av 2012 av tre kvinner og fire menn.

Av mellomlederne er kvinneandelen 55 %. Blant alle ansatte i hele organisasjonen er andel kvinner 65 %.

RISIKO- OG KAPITALSTYRING

God risikostyring er helt essensielt for bankens strategiske utvikling, og er et svært viktig tema for både styret og administrasjonen i banken. Bankens risikostyring skal ha et helhetssperspektiv, tilpasset størrelse og kompleksitet.

Styret i Nes Prestegjelds Sparebank har en målsetting om at bankens risikovilje skal være betydelig mindre enn risikoevnen. Risikoevne defineres som bankens økonomiske evne til å ta risiko, både absolutt og i relative former. Den viktigste faktor i en banks risikoevne er egenkapitalen. Andre viktige faktorer er inntjening, likviditet og balanse sammensetning. Bankens evne til å balansere ambisjoner mot evne og vilje til å ta risiko vil være av stor betydning, blant annet for å sikre tilgang til kapitalmarkedet. Risikojustert kapital kan benyttes som et uttrykk for bankens risikomåling og risikotoleranse.

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring er rammeverket basert på følgende elementer:

- strategier og retningslinjer
- organisering
- rapportering og oppfølging
- internkontroll og compliance (etterlevelse)

ORGANISERING OG ANSVAR

Ansvar og gjennomføring av bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelsen og operative enheter.

Styret i Nes Prestegjelds Sparebank har det endelige ansvaret for risikostyringen. Dette innebærer at styret skal godkjenne bankens risikoprofil og påse at banken har en ansvarlig kapital som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko og virksomhet, samt sørge for at banken er tilstrekkelig kapitalisert i forhold til regulatoriske krav. Videre vedtar styret overordnede retningslinjer og rammer for risikostyringen, og påser at målsettinger og retningslinjer blir innført i organisasjonen i samsvar med beslutningene.

Administrerende banksjef har ansvaret for å operasjonalisere styrets målsettinger og retningslinjer, og sammen med den øvrige ledelsen etablere, vedlikeholde og utvikle

rammeverket for risikostyringen. Rammeverket består av metoder, prosesser, konkrete retningslinjer og rutiner som er innført for å utføre aktivitetene i risikostyringen. Administrerende banksjef skal sørge for at det utarbeides rapporter som gir styret grunnlag for å vurdere om risikoen ligger innenfor godkjent risikoprofil.

Risikokontrollfunksjonen kontrollerer etterlevelsen av styrets beslutninger og utarbeider faste risikoreporter til ledelsen og styret. Risikostyring er en del av bankens løpende internkontrollprosess, og alle ledere i Nes Prestegjelds Sparebank har ansvar for å styre risiko og sikre god kontroll innenfor eget område i tråd med bankens vedtatte risikoprofil. For å sikre god økonomisk og administrativ styring, skal den enkelte leder ha nødvendig kunnskap om vesentlige risikoforhold innenfor eget område.

Banken utarbeider kapitalanalyser (ICAAP) etter de forskriftene for kapitaldekning, Basel II, som kobler faktisk risiko og kapitalbinding. Av praktiske hensyn har banken delt sin risikostyring inn i de samme kategoriene som anvendt i Basel II. For de største risikogrupperne er det utarbeidet egne retningslinjer som gir mer detaljerte beskrivelser av risikoen og hvordan banken skal opptre for å redusere risikoen. Det rapporteres periodisk til ledelsen og styret for de ulike risikogrupperne.

KREDITTRISIKO

Kredittrisikoen i bankens utlånsportefølje representerer den største risikoen i Nes Prestegjelds Sparebank og defineres som faren for tap som oppstår som følge av at låntakere ikke har evne eller vilje til å betjene sine forpliktelser overfor banken.

Bankens strategi for kredittrisiko er utledet fra bankens hovedstrategi og inneholder retningslinjer for risikoprofil, herunder retningslinjer for porteføljesammensetning mellom personmarked og bedriftsmarked samt bankens retningslinjer for eksponering innenfor spesifikke engasjementstyper eller bransjer. Bankens styre følger løpende opp utlånsporteføljen med det formål å kunne foreta justeringer av bankens retningslinjer for kredittpolicy for å begrense risikoen i porteføljen. Det legges vekt på løpende tilpasning av mål og rammer for økt styring av kredittrisiko.

Bankens bevilgningsreglement og fullmakter er basert på risiko knyttet til sannsynligheten for mislighold og sikkerhetsdekning. Fullmaktsstrukturen bygger på rådgivernes kompetanse og risikoklassifiseringsverdiene på kunden.

Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittrisiko i nærings- og personkundeporteføljen. Systemet er basert på en modell som avdekker forventet sannsynlighet for mislighold og tap.

Risikoklassifiseringssystemet for personmarked bygger på en totalvurdering av økonomi og sikkerheter hvor økonomi blir vektet på netto likviditet og gjeldsgrad, og sikkerheter primært på realisasjonsverdi. Klassifiseringssystemet for bedriftsmarked er basert på spesifikke vurderinger innenfor hovedområdene regnskap /økonomi, sikkerhetsvurdering/risiko og interne /eksterne forretningsmessige forhold. Vektingen er splittet etter type

engasjement/ næring basert på erfaringstall og markedsutsikter. Oppdatering av porteføljen avhenger av risikoklasse, dog minimum kvartalvis gjennomgang. Overvåking skjer med bakgrunn i engasjementsstørrelse, risikoklasse og evt. mislighold.

Banken foretar løpende evaluering av modellen/systemets parametere i forbindelse med gruppenedskrivninger basert på historikk og generelle vurderinger av markedet. Likeledes vurderes systemets kvalitet kontinuerlig med henblikk på den informasjon den gir om bankens porteføljerisiko. Banken benytter en differensiert nedskrivningsmodell for gruppenedskrivninger som er basert på tapsrisiko i de forskjellige bransjer på bedriftsmarked. På personmarked er det differensiert mellom boliglån og øvrige lån.

Individuelle nedskrivninger foretas på person- og næringsengasjement som i overensstemmelse med Finanstilsynets forskrifter er identifisert som tapsutsatte. Bankens risikopriser næringsengasjement utfra risikoklasse og sikkerhetsdekning. For personengasjement hensyntas betalingsevne og sikkerhetsdekning ved prising av risiko.

Sentralt i Terra-Gruppen er det under utarbeidelse et nytt risikoklassifiseringssystem som forventes implementert i løpet av 2013. Systemet bygges opp med vesentlig flere risikoklasser og hyppigere oppdatering enn i dagens system. Det nye systemet vil gi bedre informasjon om migrasjon mellom klassene, og vil derfor bli et bedre styrings- og overvåkningssystem enn det banken har i dag. Det vil også bli utarbeidet et nytt gruppenedskrivningssystem basert på innhentet informasjon i forbindelse med risikoklassifiseringen.

MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er risiko for tap på poster i og utenfor balansen som følge av svingninger i observerbare markedsvariabler som aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser. Markedsrisiko oppstår i hovedsak fra bankens investeringer i aksjer, fond, og egenkapitalbevis, plasseringer i sertifikater og obligasjoner, samt kjøp og salg av finansielle derivater, herunder rente- og valutaderivater. Formålet med bankens eksponering i markedsrisiko er å sikre en sunn og langsiktig utvikling og positiv, akseptabel avkastning uten at banken utsettes for risiko som truer dens eksistens på kort eller lang sikt.

Markedsrisikoen måles og overvåkes på bakgrunn av rammer fastsatt av styret. Banken benytter ulike porteføljesystemer for å måle markedsrisikoen mot de fastsatte rammene. Rammene revideres årlig, og fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser.

Overvåking av utviklingen i etablerte risikomål skjer løpende både på konsolidert basis og for delporteføljer, og bankens prosedyrer skal sikre konsistens mellom styrets markedsrisikotoleranse og rammenivået. Bankens markedsrisiko rapporteres periodisk til ledelsen og styret. Markedsrisiko består av følgende:

Renterisiko

Renterisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. Ved overvåking av renterisikoen legger banken til grunn en gap-analyse som viser eksponering for renterelaterte finansielle instrumenter og produkter fordelt på ulike intervaller på rentekurven målt mot fastsatt ramme for netto renteeksponering. Banken har i hovedsak kort rentebinding på sine instrumenter.

Kursrisiko

Kursrisiko er risikoen for tap som følge av endringer i kursene på bankens beholdning av verdipapirer. Bankens risikoeksponering mot denne formen for risiko er regulert gjennom rammer for maksimale investeringer i de ulike porteføljene. Banken har relativt lav eksponering mot aksjemarkedet.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i valutakursene. Ved overvåking av valutarisikoen måles bankens valutaposisjoner mot fastsatte rammer for maksimal aggregert valutaposisjon og maksimal posisjon i enkeltvaluta. Banken har lav valutaeksponering ved årsskiftet.

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risiko for at banken ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser, erstatter uttrukne kundemidler eller finansierer økninger i eiendelene. Konsekvensen kan være vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, manglende evne til å møte forpliktelser eller vesentlig kostbar finansiering av eiendelene.

Banken søker å minimere likviditetsrisikoen gjennom sin likviditetspolicy fastsatt av styret. Likviditetspolicyen skal sikre at likviditetsrisikoen til enhver tid er under kontroll og danner rammer for bankens finansierings- og plasseringstiltak for alle virksomhetsområder. Likviditetspolicyen inneholder interne mål og rammer for finansiering, løpetider, likviditetsindikatorer, likviditetsreserve, bufferkapital, egenkapital, stresstester og beredskapsplaner som rapporteres periodisk til styret. Banken har også sikrede trekkrettigheter for å redusere likviditetsrisikoen og å opprettholde fleksibilitet i likviditetsstyringen.

Ledelsen er ansvarlig for å gjennomføre likviditetspolicyen og likviditetsstyringen som blant annet innebærer:

- Daglig overvåking av den finansielle situasjonen, vurdere kjente, framtidige kontantstrømmer og rullerende prognoser for å sikre at forpliktelser kan innfris.
- Sikre refinansiering i god tid før forfall på gjeldsinstrumenter, eller ved utlån til kunder, gjennom bruk av kundeinnskudd, penge- og kapitalmarkedene, samt sentralbanken.
- Forvalte bankens rentebærende verdipapirportefølje som del av bankens likviditetsreserve, bufferlikviditet og som pantsikkerhet for lån fra sentralbanken.
- Overvåke likviditet i balansen mot interne likviditetsmål og myndighetskrav.
- Styre konsentrasjon og struktur på gjeldsforfall.

Likviditetsrapportering til styret baseres i hovedsak på kjente, framtidige kontantstrømmålinger, rullerende prognoser på daglig, månedlig og årlig basis, interne rammer, stresstester og myndighetskrav.

Banken fordeler finansieringskilder på ulike motparter, finansielle gjeldsinstrumenter og løpetider.

OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er risikoen for tap pga. utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller pga. eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter risiko innen personal, økonomi, IT-sikkerhet, fysisk sikkerhet, drift, juridisk sikkerhet, forvaltning, kontroll og daglig drift.

I dette inngår risikoen for at banken kan bli påført tap eller kostnader som følge av

- IT-systemer og organisasjon ikke kan behandle transaksjoner på korrekt og tidsriktig måte
- manglende sikring av omdømme, eiendeler og ressurser m.v.
- bevisste handlinger fra egne ansatte og/eller utenforstående med sikte på å oppnå urettmessige fordeler
- manglende sikring av kunders eiendeler eller uaktsomhet ved forvaltning av eiendeler på vegne av andre
- systemtekniske og manuelle kontroller som ikke fungerer

Operasjonell risiko er en risikokategori som fanger opp alt det vesentlige av kostnader knyttet til kvalitetsbrister i bankens løpende virksomhet. Den operasjonelle risikoen vil blant annet kunne reduseres gjennom god kvalitetssikring og interne kontrollsystemer. Operasjonell risiko rapporteres periodisk til styret.

STRATEGISK RISIKO/ FORRETNINGSRISIKO

Strategisk risiko/ forretningsrisiko er basert på en skjønnsmessig vurdering av bankens risiko for tap eller bortfall av inntekter som følge av strategiske valg eller endrede rammebetingelser som ikke dekkes under de øvrige områdene.

Nes Prestegjelds Sparebank foretar en løpende vurdering av risikofaktorer som spesielle forretningsområder, strategiske eierposter, bemanning og investeringer i datterselskap. Dette innebærer en gjennomgang av endringer i rammebetingelser, herunder endret kundeadferd og endringer i konkurransesituasjonen, krav fra offentlige myndigheter og krav til kompetanse og organisering.

KAPITALSTYRING

Nes Prestegjelds Sparebanks mål vedrørende kapitalforvaltning er å trygge fortsatt drift for å sikre egenkapitalbeveiseierne en god avkastning, samt å opprettholde en optimal kapitalstruktur for å redusere kapitalkostnadene.

Gjennom lovverket er banken underlagt et regelverk for minstekrav til kapitaldekning og soliditet. CEBS (Committee of European Banking Supervisors) har

utarbeidet retningslinjer for prosesser for styring av risiko og kapitalbehov i form av ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). Styret har ansvaret for å initiere ICAAP-prosessen og kapitalplanleggingen, og skal sette mål for et kapitalnivå som er tilpasset bankens risiko-profil og forretningsmessige rammebetingelser. ICAAP-prosessen er en integrert del av bankens samlede risikostyring.

Selv om Nes Prestegjelds Sparebank priser inn en forventet tapskostnad, må banken ha kapitalreserver for å dekke uventede tap. Gjennom ICAAP beregnes risikojustert kapital for alle risikoområder, og banken gjennomfører stresstesting for å identifisere forhold som kan påvirke risikobildet og kapitaldekningen i negativ retning. Risikojustert kapital angir hvor stort tap som kan oppstå under ekstreme forhold, og er en sentral størrelse i vurderingen av bankens behov for egenkapital for å drive virksomheten på en forsvarlig måte. Den risikojusterte kapitalen og lovmessig minstekrav skal sammenholdes mot bankens faktiske egenkapital.

Myndighetene har fastsatt kapitalkravet til 8 % i forhold til et risikovektet beregningsgrunnlag. Styrets målsetting er en kapitaldekning på 14 %, en kjernekapitaldekning på 12 % og en ren kjernekapitaldekning på 10 %. Ved utgangen av 2012 er kapitaldekningen til konsernet 15,2 %, hvorav 13,5 % er kjernekapitaldekning.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE I NES PRESTEGJELDS SPAREBANK

Styret i Nes Prestegjelds Sparebank har vedtatt å følge Norsk Anbefaling for Eierstyring og Selskapsledelse datert 23. oktober 2012 så langt denne er relevant for bankens virksomhet. Anbefalingen er utarbeidet av Oslo Børs med flere.

Nes Prestegjelds Sparebank er en selveiende institusjon med en allmenntilgjengelig virksomhet. Banken har utstedt egenkapitalbevis som er notert på Oslo Børs. Bankens styre og administrasjon har fokus på virksomhetsstyring, med spesiell oppmerksomhet på områdene verdigrunnlag, etikk, styrets arbeid og kompetanse.

Organiseringen av Nes Prestegjelds Sparebank er i samsvar med sparebankloven og lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner.

FORSTANDERSKAPET

Forstanderskapet er bankens øverste organ. Forstanderskapet har representanter fra egenkapitalbeviserne, innskyterne, det offentlige og de ansatte. Forstanderskapet har 20 medlemmer og sammensetningen fremkommer i bankens årsrapport.

Forstanderskapet fastsetter bankens vedtekter, vedtar bankens regnskap og disponerer bankens overskudd, velger styre, kontrollkomite og valgkomiteer. Honorering av forstanderskapet fremkommer av note 9 og eierskap til egenkapitalbevis av note 46 i regnskapet.

Forstanderskapet ledes av Tore Bergstøl, Nore og Uvdal, med Kjell Tore Finnerud, Sigdal som nestleder.

STYRET

Styret leder bankens virksomhet etter lover, forskrifter og vedtak i bankens forstanderskap. Organisasjonskartet fremgår i årsrapporten. Styret består av 7 medlemmer og velges av forstanderskapet. Det velges tre medlemmer fra Hallingdal, hvorav ett medlem skal være bosatt i Nes kommune, ett medlem fra Sigdal kommune, ett fra Drammen kommune og ett fra Numedal. De ansatte velger ett medlem. Administrerende banksjef er i samsvar med Sparebanklovens bestemmelser ikke lenger medlem av styret. Styret er sammensatt som følger:

George Fulford, styrets leder. Geir Olav Brøto, styrets nestleder (fratrådt i løpet av 2012). Øvrige medlemmer er Fred Arne Kramer, Grethe Solberg, Gro Øverby, Marit Sand Deinboll og Kine Hagaeie Tyribakken.

STYRETS ARBEID

Styret i banken har hatt 13 møter i løpet av 2012. Styret har utarbeidet en styreinstruks. Videre er det utarbeidet en arbeidsplan som ivaretar gjennomgangen av strategiske tema, resultatoppfølging og risikovurdering, samt markeds- og salgsutvikling. I tillegg påhviler det styret å foreta en egenevaluering av styrets arbeid og sammensetning.

Det avholdes to styreseminar hvert år hvor styret blant annet fastsetter budsjettforutsetningene, utarbeider arbeidsplanen og evaluerer strategiplanen.

GODTGJØRELSE TIL STYRET

Styrets godtgjørelse fremgår av note 9 i regnskapet. Godtgjørelse utover dette dekkes eventuelt etter regning.

KONTROLLKOMITÈEN

Kontrollkomiteen består av tre medlemmer og velges av forstanderskapet.

Kontrollkomiteens oppgave er på vegne av forstanderskapet å føre tilsyn med bankens virksomhet og se til at den drives innenfor gjeldende lover og forskrifter, vedtekter og vedtak fattet av forstanderskapet, samt pålegg fra Kredittilsynet. Kontrollkomiteen avgir en melding til forstanderskapet for sitt arbeid. Meldingen for 2012 fremkommer i årsrapporten. Godtgjørelse til kontrollkomiteens medlemmer fastsettes av forstanderskapet og fremgår av note 9 i regnskapet. Kontrollkomiteens sammensetning er vist i oversikten over tillitsvalgte i årsrapporten. Kontrollkomiteens arbeid ledes av advokat Hans V. Haug.

VALGKOMITÈEN

Valgkomiteen for forstanderskapet består av 4 medlemmer, og har representanter fra alle grupper som er representert i forstanderskapet. Valgkomiteen skal forberede valg av leder og nestleder i forstanderskapet, styreleder og nestleder og øvrige styremedlemmer, kontrollkomiteens leder og nestleder og øvrige medlemmer. Det er i tillegg valgkomiteer for innskyterrepresentanter og representanter for egenkapitalbeviserne til forstanderskapet. Valgkomiteens innstillinger blir ikke begrunnet, men det blir foretatt en redegjørelse for komiteens arbeid på valg-møtet i forstanderskapet.

REVISJON AV VIRKSOMHETEN

Den eksterne revisjon utføres av PricewaterhouseCoopers AS ved statsautorisert revisor Sigmund Landaas. Revi-

sjonsberetningen for 2012 er gjengitt i årsrapporten. Styret har årlig møte med ekstern revisor. Honorar for revisjon og konsulentbistand fremgår av note 9. I tillegg til ekstern revisjon gjennomføres et internt kontrollarbeid i samsvar med Forskrift om klargjøring av kontrollansvar, dokumentasjon og bekreftelse av den interne kontroll med administrativ rapportering til styret, samt rapporter fra kontrollkomiteens arbeid.

REVISJONSUTVALG

Banken har et revisjonsutvalg bestående av 2 medlemmer fra bankens styre. Revisjonsutvalget skal være et forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret. Revisjonsutvalgets oppgaver er i henhold til sparebankloven. Medlemmene i revisjonsutvalget har i 2012 vært George Fulford og Geir Olav Brøto (frem til fratreden).

KONSERNLEDELSEN

Konsernledelsen i banken har bestått av 7 personer i 2012: Hans Kristian Glesne (adm. banksjef), Geir Hovden (ass. banksjef), Nils Halvard Bråten (banksjef Nes), Elin Røe Gullingsrud (banksjef PM), Marit Siri Jorde (leder personal/administrasjon) Ingrid M. Lien Sagabråten (økonomisjef) og Terje Bale (kredittsjef).

Lønn, lån og eierskap til egenkapitalbevis fremgår av notene 9, 46 og 47 i regnskapet.

Styret har vedtatt følgende erklæring om lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte:

1. Rammeverk for godtgjørelse

Disse retningslinjene gjelder for godtgjørelse til ledende ansatte i Nes Prestegjelds Sparebank.

Godtgjørelse til ledende ansatte kan inneholde følgende elementer:

- fast lønn
- bonus
- ytelsesbasert pensjonsordning
- andre ytelser

Den samlede godtgjørelsen til ledende ansatte bør være konkurransedyktig med godtgjørelsen for tilsvarende stillinger i sammenlignbare banker. Bankens styre fastsetter godtgjørelsen til administrerende banksjef og informasjon om godtgjørelsen til administrerende banksjef gis gjennom årsregnskapet. Styret foretar den endelige godkjennelsen av godtgjørelsen til øvrige ledende ansatte basert på anbefaling fra administrerende banksjef.

2. Fast lønn

Den faste lønnen til ledende ansatte bør være konkurransedyktig med godtgjørelsen for tilsvarende stillinger i sammenlignbare banker.

3. Bonusordning

Avhengig av bankens resultat det enkelte år kan det utbetales bonus. Kriterier og rammer vedtas av bankens styre fra år til år.

4. Pensjon

Nes Prestegjelds Sparebank har en ytelsesbasert pensjonsordning og en innskuddsbasert pensjonsordning.

Den ytelsesbaserte pensjonsordningen ble stengt for nye medlemmer fra og med 1. september 2009 og den innskuddsbaserte ordningen ble opprettet fra samme dato. Ansatte som ble tilsatt før 1. september 2009 er alle blitt stående som medlemmer av den ytelsesbaserte ordningen. Ansatte som er tilsatt etter 1. september 2009 er meldt inn i den innskuddsbaserte ordningen.

De ledende ansatte er omfattet av pensjonsordningen på like betingelser som bankens øvrige ansatte.

6. Sluttvederlag

Nes Prestegjelds Sparebanks administrerende banksjef har en avtale vedrørende sluttvederlag ved oppsigelse fra bankens side før oppnådd pensjonsalder. Sluttvederlaget skal tilsvare en års lønn inkl. verdi av pensjonsordningen.

7. Andre ytelser

Andre ytelser til ledende ansatte kan omfatte enkelte andre elementer slik som kollektiv livsforsikring, personalgaranti og bilgodtgjørelse på vanlige vilkår og i henhold til bankens generelle reglement.

SELSKAPSKAPITAL OG UTBYTTE

Konsernets egenkapital består av innskutt egenkapital på 176,3 mill. kroner og opptjent egenkapital på 201,1 mill. kroner. Morbankens egenkapital er sammensatt av innskutt egenkapital på 176,3 mill. kroner, opptjent egenkapital på 203,3 mill. kroner. Eierandelskapitalen består av ordinære egenkapitalbevis (klasse A) og preferansekapital fra Statens finansfond (egenkapitalbevis klasse B). De ordinære egenkapitalbevisene gir rett til utbetaling av utbytte av årets overskudd etter eierandelsbrøken, etter at avsetning til fond for urealiserte gevinster og avsetning til preferanseutbytte er foretatt. Banken har et langsiktig mål om å dele ut halvparten av egenkapitalbeviserens andel av årets overskudd under forutsetning av at soliditeten er på et tilfredsstillende nivå. Styret foreslår at det ikke utbetales utbytte på ordinære egenkapitalbevis for inntektsåret 2012. Banken ønsker å holde tilbake kapital for å kunne innløse preferansekapitalinnskudd fra Statens finansfond i løpet av første halvår i 2013. Styret oppfatter dette som den beste løsningen for å ivareta eierne og bankens soliditetssituasjon og for å posisjonere seg for fremtidige strategiske valg.

LIKEBEHANDLING AV EGENKAPITALBEVISEIERNE

Egenkapitalbevisene i Nes Prestegjelds Sparebank (NESG) er notert på Oslo Børs og er fritt omsettelige.

Det er ingen stemmerettsbegrensninger i egenkapitalbeviset ut over det som er lovpålagt. Bankens styre har fullmakt til å erverve inntil 10 % av den ordinære egenkapitalbeviskapital. Hensikten med fullmakten er å kunne lette omsetningen av beviset på børs. Banken eier 19.000 egne egenkapitalbevis klasse A (ordinære egenkapitalbevis) ved årsskiftet. Dette utgjør 1,27 % av totalt antall egenkapitalbevis klasse A.

FRI OMSETTELIGHET

Bankens egenkapitalbevis er fritt omsettelige.

EGENKAPITALBEVISEIERNES VALGMØTE

For å sikre best mulig deltakelse legges møtestart til etter normal arbeidstid. Innkallingen, sammen med valg-

komiteens innstilling, sendes til samtlige egenkapitalbevisiere. Valgmøtet kunngjøres i pressen, på bankens hjemmeside og ved børsmelding.

FINANSKALENDER OG MARKEDSKOMMUNIKASJON

Banken rapporterer regnskapsinformasjon gjennom fire delårsrapporter, samt årsrapport med styrets årberetning. Det vektlegges åpenhet og likebehandling i informasjons-håndteringen.

Banken vil offentliggjøre regnskapsutviklingen gjennom børsmeldinger. Komplette delårsrapporter vil være tilgjengelige på bankens hjemmeside www.nesbanken.no.

I 2013 offentliggjøres delårsrapportene den 15. mai, 14. august og 8. november.

UTSIKTENE FOR 2013

Utviklingen i norsk økonomi er fortsatt preget av uroen i finansmarkedene, og usikkerheten i verdensøkonomien, selv om situasjonen synes noe mer stabil enn tidligere.

I løpet av 2012 er det skjedd en avklaring rundt den europeiske statsgjeldskrisen. Dette har ført til en dempet uro i finansmarkedene. Den betydelige arbeidsledigheten i Europa er bekymringsfull og vil over tid kunne påvirke stabiliteten i Europa.

For norsk økonomi var 2012 et godt år. Veksten i kjøpekraften til folk flest var god fordi det nok en gang ble bevilget normal lønnsvekst samtidig som prisveksten ble svak. Litt overraskende var veksten i privat konsum moderat gjennom hele fjoråret fordi folk satte til side en vesentlig større andel av sin inntekt til sparing enn de gjorde året før.

Arbeidsmarkedet viste en gradvis bedring gjennom året. Sysselsettingen i offentlig sektor fortsatte i 2012, men gledelig nok steg også den private sysselsettingen. Tilgangen på arbeidskraft var imidlertid også god i bankens marked og ledigheten holdt seg noenlunde stabil.

Uroligheter og finanskriser har gjort konsekvensen av høy gjeld tydelig. Mange år med høy gjeldsvekst og lav sparing vil trolig avløses av noen år med høyere sparing, som igjen vil føre til moderat vekst i norsk økonomi.

Husholdningenes gjeld er historisk høy, og høyere i Norge enn i fleste andre land. Spørsmålet er om vi er i en situasjon hvor boligpriser kan falle betydelig eller om prisveksten skyldes underliggende faktorer på tilbuds- og etterspørselsiden. Mye taler for det siste.

For bankens kunder sin betjeningsevne vil det være positivt at vi sannsynlig får beholde lav rente gjennom hele 2013. Det er imidlertid fortsatt grunn til å følge turistnæringen og eiendomsmarkedet med beslektet virksomhet i våre markedsområder ekstra godt også inneværende år.

SAMMENSLÅING MED HOL SPAREBANK

Styret i banken har foreslått en sammenslåing med Hol Sparebank. Styret mener at den sammenslåtte banken vil gi en fremtidsrettet lokalbank med utgangspunkt i Hallingdal og vekstmuligheter i hele Buskerud. Sammenslåingen vil bli fremmet for forstanderskapet til endelig vedtak i april 2013.

TAKK

Styret takker ledelsen og medarbeiderne for å ha skapt en organisasjonskultur preget av dynamikk, fleksibilitet og endringsvilje og -evne. Det har vært spesielt viktig i 2012 hvor det er blitt stilt store krav til endringsvilje blant bankens medarbeidere. Styret legger stor vekt på bankens organisasjon og dens virkemåte. Dette er viktige forutsetninger for å realisere bankens strategiske målsetninger framover.

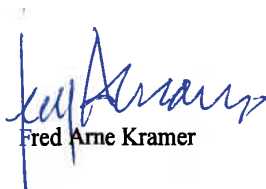
Tillitsvalgte i banken har også i år vist stort engasjement og bidratt med sin kompetanse og innsats i 2012.

Styret takker også kundene for et godt samarbeid i 2012. Etter styrets oppfatning bidrar bankens desentrale organisasjon og beslutningsstruktur til å skape gode kunderelasjoner til beste for lokalmiljøet.

Nesbyen, 13. februar 2013

George H. Fulford
styrets leder

Grethe Solberg

Fred Arne Kramer

Marit Sand Deinboll

Gjø Overby

Kine Tyribakken
ansattes representant

Hans Kristian Ølesne
adm. banksjef

Foran fra venstre:
Hans Kristian Glesne,
George H. Fulford.
Bak fra venstre:
Grethe Solberg,
Marit Sand Deinboll,
Fred Arne Kramer,
Kine Tyribakken,
Gro Øverby.

STYRET

Styrets leder

George H. Fulford, Drammen

(f. 1951)

Advokat. Partner i Fulford Pettersen & Co Advokatfirma DA. Styremedlem siden 2005, styrets leder siden 2006. Har juridisk embedseksamen samt utdannet revisor og bedriftsøkonom fra BI. Har tidligere arbeidet hos Fylkeskattesjefen i Buskerud, Skattedirektoratet samt vært dommerfullmektig ved Eiker, Modum, Sigdal Sorenskriverembede. Var 1984-94 banksjef i Sparebanken Buskerud/Sparebanken NOR fra 1984-94. Siden 1994 har han vært partner i advokatfirmaet Fulford Pettersen & Co DA.

Antall egenkapitalbevis i Nes Prestegjelds Sparebank: 300

Styrets nestleder

Geir Olav Brøto, Nesbyen

(f. 1975)

Regnskapsfører og medeier i HallingRegnskap AS. Styremedlem siden 2003, styrets nestleder fra 2006.

Han er autorisert Regnskapsfører og har arbeidet som daglig leder ved Nesbyen Regnskapskontor. Siden 2003 har han vært regnskapsfører og styremedlem ved HallingRegnskap AS.

Antall egenkapitalbevis i Nes Prestegjelds Sparebank: 200
Geir Olav Brøto trådte ut av styret juni 2012.

Gro Øverby, Sigdal

(f. 1967)

Økonomisjef i Modum kommune. Har vært styremedlem siden 2006.

Er utdannet diplomøkonom fra BI. Har erfaring fra Prestfoss postkontor og fra Lier kommune. Har vært økonomisjef i Sigdal kommune fra 1993-08 og nå i Modum kommune fra 2008.

Antall egenkapitalbevis i Nes Prestegjelds Sparebank: 0

Marit Sand Deinboll, Nore og Uvdal

(f. 1969)

Jobber som adv. fullmektig i tillegg å være selvstendig næringsdrivende som rettshjelper. Har vært styremedlem siden 2005. Hun har juridisk embedseksamen og har tidligere jobbet som kunderådgiver i Nes Prestegjelds Sparebank. Hun har også erfaring fra Nore og Uvdal kommune som konsulent og har vært daglig leder for Nore og Uvdal Næringssselskap BA fra 2007-08. Nå jobber hun som adv.fullmektig i tillegg til å ha eget firma som rettshjelper (Numedal Rettshjelp). I sistnevnte har hun for det meste utviklingsprosjekt og faste oppdrag.

Antall egenkapitalbevis i Nes Prestegjelds Sparebank: 0

Fred Arne Kramer, Nesbyen

(f. 1949)

Pensjonist. Har vært styremedlem siden 2009.

Han er utdannet jurist. Fra 1985 til 2009 var han rådmann i Nes kommune. Før han kom til Nes hadde han erfaring fra Fylkesskattesjefen i Nordland og som rådmann i Moskenes kommune. Jobbet som spesialkonsulent i Nes kommune fra 2009-11.

Antall egenkapitalbevis i Nes Prestegjelds Sparebank: 0

Grethe Solberg, Flå

(f. 1981)

Regnskapsfører, ansatt hos Visma Services Norge AS. Har vært styremedlem siden 2012. Er utdannet diplomøkonom fra BI. Har jobbet i selskapet siden 2006, og vært autorisert regnskapsfører siden 2008. Startet i Visma sin avdeling på Gjøvik og har vært nestleder der fra 2008 til 2010, deretter nestleder for avdelingen i Hallingdal siden 2010. Tar over som avdelingsleder i Hallingdal fra påske i 2013.

Antall egenkapitalbevis i Nes Prestegjelds Sparebank: 0

Kine Hagaie Tyribakken, ansattes representant

(f. 1974)

Regnskapsmedarbeider ved hovedkontoret i Nes Prestegjelds Sparebank. Har vært styremedlem siden 2011 og ansattes varamedlem fra 2007-10.

Hun er utdannet diplomøkonom fra BI, og har tidligere jobbet som kundebehandler i Sparebanken NOR.

Hun har vært ansatt i banken siden 1999.

Antall egenkapitalbevis i Nes Prestegjelds Sparebank: 0

RESULTATREGNSKAP

KONSERN				MORBANK	
Omarbeidet				Omarbeidet	
2012	2011	Tall i 1.000 kroner	Note	2012	2011
255 736	263 391	Renteinntekter og lignende inntekter		255 700	263 390
167 445	176 481	Rentekostnader og lignende kostnader		167 430	176 071
88 291	86 910	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	3	88 270	87 319
30 551	30 569	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		30 551	30 569
5 067	4 948	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		5 067	4 948
25 484	25 621	Netto provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	4	25 484	25 621
18 219	2 036	Utbytte o.a. inntekter av verdipapirer	5	18 219	2 036
3 272	-8 516	Netto gevinst/ tap på finansielle instrumenter	6	2 768	-12 836
2 809	3 171	Andre driftsinntekter	7	2 220	2 545
57 492	55 350	Lønn og generelle administrasjonskostnader	8,9	57 009	54 884
4 498	4 415	Avskrivninger m.v. av varige driftsmidler	32,33	4 410	4 231
14 356	17 108	Andre driftskostnader	10	13 641	15 850
7 332	9 767	Tap på utlån og garantier	27	7 332	6 599
54 397	22 582	RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		54 569	23 121
12 101	7 211	Skattekostnad	12	12 290	8 571
42 296	15 371	ÅRSRESULTAT		42 279	14 550
		UTVIDET RESULTAT			
-9 107	913	Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	29	-9 107	913
8 681	-2 722	Estimatavvik på pensjonsordninger	40	8 681	-2 722
-426	-1 809	UTVIDET RESULTAT ETTER SKATT		-426	-1 809
41 870	13 562	ÅRETS TOTALRESULTAT		41 853	12 741
		Årsresultatet tilordnes:			
21 409	7 366	Ordinære egenkapitalbevisiere		21 409	7 366
2 291	2 559	Statens finansfond		2 291	2 559
17 873	6 031	Sparebankens grunnfond		17 873	6 031
706	-1 406	Fond for urealiserte gevinster		706	-1 406
17	821	Annen opptjent egenkapital			
		Totalresultatet tilordnes:			
26 140	5 869	Ordinære egenkapitalbevisiere		26 140	5 869
2 291	2 559	Statens finansfond		2 291	2 559
21 823	4 806	Sparebankens grunnfond		21 823	4 806
-8 401	-493	Fond for urealiserte gevinster		-8 401	-493
17	821	Annen opptjent egenkapital			
		Resultat pr. egenkapitalbevis for den del av årsresultatet som er tilordnet selskapets egenkapitalbevisiere (NOK pr. egenkapitalbevis)			
14,46	4,97	Resultat pr. egenkapitalbevis	13	14,46	4,97
9,90	3,52	Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis	13	9,90	3,52

Notene på side 29 til 84 er en integrert del av regnskapet

BALANSE

KONSERN				MORBANK			
Omarbeidet			Tall i 1.000 kroner	Note	Omarbeidet		
31.12.12	31.12.11	31.12.10			31.12.12	31.12.11	31.12.10
EIENDELER							
227 011	38 194	141 000	Kontanter og fordringer på sentralbanker	14	227 011	38 191	140 997
110 692	154 374	115 053	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	15	110 692	154 374	115 053
UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER							
4 463 407	4 166 920	4 200 288	Brutto utlån før nedskrivninger	22,23	4 463 172	4 168 369	4 211 286
16 212	19 979	14 462	Individuelle nedskrivninger	27	16 212	19 979	14 462
7 910	10 018	14 594	Nedskrivninger på grupper av utlån	27	7 910	10 018	14 594
4 439 285	4 136 923	4 171 232	Netto utlån og fordringer på kunder		4 439 050	4 138 372	4 182 230
730 686	823 313	642 688	Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	16	730 685	823 312	642 687
5 027	0	0	Verdipapir som holdes til forfall	17	5 027	0	0
5 124	10 936	22 274	Finansielle derivatinstrumenter	18	5 124	10 936	22 274
73 361	58 066	50 214	Investeringsportefølje: - tilgjengelig for salg	16,29	73 361	58 066	50 214
0	0	0	Eierinteresser i konsernselskaper	30	9 338	9 338	11 857
1 354	6 575	4 616	Utsatt skattefordel	31	1 037	6 256	4 084
1 732	1 033	814	Immaterielle eiendeler	32	1 732	1 033	814
29 682	31 906	33 428	Varige driftsmidler	33	28 779	31 000	33 423
19 894	20 692	21 071	Investeringseiendom	33,34	19 178	19 890	19 185
4 694	6 685	18 372	Andre eiendeler	35	4 582	6 568	4 872
5 648 542	5 288 697	5 220 762	SUM EIENDELER		5 655 596	5 297 336	5 227 690
GJELD OG EGENKAPITAL							
25 257	189 849	276 824	Gjeld til kredittinstitusjoner	36	25 257	189 849	276 824
3 657 751	3 673 295	3 496 232	Innskudd fra kunder	37	3 662 058	3 674 042	3 496 320
12 518	11 764	22 473	Finansielle derivatinstrumenter	18	12 518	11 764	22 473
1 350 233	833 172	750 849	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	38	1 350 233	833 172	750 849
191 203	192 184	292 075	Ansvarlig lånekapital	38	191 203	192 184	292 075
10 255	8 112	10 974	Betalbar skatt	13	10 251	8 033	10 974
16 565	18 927	15 478	Annen gjeld	39	17 123	24 688	19 287
7 302	19 264	17 178	Pensjoner	40	7 302	19 264	17 178
5 271 084	4 946 567	4 882 083	SUM GJELD		5 275 945	4 952 996	4 885 980
176 338	176 338	176 338	Innskutt egenkapital	41,42	176 338	176 338	176 338
201 120	165 792	162 341	Opptjent egenkapital	43	203 313	168 002	165 372
377 458	342 130	338 679	SUM EGENKAPITAL		379 651	344 340	341 710
5 648 542	5 288 697	5 220 762	SUM GJELD OG EGENKAPITAL		5 655 596	5 297 336	5 227 690

Notene på side 29 til 84 er en integrert del av regnskapet

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

KONSERN			MORBANK		
Omarbeidet				Omarbeidet	
2012	2011	Tall i 1.000 kroner	Note	2012	2011
Kontantstrømmer fra virksomheten					
54 397	22 582	Resultat før skattekostnad		54 569	23 121
4 498	4 415	Avskrivninger mv av varige driftsmidler	32	4 410	4 231
-113	-130	Tap/ gevinst ved salg av driftsmidler	7, 10	-113	-129
-710	-1 330	Tap/ gevinst ved salg av verdipapirer		-206	-1 585
0	0	Verdiendring valuta		0	0
95	-1 694	Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/ utbet. i pensjonsordninger	40	95	-1 694
1 580	2 432	Verdiendring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir og ansvarlig lånekapital	38	1 580	2 432
-2 086	6 719	Verdiendring aksjer, sertifikater og obligasjoner		-2 086	11 219
-5 318	4 737	Endring i nedskrivninger på utlån	27	-5 318	1 568
-8 112	-10 974	Betalte skatter	12, 31	-8 033	-10 974
2	-221	Netto endring kundefordringer		0	0
43 682	-39 321	Netto endring utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	15	43 682	-39 321
-294 543	54 633	Netto endring utlån til kunder	22	-292 857	54 775
6 566	629	Netto endring finansielle derivatinstrumenter	18	6 566	629
3 594	1 405	Netto endring øvrige fordringer	35	3 589	378
-168 698	-101 533	Netto endring gjeld til kredittinstitusjoner	36	-168 699	-101 534
-15 544	177 063	Netto endring innskudd fra kunder	37	-11 984	177 722
-875	349	Netto endring avsetning påløpte kostnader og forpliktelser	39	-873	349
-1 481	3 100	Netto endring annen gjeld	39	-1 485	3 272
-383 066	122 861	Netto kontantstrøm fra virksomheten		-377 163	124 459
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
-526 714	-576 604	Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak		-526 714	-576 604
592 708	383 651	Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak		592 708	383 651
0	0	Utbetalinger ved kjøp av aksjer i datterselskap/ tilknyttet selskap		0	0
0	0	Innbetalinger ved salg av aksjer i datterselskap/ tilknyttet selskap		0	2 522
-2 404	-2 973	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler/immaterielle eiendeler		-2 404	-2 973
342	370	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler/immaterielle eiendeler		342	370
0	0	Utbetalinger av konsernbidrag til datterselskap/ tilknyttet selskap		-5 900	-4 120
63 932	-195 556	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		58 032	-197 154
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
0	0	Innbetalinger ved utstedelse av ansvarlig lånekapital	38	0	0
0	-100 000	Utbetalinger ved tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital	38	0	-100 000
705 000	345 000	Innbetalinger ved utstedelse av obligasjonsgjeld, sertifikatlån, ansvarlig lån	38	705 000	345 000
-190 500	-265 000	Utbetalinger ved tilbakebetaling av obligasjonsgjeld, sertifikatlån, ansvarlig lån	38	-190 500	-265 000
0	0	Innbetalinger ved utstedelse av preferansekapital	41	0	0
-6 549	-10 111	Utbetalinger av utbytte/ gaver		-6 549	-10 111
507 951	-30 111	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		507 951	-30 111
188 817	-102 806	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		188 820	-102 806
38 194	141 000	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	14	38 191	140 997
227 011	38 194	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	14	227 011	38 191

Notene på side 29 til 84 er en integrert del av konsernregnskapet

EGENKAPITALOPPSTLLING

ENDRINGER I EGENKAPITAL – KONSERN

	Innskutt egenkapital				Opptjent egenkapital			Sum
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Spare- bankens grunnfond	Utjevnings- fond	Gave- fond	Annen opptjent egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	
Egenkapital 31.12.2010	69 995	106 343	134 172	24 176	681	-3 031	11 455	343 791
Implementering av IAS 19R			-2 326	-2 786				-5 112
Egenkapital omarbeidet 31.12.2010	69 995	106 343	131 846	21 390	681	-3 031	11 455	338 679
Årsresultat			5 782	9 924	250	821	-1 406	15 371
Utvidet resultat			-1 238	-1 484			913	-1 809
Årets totalresultat i 2011	0	0	4 544	8 440	250	821	-493	13 562
Utbetalt utbytte for 2010				-9 623				-9 623
Utbetalt gaver					-488			-488
Egenkapital 31.12.2011	69 995	106 343	136 390	20 207	443	-2 210	10 962	342 130
Årsresultat			16 499	23 700	1 374	17	706	42 296
Utvidet resultat			3 950	4 731			-9 107	-426
Årets totalresultat i 2012	0	0	20 449	28 431	1 374	17	-8 401	41 870
Utbetalt utbytte for 2011				-6 224				-6 224
Utbetalt gaver					-317			-317
Egenkapital 31.12.2012	69 995	106 343	156 838	42 414	1 500	-2 193	2 561	377 458

ENDRINGER I EGENKAPITAL – MORBANK

	Innskutt egenkapital				Opptjent egenkapital			Sum
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Spare- bankens grunnfond	Utjevnings- fond	Gave- fond	Fond for urealiserte gevinster		
Egenkapital 31.12.2010	69 995	106 343	134 172	24 176	681	11 455	346 822	
Implementering av IAS 19R			-2 326	-2 786			-5 112	
Egenkapital omarbeidet 31.12.2010	69 995	106 343	131 846	21 390	681	11 455	341 710	
Årsresultat			5 782	9 924	250	-1 406	14 550	
Utvidet resultat			-1 238	-1 484		913	-1 809	
Årets totalresultat i 2011	0	0	4 544	8 440	250	-493	12 741	
Utbetalt utbytte for 2010				-9 623			-9 623	
Utbetalt gaver					-488		-488	
Egenkapital 31.12.2011	69 995	106 343	136 390	20 207	443	10 962	344 340	
Årsresultat			16 499	23 700	1 374	706	42 279	
Utvidet resultat			3 950	4 731		-9 107	-426	
Årets totalresultat i 2012	0	0	20 449	28 431	1 374	-8 401	41 853	
Utbetalt utbytte for 2011				-6 224			-6 224	
Utbetalt gaver					-317		-317	
Egenkapital 31.12.2012	69 995	106 343	156 838	42 414	1 500	2 561	379 651	

Notene på side 29 til 84 er en integrert del av regnskapet

NOTER TIL IFRS ÅRSREGNSKAP FOR 2012

GENERELLE REGNSKAPSPRINSIPPER

Note 1	Finansiell risiko
Note 2	Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger
Note 3	Spesifikasjon av netto rente- og kredittprovisjonsinntekter
Note 4	Spesifikasjon av netto provisjonsinntekter og inntekter fra andre banktjenester
Note 5	Spesifikasjon av utbytte og andre inntekter av verdipapir med variabel avkastning
Note 6	Spesifikasjon av netto gevinst/ tap på finansielle instrumenter
Note 7	Spesifikasjon av andre inntekter
Note 8	Lønn og generelle administrasjonskostnader
Note 9	Ytelser til ansatte og tillitsmenn
Note 10	Andre driftskostnader
Note 11	Leieavtaler
Note 12	Skattekostnad
Note 13	Resultat pr. egenkapitalbevis
Note 14	Konter og kontantekvivalenter
Note 15	Spesifikasjon av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner
Note 16	Verdipapir til virkelig verdi over resultatet
Note 17	Verdipapir som holdes til forfall
Note 18	Finansielle derivatinstrumenter
Note 19	Tidspunkt frem til avtalt/ sannsynlig endring av rentebetingelser
Note 20	Restløpetid på balanseposter
Note 21	Finansielle instrumenter fordelt på valuta
Note 22	Utlån til og fordringer på kunder
Note 23	Utlån og garantiansvar - risikoklassifisering
Note 24	Garantiansvar
Note 25	Misligholdte låneengasjementer
Note 26	Forfalte, ikke nedskrevne engasjement
Note 27	Tapsnedskrivninger og tapskostnader
Note 28	Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser
Note 29	Investeringsportefølje tilgjengelig for salg
Note 30	Investeringer i datterselskap
Note 31	Utsatt skattefordel
Note 32	Immaterielle eiendeler
Note 33	Varige driftsmidler
Note 34	Investeringseiendommer
Note 35	Spesifikasjon av andre eiendeler
Note 36	Spesifikasjon av gjeld til kredittinstitusjoner
Note 37	Innskudd fra kunder
Note 38	Ansvarlig lånekapital og sertifikat- og obligasjonslån
Note 39	Annen gjeld
Note 40	Pensjonsforpliktelser
Note 41	Eierandelskapital
Note 42	Egne egenkapitalbevis
Note 43	Andre reserver
Note 44	Beregning av kapitaldekning
Note 45	Utbytte pr. egenkapitalbevis
Note 46	Egenkapitalbevis
Note 47	Nærstående parter
Note 48	Hendelser etter balansedagen

GENERELL INFORMASJON

Nes Prestegjelds Sparebank er en selvstendig bank som tilbyr finansielle produkter og tjenester innenfor områdene sparing/ plassering, utlån, betalingsformidling, samt liv- og skadeforsikring. Bankens målsetting er å være en full-servicebank med stor grad av nærhet til kundene. De viktigste kundene er personkunder, primærnæringer, små og mellomstore bedrifter, samt offentlig sektor. Bankens datterselskap driver utleie av forretningslokaler. Konsernregnskapet består av morbank og datterselskap som fremkommer av note 29.

Nes Prestegjelds Sparebank er registrert og hjemmehørende i Norge, med hovedkontor i Nesbyen. Banken har postadresse:
Jordeshagen 5, 3540 Nesbyen.

Banken er notert på Oslo Børs med egenkapitalbevis og obligasjonsgjeld.

Regnskapet gjelder for perioden 01.01. til 31.12.2012. Alle tall er presentert i norske kroner og i hele tusen, med mindre annet er spesifisert i note. Bankens funksjonelle valuta er norske kroner.

Konsern- og morbankregnskap ble vedtatt av styret den 13. februar 2013 og forstanderskapet den 21. februar 2013.

Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene

Som børsnotert konsern avlegger Nes Prestegjelds Sparebank konsernregnskapet i henhold til internasjonale regnskapsprinsipper (International Financial Reporting Standards, IFRS) og regnskapsstandarder (International Accounting Standards, IAS) som fastsatt av EU. Regnskapet for morbanken avlegges etter de samme prinsipper som konsernregnskapet. Resultatregnskap og balanse viser ett års sammenligningstall for både konsern og morbank.

Regnskapet er utarbeidet basert på historisk kost prinsippet med følgende modifikasjoner: finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, finansielle derivater og finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi over resultatet. Det er under regnskapsprinsipper eller den enkelte note til regnskapet for øvrig redegjort nærmere for de benyttede prinsipper for de aktuelle regnskapsposter med henvisning til de enkelte regnskapsposter.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av bankens regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for konsernregnskapet, er beskrevet i note 2.

Nye og endrede standarder som er tatt i bruk av konsernet i 2012

- IAS 19 Ytelser til ansatte ble endret i juni 2011. Endringen trer i kraft 1.1.2013, men konsernet har valgt tidliganvendelse i 2011. Endringen medfører at alle estimatavvik føres i utvidet resultat ettersom disse oppstår (ingen korridor), en umiddelbar resultatføring av alle kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening og at man erstatter rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler med et netto rentebeløp som beregnes ved å benytte diskonteringsrenten på netto pensjonsforpliktelse (eiendel).

Som følge av implementeringen er bankens pensjonsforpliktelse økt med TNOK 7 100 og bankens egenkapital redusert med TNOK 5 112 pr. 01.01.2011. Tilsvarende tall pr. 31.12.2012 er TNOK 10 794 og TNOK 7 771. Sammenligningstall for resultat og balanse er omarbeidet samt omarbeidet balanse 01.01.2011 er innarbeidet ihht nytt prinsipp.

Ingen øvrige nye og endrede standarder har påvirkning på konsernets regnskap i 2012.

Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse

Konsernet har ikke valgt tidliganvendelse av følgende nye eller endrede IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger:

- IAS 1 Presentasjon av finansregnskap er endret og medfører at poster i utvidet resultat skal deles inn i to grupper, de som senere omklassifiseres over resultatet og de som ikke gjør det. Endringen påvirker ikke hvilke poster som skal inkluderes i utvidet resultat.
- IFRS 9 Finansielle instrumenter regulerer klassifisering, måling og regnskapsføring av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser. IFRS 9 ble utgitt i november 2009 og oktober 2010, og erstatter de deler av IAS 39 som omhandler regnskapsføring, klassifisering og måling av finansielle instrumenter. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler deles inn i to kategorier basert på målemetode: de som er målt til virkelig verdi og de som er målt til amortisert kost. Klassifiseringsvurdering gjøres ved første gangs regnskapsføring. Klassifiseringen vil avhenge av selskapets forretningsmodell for å håndtere sine finansielle instrumenter og karakteristikkene ved de kontraktstestede kontantstrømmene fra instrumentet. For finansielle forpliktelser er kravene i hovedsak lik IAS 39. Hovedendringen, i de tilfeller hvor man har valgt virkelig verdi for finansielle forpliktelser, er at den delen av en endring i virkelig verdi som skyldes endring i selskapets egen kreditt-risiko føres over utvidet resultat i stedet for i resultatregnskapet, dersom dette ikke medfører en

sammenstillingsfeil i resultatmålingen. Konsernet planlegger å anvende IFRS 9 når standarden trer i kraft.

- IFRS 10 Konsolidering er basert på dagens prinsipper om å benytte kontrollbegrepet som det avgjørende kriteriet for å bestemme om et selskap skal inkluderes i konsernregnskapet til morselskapet. Standarden gir utvidet veiledning til vurderingen av om kontroll er til stede i de tilfeller hvor dette er vanskelig. Konsernet har ikke vurdert alle mulige konsekvenser som følge av IFRS 10.
- IFRS 12 Opplysninger om investeringer i andre selskaper inneholder opplysningskravene for økonomiske interesser i datterselskaper, felleskontrollert virksomhet, tilknyttede selskaper, selskaper for særskilte formål «SPE» og andre ikke-balanseførte selskaper. Konsernet har ikke vurdert den fulle innvirkning av IFRS 12.
- IFRS 13 Måling av virkelig verdi definerer hva som menes med virkelig verdi når begrepet benyttes i IFRS, gir en enhetlig beskrivelse av hvordan virkelig verdi skal bestemmes i IFRS og definerer hvilke tilleggsopplysninger som skal gis når virkelig verdi benyttes. Standarden utvider ikke omfanget av regnskapsføring til virkelig verdi men gir veiledning om anvendelsesmetode der bruken allerede er påkrevd eller tillatt i andre IFRSer. Konsernet benytter virkelig verdi som målekriterium for visse eiendeler og forpliktelser. Konsernet har ikke vurdert den fulle innvirkning av IFRS 13.

For øvrig er det ingen andre IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet

Konsolideringsprinsipper

Datterselskaper

Datterselskaper er alle enheter der konsernet har bestemmende innflytelse på enhetens finansielle og operasjonelle strategi normalt gjennom eie av mer enn 50 % av stemmeberettiget kapital. Konsernet vurderer også om det foreligger kontroll der man eier mindre enn 50 % av stemmerettene, men likevel er i stand til å styre finansielle og operasjonelle retningslinjer (faktisk kontroll). Datterselskap konsolideres fra tidspunktet hvor konsernet oppnår kontroll, og konsolideringen opphører når kontrollen over datterselskapet opphører. Oppkjøpsmetoden benyttes for regnskapsføring ved kjøp av datterselskaper. Anskaffelseskost ved oppkjøp måles til virkelig verdi av: eiendeler som ytes som vederlag ved kjøpet, egenkapitalinstrumenter som utstedes, pådratte forpliktelser ved overføring av kontroll. Utgifter knyttet til virksomhetssammenslutningen kostnadsføres når de påløper. Når virksomhet erverves i flere trinn skal eierandel fra tidligere kjøp verdsettes på nytt til virkelig verdi med resultatføring av verdiendringen. Anskaffelseskost som overstiger virkelig verdi av netto eiendeler i datterselskapet balanseføres som goodwill. Hvis anskaffelseskost er lavere enn virkelig verdi av netto eiendeler, resultatføres differansen på oppkjøpstidspunktet. Interne transaksjoner og mellomværende i konsernet er eliminert.

Endring av eierinteresser i datterselskaper uten tap av kontroll

Transaksjoner med ikke-kontrollerende eiere i datterselskap som ikke medfører tap av kontroll behandles som egenkapitaltransaksjoner. Ved ytterligere kjøp føres forskjellen mellom vederlaget og aksjenes forholdsmessige andel av nettoeiendeler i datterselskapet mot egenkapitalen i morselskapet. Gevinst eller tap ved salg til ikke-kontrollerende eiere føres tilsvarende mot egenkapitalen.

Avhending av datterselskaper

Ved tap av kontroll måles evt. gjenværende eierinteresse til virkelig verdi med endring over resultatet. I den videre regnskapsføring utgjør virkelig verdi anskaffelseskost, enten som investering i tilknyttet selskap, felleskontrollert virksomhet eller finansiell eiendel.

Segmentinformasjon

Segmenter er definert som virksomhetsområder. Det vurderes ikke å foreligge vesentlige forskjeller på risiko og avkastning knyttet til de produkter, tjenester og geografiske markeder banken opererer i, og banken består således av ett segment. Dette er i samsvar med intern rapportering.

Omregning av utenlandsk valuta

Transaksjoner i fremmed valuta omregnes til norske kroner til transaksjonskurs. Realisert valutagevinst eller -tap ved oppgjør og omregning av bankens pengeposter i fremmed valuta til kursen på balansedagen resultatføres.

Alle valutagevinster og -tap presenteres på resultatlinjen «netto gevinst/ tap på finansielle instrumenter».

Valutavirkningen på ikke-pengeposter (både eiendeler og forpliktelser) inngår som del av vurderingen av virkelig verdi.

Valutadifferanser på ikke-pengeposter, slik som derivater, resultatføres som en del av samlet gevinst og tap.

Finansielle eiendeler

Konsernet klassifiserer finansielle eiendeler i følgende kategorier: Til virkelig verdi over resultatet, utlån og fordringer, investeringer som holdes til forfall og eiendeler tilgjengelige for salg. Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen. Ledelsen klassifiserer finansielle eiendeler ved anskaffelse.

Klassifisering

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet er finansielle eiendeler holdt for handelsformål. En finansiell eiendel klassifiseres i denne kategorien dersom den primært er anskaffet med henblikk på å gi fortjeneste fra kortsiktige prissvingninger. Konsernet har klassifisert

aksjer, andeler og rentepapirer i denne kategorien. Derivater regnes alltid som til virkelig verdi over resultatet, med mindre de er en del av en sikring.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivative finansielle eiendeler med faste eller bestembare betalinger som ikke omsettes i et aktivt marked.

Investeringer som holdes til forfall

Investeringer som holdes til forfall er ikke-derivative finansielle eiendeler med faste eller bestembare betalinger som konsernet har en positiv intensjon om og evne til å holde til forfall. En liten andel obligasjoner er klassifisert i denne kategorien.

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivative finansielle eiendeler som man velger å plassere i denne kategorien eller som ikke er klassifisert i noen annen kategori. Aksjer og andeler som er anskaffet for annet formål enn å oppnå kortsiktig gevinst er plassert i denne kategorien.

Regnskapsføring og måling

Vanlige kjøp og salg av investeringer regnskapsføres på transaksjonstidspunktet, som er den dagen konsernet forplikter seg til å kjøpe eller selge eiendelen. Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet, balanseføres første gang til virkelig verdi plus transaksjonskostnader. Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi og transaksjonskostnader resultatføres. Investeringer fjernes fra balansen når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører eller når disse rettighetene er blitt overført og konsernet i hovedsak har overført all risiko og hele gevinstpotensialet ved eierskapet. Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet vurderes til virkelig verdi etter førstegangs balanseføring. Endringer i virkelig verdi fastsettes ved bruk av «clean-price» metode, dvs eksklusiv påløpte renter.

Utlån og fordringer med flytende rentebetingelser regnskapsføres til amortisert kost ved bruk av effektiv rente metoden. Banken har også fastrente utlån som vurderes til virkelig verdi med sammenligning av observerbare markedsverdier for rentebytteavtaler med tilsvarende løpetid som de aktuelle utlån. Gevinst og tap som skyldes endringer i virkelig verdi føres i resultatregnskapet som verdiendringer. Banken benytter rentebytteavtaler for å redusere renterisiko på utvalgte fastrente utlån. Disse rentebytteavtalene regnskapsføres til virkelig verdi over resultat og banken anser det dermed for mer relevant med virkelig verdi klassifisering av lånene kan henføres rentebytteavtalene. Opptjente renter og over/underkurs regnskapsføres som renter.

Obligasjoner som klassifiseres som holde til forfall, måles til amortisert kost ved en effektiv rentemetode, jfr. omtale av denne metoden under avsnittet om utlån.

Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi av eiendeler klassifisert som «finansielle eiendeler til virkelig verdi over

resultatet», inkludert renteinntekt og utbytte, medtas i resultatregnskapet i den perioden de oppstår. Gevinster og tap presenteres på resultatlinjen «netto gevinst/tap på finansielle instrumenter». Renteinntekt og utbytte presenteres henholdsvis på linjene «renteinntekter og lignende inntekter» og «utbytte o.a. inntekter av verdipapirer». Utbytte fra finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet er inkludert i andre inntekter når konsernets rett til utbytte er fastslått.

Verdiendringer på egenkapitalinstrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg føres direkte mot egenkapitalen. Når verdipapirer klassifisert som tilgjengelig for salg selges eller nedskrives, føres samlet verdiregulering som er ført i egenkapitalen over resultatet som gevinst eller tap fra investeringer i verdipapirer. Dette presenteres i resultatlinjen «netto gevinst/tap på finansielle instrumenter».

Virkelig verdi av børsnoterte investeringer er basert på gjeldende kjøpskurs. Hvis markedet for verdipapiret ikke er aktivt (eller hvis det gjelder et verdipapir som ikke er børsnotert), bruker konsernet verdsettelsesteknikker for å fastsette den virkelige verdien. Disse omfatter nylig gjennomførte transaksjoner til markedsvilkår, henvisning til andre instrumenter som i vesentlig grad er like, bruk av diskontert kontantstrømsanalyse og opsjonsmodeller. Teknikkene vektlegger markedsinformasjon i størst mulig grad og i minst mulig grad selskaps-spesifikk informasjon.

På hver balansedag vurderer konsernet om det finnes objektive indikatorer som tyder på verdiforringelse av enkelte eiendeler eller grupper av finansielle eiendeler. For aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg, vil et betydelig eller langvarig fall i virkelig verdi under anskaffelseskost være en indikator på at aksjen er verdiforringet. Dersom slike objektive indikatorer foreligger for finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, tas det samlede tapet – målt som differansen mellom anskaffelseskost og virkelige verdi, fratrukket eventuelt tidligere resultatførte nedskrivninger – ut av egenkapitalen og regnskapsføres i resultatregnskapet. Verdiforringelse på aksjer og tilsvarende instrumenter ført i resultatregnskapet reverseres ikke gjennom resultatregnskapet.

Motregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser skal motregnes og presenteres netto i balansen når det er en motregningsrett som kan håndheves og en har til hensikt å gjøre opp netto eller å realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen samtidig.

Utlån og nedskrivninger på utlån

Utlån er vurdert til amortisert kost i samsvar med IAS 39. Amortisert kost defineres som balanseført verdi ved første gangs måling, justert for mottatte avdrag, evt. akkumulert periodisering av gebyrer, provisjoner og lignende, samt evt. nedskrivning for tap. Amortiseringen skal skje ved bruk av effektiv rentes metode. Effektiv rente er den rente som neddiskonterer den forventede fremtidige kontantstrøm til balanseført verdi av instrumentet

Individuelle nedskrivninger

Det foretas en individuell tapsnedskrivning hvis det foreligger objektive indikasjoner på en tapshendelse. Lånet nedskrives til verdien av fremtidige estimerte kontantstrømmer diskontert med eiendelenes opprinnelige effektive rente.

Gruppenedskrivninger

Utlånsporteføljen er inndelt i grupper av utlån med tilnærmet like risikoegenskaper, og nedskrivning foretas dersom det foreligger objektive bevis for verdifall i utlånsgruppen. Utvikling i økonomi og sikkerheter ligger til grunn for privatkunders risikoklasse. Tilsvarende faktorer vurderes for næringslivskunder i tillegg til bedriftsinterne og -eksterne forhold. Endringer i faktiske forhold som bestemmer kunders risikoklassifisering bidrar til forskyvninger av porteføljens risikoklasser og fører til opp- eller nedskrivning på grupper av utlån. Nedskrivningen beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og amortisert kost.

Lån som er individuelt vurdert og det er foretatt en nedskrivning er utelatt fra gruppevurderingene.

Utlånsportefølje i boligkredittselskap

Nes Prestegjelds Sparebank har en portefølje av utlån som er plassert i boligkredittselskapet Terra BoligKreditt AS (TBK). Porteføljen bokføres ikke i bankens balanse, og fraregnes altså etter reglene i IAS 39. Overføring av lån til TBK og regnskapsmessig behandling av disse lånene kan deles inn i tre kategorier etter partsstatus:

1. Nye lån

Når banken etablerer et nytt lån i TBK skjer dette ved opprettelse av en ny låneavtale hvor TBK er eneste långiver og part. Det utstedes nye lånedokumenter hvor det tydelig fremgår at TBK er långiver, og at bankens rolle er å være lokal representant for TBK, herunder å forestå kontakt mellom kunden og TBK. Banken har således ingen parrolle i låneavtalen, og har aldri hatt slik rolle i det låneforholdet som er etablert. Det aktuelle lån har således aldri vært en eiendel i bankens balanse, og fraregning eller ikke er således ikke en problemstilling for bankenes regnskapsføring.

2. Nye lån som innfrir lån i banken

Banken oppretter et nytt lån i TBK, men hele eller deler av lånet benyttes til å innfri et løpende låneforhold i banken. Det forhold at banken ikke er part i låneavtalen, og heller ikke har vært part i denne låneavtalen, taler for at slike tilfeller ikke behandles annerledes enn lån under kategori 1, og at det lånet som er innfridd i banken fraregnes i bankens balanse på vanlig måte.

3. Løpende lån som overføres fra banken balanse til TBK

Dette er tilfeller hvor banken har et løpende låneforhold med en kunde, og overdrar (cesjon) dette låneforholdet til TBK. I disse tilfellene har banken vært part i en låneavtale med kunden, og det er denne avtalen som overdras til TBK.

Det blir i disse tilfellene ikke opprettet nye lånedokumenter, og TBK overtar bankens rettigheter og forpliktelser etter den gjeldende låneavtale. Slike låneforhold kan gi grunnlag for en nærmere vurdering mht om lånet kan fraregnes.

Bankens portefølje i TBK består i all hovedsak lån i kategori 1. I tillegg er det overført et mindre volum i kategori 3. For lån som er overført fra bankens balanse til TBK har ny eier (TBK) overtatt alle rettigheter og plikter knyttet til låneforholdet, herunder risiko og fortjenestepostensiale ved eierskapet, og lånene er derfor fraregnet i bankens balanse.

Bankens volum i TBK i de ulike kategoriene er oppgitt i note 22.

Sikringsbokføring og finansielle derivater

Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontrakten inngås, og deretter løpende til virkelig verdi Regnskapsføringen av tilhørende gevinster og tap avhenger av hvorvidt derivatet er utpekt som et sikringsinstrument etter IAS 39.

Konsernet benytter virkelig verdi sikring gjennom bruk av rentebytteavtaler til sikring av renteesponering. Endring i virkelig verdi på øremerkede derivater som kvalifiserer for virkelig verdisikring og som er effektive, føres over resultatregnskapet sammen med endringen i virkelig verdi knyttet til den sikrede risikoen på den tilhørende sikrede forpliktelse. Virkelig verdisikring benyttes til sikring av fastrente innlån og plasseringer i fastrente obligasjoner, samt reduksjon av rentebinding på flytende innlån. Gevinst eller tap knyttet til både effektiv og ineffektiv del av rentebytteavtaler som sikrer innlån og plasseringer regnskapsføres under netto gevinst/ tap på finansielle instrumenter. Renter fra derivater føres i resultatregnskapet som en justering til bankens øvrige renteinntekter/-kostnader.

Ved inngåelse av sikringsforhold dokumenterer konsernet sammenhengen mellom sikringsinstrumentene og sikringsobjektene, i tillegg til formålet med risikostyringen og strategien bak de forskjellige sikringstransaksjonene. Konsernet dokumenterer også sikringens effektivitet både ved inngåelse av sikringsforholdet og løpende i sikringsperioden. Virkelig verdi av derivatene brukt i sikringsrelasjoner er vist i note 18.

Finansielle garantier

En finansiell garantikontrakt er en kontrakt som krever at utstederen erstatter innehaveren for tap som denne pådrar seg når en bestemt debitor unnlater å betale ved forfall iht vilkårene i et gjeldsinstrument.

Konsernet måler garantier ved førstegangsinnregning til virkelig verdi den dagen garantien gis. Virkelig verdi av garantien er null på avtaletidspunktet fordi alle garantier

inngås på forretningsmessig basis og avtalt pris tilsvare verdien av garantiforpliktelsen. Ved etterfølgende mål-inger vurderes garantiene til høyeste verdi av opprinnelig verdi fratrukket amortiserte gebyrer og beste estimat av det beløp som kreves for å gjøre opp garantien. Provisjonsinntekter føres over garantiens løpetid under «Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester».

Bankens garantier er vist i note 24.

Renteinntekter og -kostnader

Renteinntekter og rentekostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost resultatføres løpende basert på effektiv rentes metode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres over forventet løpetid.

Renteinntekter og -kostnader på rentebærende finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi over resultatet klassifiseres som renteinntekt eller -kostnad. Andre verdiendringer inngår i netto gevinst/tap på finansielle instrumenter.

Provisjoner og gebyrer

Provisjoner og gebyrer tas inn i resultatet etter hvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader. Etableringsgebyr ved lån blir amortisert over lånets løpetid som en del av effektiv rente.

Immaterielle eiendeler

EDB programvare

Kjøpt EDB programvare balanseføres til anskaffelseskost og avskrives over forventet utnyttbar levetid (5 år). Utgifter til vedlikehold av EDB programvare kostnadsføres etter hvert som de påløper. Utgifter direkte forbundet med utvikling av identifiserbar og unik programvare som eies av konsernet og hvor det er sannsynlig at økonomiske fordeler er høyere enn utgiftene inklusive neste års forventede utgifter, balanseføres som immateriell eiendel.

Faste eiendommer og andre varige driftsmidler

Faste eiendommer og andre varige driftsmidler førstegangsinnregnes til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmidlet. Etterfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat, når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte konsernet, og utgiften kan måles pålitelig. Balanseført beløp knyttet til utskiftede deler resultatføres. Øvrige

reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller verdiregulerte verdi, avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er

- Maskiner/ IT utstyr 3-5 år
- Inventar/ Innredninger 5-15 år
- Transportmidler 5 år
- Bankbygg/ Fast eiendom 20-60 år
- Tomter avskrives ikke

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, vurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Når balanseført verdi på et driftsmiddel er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp, skrives verdien ned til gjenvinnbart beløp.

Gevinst og tap ved avgang resultatføres under «andre tap/gevinster», og utgjør forskjellen mellom salgspris og balanseført beløp.

Årets ordinære avskrivninger belastes årets driftskostnader.

Investerings eiendom

Investerings eiendom er eiendom som benyttes for å opp- tjene leieinntekter eller for verdistigning på kapital. Konsernet benytter prinsippet om avskrevet historisk kost for investerings eiendommer. Investerings eiendommene avskrives etter den lineære metode, slik at eiendommenes anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er 20-60 år.

Leieavtaler

Leiebetaling ved operasjonelle leieavtaler kostnadsføres lineært over utleieperioden.

Konter og kontantekvivalenter

Konter og kontantekvivalenter defineres som konter og fordringer på Norges Bank.

Overtatte eiendeler

Ved behandlingen av misligholdte lån og garantier overtar konsernet i enkelte tilfeller eiendeler som har vært stillt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Overtatte eiendeler måles til den laveste verdien av anskaffelseskost og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter, og presenteres i linjen «andre eiendeler» i balansen.

Innlån

Lån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted, med fradrag for transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder regnskapsføres lånet til amortisert kost beregnet ved bruk av effektiv rente. Forskjellen mellom det utbetalte lånebeløpet (fratrukket transaksjonskostnader) og innløsningsverdien resultatføres over lånets løpetid.

Ytelser til ansatte

Pensjonsforpliktelser

Pensjonsordningene i Nes Prestegjelds Sparebank er generelt finansiert gjennom innbetalinger til et forsikrings-selskap, fastsatt på basis av periodiske aktuarberegninger. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Banken har for øvrig en tariffestet fortidspensjon (AFP). I tillegg til den kollektive pensjonsordningen, har tidligere adm. banksjef en tilleggspensjon som finansieres over selskapets drift. Morbanken har en ytelsesbasert pensjonsordning for ansatte som ble tilsatt før 1. september 2009 og en innskuddsbasert pensjonsordning for ansatte som er tilsatt etter 1. september 2009. Datterselskapet har en innskuddbaserte ordning.

Regnskapsmessig forpliktelse for ytelsesplanene er nåverdien av forpliktelsen på balansedagen med fradrag for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen er beregnet av uavhengig aktuar som bruker den lineære metode ved beregningen. Bruttoforpliktelsen diskonteres til nåverdi ved bruk av renten på høykvalitets foretaksobligasjoner (OMF) med tilnærmet lik løpetid som utbetalingshorisonten av forpliktelsen. Banken vurderer OMF markedet til å ha tilstrekkelig dybde og tilstrekkelig løpetidsintervaller.

Estimatavvik som skyldes erfaringsavvik og endringer i aktuarmessige forutsetninger føres mot egenkapitalen via utvidet resultat i perioden de oppstår. Virkningen av planendringer resultatføres umiddelbart.

Ved innskuddsplaner betaler banken innskudd til privat administrerte forsikringsplaner for pensjon på obligatorisk, avtalemessig eller frivillig basis. Bankens har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres i takt med at de forfaller. Forskuddsbetalte innskudd føres som en eiendel i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere fremtidige innbetalinger.

Bonusutbetalinger

Banken har ingen faste bonusordninger.

Sluttvederlag

Adm. banksjef har en avtale vedrørende sluttvederlag ved oppsigelse fra bankens side før oppnådd pensjonsalder. Sluttvederlaget skal tilsvare en årslønn inkl. verdi av pensjonsordningen.

Utsatt skatt

Utsatt skatt beregnes på alle midlertidige forskjeller mellom skattemessige og konsoliderte regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld, ved bruk av gjeldsmetoden. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattbar inntekt vil foreligge og at de midlertidige forskjellene kan fratrekkes i denne inntekten.

Avsetninger

Avsetninger regnskapsføres når det eksisterer en juridisk eller faktisk forpliktelse som følge av tidligere hendelser, det er sannsynlig at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved en overføring av økonomiske ressurser, og det kan foretas et pålitelig estimat av forpliktelsesbeløpet.

Utbytte

Andelen av bankens overskudd som skal utbetales som utbytte på egenkapitalbevisene klassifiseres som egenkapital inntil det tidspunkt utbyttet er fastsatt av forstanderskapet.

NOTE 1

Finansiell risiko

Bankvirksomhet innebærer, i all vesentlighet å ta kalkulererte risikoer, å følge opp og styre disse, samt å ta seg betalt for dette. Høy risiko kan innebære høyere inntekter i en periode, men også økt sannsynlighet for problemer og i verste fall konkurs eller offentlige pålegg som fratar banken dens selvstendighet. På samme måte kan for lav risiko over tid gi for lav inntjening, og redusere bankens evne til vekst, allokering av egenkapital eller å delta i nødvendig strategisk utvikling. God risikostyring er derfor helt essensielt for bankens strategiske utvikling, og kanskje det aller viktigste tema for både styret og administrasjonen i banken. Bankens risikostyring skal ha et helhetsperspektiv, tilpasset størrelse og kompleksitet.

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring er rammeverket basert på følgende elementer:

- strategier og policies
- organisering
- rapportering og oppfølging
- internkontroll og compliance (etterlevelse)

Av praktiske hensyn har banken delt sin risikostyring inn i de samme kategorier som anvendt i Basel II. Risikostyring er sentral i bankens policy for styring og kontroll og er en del av bankens løpende internkontrollprosess. For de største risikogruppene er det utarbeidet egne retningslinjer/ policies som gir mer detaljerte beskrivelser av risikoen og hvordan banken skal opptre for å redusere risikoen. Det rapporteres periodisk til ledelsen og styret for de ulike risikogruppene.

Nedenfor er det gitt en nærmere beskrivelse av finansiell risikostyring knyttet til kreditt risiko, markedsrisiko og likviditetsrisiko, samt bruk av finansielle derivater og sikringsaktiviteter.

Kreditt risiko

Kreditt risikoen i bankens utlånsportefølje defineres som faren for tap som oppstår som følge av at låntakere ikke har evne eller vilje til å betjene sine forpliktelser overfor banken.

Bankens strategi for kreditt risiko er utledet fra bankens hovedstrategi og inneholder retningslinjer for risikoprofil, herunder retningslinjer for porteføljesammensetning mellom personmarked og bedriftsmarked samt bankens retningslinjer for eksponering innenfor spesifikke engasjementstyper eller bransjer. Bankens styre følger løpende opp utlånsporteføljen med det formål å kunne foreta justeringer av bankens retningslinjer for kreditt policy for å begrense risikoen i porteføljen. Det legges vekt på løpende tilpasning av mål og rammer for økt styring av kreditt risiko.

Bankens bevilgningsreglement og fullmakter er basert på risiko knyttet til sannsynligheten for mislighold og sikkerhetsdekning. Fullmaktsstrukturen bygger på rådgivernes kompetanse og risikoklassifiseringsverdiene på kunden.

Sikkerheter

Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- pant i fast eiendom
- registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør
- fordringer og varelager
- pant i bankinnskudd
- finansiell pant registrert i VPS, aksjer og obligasjoner
- kausjonister

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskotokreditt.

Måling og overvåking

Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kreditt risiko i nærings- og personkundeporteføljen. Systemet er basert på en modell som avdekker forventet sannsynlighet for mislighold og tap. Oppfølging av porteføljen avhenger av risikoklasse, dog minimum kvartalvis gjennomgang. Overvåking skjer med bakgrunn i engasjementsstørrelse, risikoklasse og evt. mislighold.

Banken foretar løpende evaluering av modellen/systemets parametere i forbindelse med gruppenedskrivninger basert på historikk og generelle vurderinger av markedet. Likeledes vurderes systemets kvalitet kontinuerlig med henblikk på den informasjon den gir om bankens porteføljerisiko. Banken benytter en differensiert nedskrivningsmodell for gruppenedskrivninger som er basert på tapsrisiko i de forskjellige bransjer på bedriftsmarked. På personmarked er det differensiert mellom boliglån og øvrige lån.

Individuelle nedskrivninger foretas på person- og næringsengasjement som i overensstemmelse med Finanstilsynets forskrifter er identifisert som tapsutsatte. Bankens risikopriser næringsengasjement utfra risikoklasse og sikkerhetsdekning. For personengasjement hensyntas betalingsevne og sikkerhetsdekning ved prising av risiko. Gruppenedskrivninger er vurdert i forhold til bankens tapseksponering totalt basert på risikoklassifisering. I prinsippet er alle engasjementer hvor det ikke er foretatt individuelle nedskrivninger inntatt i nedskrivningsgrunnlaget for gruppenedskrivninger.

For å styrke bankens utlånsportefølje er det i tillegg til kontinuerlig porteføljeeovervåking løpende interne opplæringsprogram for å øke kvaliteten i kredittarbeidet i organisasjonen.

For ytterligere informasjon vises til notene 22, 23, 24, 25, 26, 27 og 28.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap på poster i og utenfor balansen som følge av svingninger i observerbare markedsvariabler som aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser. Markedsrisiko oppstår i hovedsak fra bankens investeringer i aksjer, fond, og egenkapitalbevis, plasseringer i sertifikater og obligasjoner, samt kjøp og salg av finansielle derivater, herunder rente- og valutaderivater. Formålet med bankens eksponering i markedsrisiko er å sikre en sunn og langsiktig utvikling og positiv, akseptabel avkastning uten at banken utsettes for risiko som truer dens eksistens på kort eller lang sikt.

Måling og overvåking

Markedsrisikoen måles og overvåkes på bakgrunn av rammer fastsatt av styret. Banken benytter ulike porteføljesystemer for å måle markedsrisikoen mot de fastsatte rammene. Rammene revideres årlig, og fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser.

Overvåking av utviklingen i etablerte risikomål skjer løpende både på konsolidert basis og for delporteføljer, og bankens prosedyrer skal sikre konsistens mellom styrets markedsrisikotoleranse og rammenivået. Bankens markedsrisiko rapporteres periodisk til ledelsen og styret. Markedsrisiko består av følgende:

Renterisiko

Renterisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. Ved overvåking av renterisikoen legger banken til grunn en gap-analyse som viser eksponering for renterelaterte finansielle instrumenter og produkter fordelt på ulike intervaller på rentekurven målt mot fastsatt ramme for netto renteeksponering. Banken har i hovedsak kort rentebinding på sine instrumenter.

Kursrisiko

Kursrisiko er risikoen for tap som følge av endringer i kursene på bankens beholdning av verdipapirer. Bankens risikoeksponering mot denne formen for risiko er regulert gjennom rammer for maksimale investeringer i de ulike porteføljene. Banken har lav eksponering mot aksjemarkedet.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i valutakursene. Ved overvåking av valutarisikoen måles bankens valutaposisjoner mot fastsatte rammer for maksimal aggregert valutaposisjon og maksimal posisjon i enkeltvaluta. Banken har ved utgangen av 2012 lav valutaeksponering.

For ytterligere informasjon vises til notene 16, 19 og 21.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at banken ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser, erstatter uttrukne kundemidler eller finansierer økninger i eiendelene. Konsekvensen kan være vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, manglende evne til å møte forpliktelser eller vesentlig kostbar finansiering av eiendelene.

Likviditetsstyring

Banken søker å minimere likviditetsrisikoen gjennom sin likviditetspolicy fastsatt av styret. Likviditetspolicy skal sikre at likviditetsrisikoen til enhver tid er under kontroll og danner rammer for bankens finansierings- og plasseringstiltak for alle virksomhetsområder. Likviditetspolicyen inneholder interne mål og rammer for finansiering, løpetider, likviditetsindikatorer, likviditetsreserve, bufferkapital, egenkapital, stresstester og beredskapsplaner som rapporteres periodisk til styret. Banken har også sikrede trekkrettigheter for å redusere likviditetsrisikoen og å opprettholde fleksibilitet i likviditetsstyringen.

Måling og overvåking

Ledelsen er ansvarlig for å gjennomføre likviditetspolicyen og likviditetsstyringen som blant annet innebærer:

- Daglig overvåking av den finansielle situasjonen, vurdere kjente, framtidige kontantstrømmer og rullerende prognoser for å sikre at forpliktelser kan innfris.
- Sikre refinansiering i god tid før forfall på gjeldsinstrumenter, eller ved utlån til kunder, gjennom bruk av kundeinnskudd, penge- og kapitalmarkedene, samt sentralbanken.
- Forvalte bankens rentebærende verdipapirportefølje som del av bankens likviditetsreserve og bufferlikviditet og som pantsikkerhet for lån fra sentralbanken.
- Overvåke likviditet i balansen mot interne likviditetsmål og myndighetskrav.
- Styre konsentrasjon og struktur på gjeldsforfall.

Likviditetsrapportering til styret baseres i hovedsak på kjente, framtidige kontantstrømmålinger, rullerende prognoser på daglig, månedlig og årlig basis, interne rammer, stresstester og myndighetskrav.

Finansieringskilder

Banken fordeler finansieringskilder på ulike motparter, finansielle gjeldsinstrumenter og løpetider.

For ytterligere informasjon vises til note 20.

Finansielle derivater og sikringsaktiviteter

Derivater er finansielle instrumenter hvor prisen er avledet fra ett eller flere underliggende instrumenter og gjelder typisk rentevilkår, valutakurser eller verdi av egenkapitalinstrumenter. Nes Prestegjelds Sparebank benytter følgende finansielle derivater for sikringsformål:

Rente- og valutabytteavtaler er forpliktelse til å utveksle en kontantstrøm for en annen. Slike bytteavtaler medfører utveksling av kontantstrømmer i valuta eller rentebeløp, eksempelvis byttes en kontantstrøm med fast rente mot en kontantstrøm med flytende rente.

Klassifisering

Hovedstolene på derivatkontraktene er ikke uten videre sammenlignbare med derivatenes fremtidige kontantstrømmer eller virkelige verdi og reflekterer derfor ikke bankens eksponering mot markedsrisiko. Hovedstolene på finansielle derivater bør derfor ikke sammenlignes direkte med balanseførte finansielle instrumenter. Derivatinstrumentene klassifiseres som eiendeler dersom virkelig verdi er positiv, og gjeld dersom virkelig verdi er negativ på måletidspunktet. Virkelig verdi av bankens derivater påvirkes av variasjoner i markedsrenter eller valutakurser i forhold til derivatkontraktenes vilkår, og virkelig verdi av finansielle derivater kan variere vesentlig fra en periode til en annen.

Sikringsaktiviteter

Nes Prestegjelds Sparebank benytter rentebytteavtaler til sikring av renteeksponering. Rentebytteavtaler benyttes for sikring av lån med fast rente til kunder og bankens innlån. Rentebytteavtaler inngått for sikring av fastrente innlån, samt for å redusere rentebinding på flytende innlån, regnskapsføres som virkelig verdisikring etter IAS 39. Øvrige rentebytteavtaler inngått for økonomisk sikring av fastrente utlån regnskapsføres til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

Verdsettelse og estimater

Virkelig verdi av finansielle rentederivater fastsettes av bankens motparter som beregner gjeldende markedspris på balansedagen ved hjelp av motpartens interne mark-to-market verdsettelsesmetoder.

For ytterligere informasjon vises til notene 18, 20 og 28.

Kapitalforvaltning

Konsernets mål vedrørende kapitalforvaltning er å trygge fortsatt drift for å sikre egenkapitalbeveiseierne en god avkastning, samt å opprettholde en optimal kapitalstruktur for å redusere kapitalkostnadene.

Gjennom lovverket er banken underlagt et regelverk for minstekrav til kapitaldekning og soliditet. CEBS (Committee of European Banking Supervisors) har utarbeidet retningslinjer for prosesser for styring av risiko og kapitalbehov i form av ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). Styret har ansvaret for å initiere ICAAP-prosessen og kapitalplanleggingen, og setter mål for et kapitalnivå som er tilpasset bankens risikoprofil og forretningsmessige rammebetingelser. ICAAP-prosessen er en integrert del av bankens samlede risikostyring.

Selv om Nes Prestegjelds Sparebank priser inn en forventet tapskostnad, må banken ha kapitalreserver for å dekke uventede tap. Gjennom ICAAP beregnes risikojustert kapital for alle risikoområder, og banken gjennomfører stresstesting for å identifisere forhold som kan påvirke risikobildet og kapitaldekningen i negativ retning. Risikojustert kapital angir hvor stort tap som kan oppstå under ekstreme forhold, og er en sentral størrelse i vurderingen av bankens behov for egenkapital for å drive virksomheten på en forsvarlig måte. Den risikojusterte kapitalen og lovmessig minstekrav sammenholdes mot bankens faktiske egenkapital.

For ytterligere informasjon vises til note 44.

NOTE 2

Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Konsernet utarbeider estimater og gjør antakelser/forutsetninger knyttet til fremtiden. De regnskapsestimater som følger av dette vil pr. definisjon sjelden være fullt ut i samsvar med det endelige utfall. Estimater og antakelser/forutsetninger som representerer en betydelig risiko for vesentlige endringer i balanseført verdi på eiendeler og gjeld i løpet av neste regnskapsår, drøftes nedenfor.

Tap på lån og garantier

Individuelle og gruppevise tapsnedskrivninger blir foretatt når det foreligger objektive indikasjoner for tap på utlån og garantier. Banken benytter historiske erfaringer, risikoklassifisering, og objektive indikasjoner til å fastsette nedskrivningen.

Nedskrivning av tilgjengelig for salg investeringer

Vurdering av virkelig verdi på tilgjengelig for salg investeringer som ikke handles i et aktivt marked er blant annet basert på investeringsobjektets økonomiske stilling og likviditet, markedsforholdene i den aktuelle bransje og endringer i teknologi. Dersom det foreligger indikatorer på et langvarig eller betydelig fall i virkelig verdi, skal investeringen nedskrives.

Verdivurdering faste eiendommer

Ved overgangstidspunktet til IFRS ble det foretatt ny verdivurdering av bankens faste eiendommer basert på takst. Ved etterfølgende verdimålinger vil prinsippet om avskrevet historisk kost benyttes.

Virkelig verdi finansielle instrumenter

Ved fastsettelse av virkelig verdi på renteswapper, aksje- og valutaindekserte opsjoner, valutaswapper og valutaterminer benyttes teoretisk beregnede markedsverdier som oppgis av de meglerforetakene som er motpart ved inngåelse av avtalene.

Pensjoner

Nåverdien av pensjonsforpliktelsene avhenger av flere ulike faktorer som er bestemt av en rekke aktuariemessige forutsetninger. Forutsetningene som benyttes ved beregning av netto pensjonskostnad (inntekt) inkluderer diskonteringsrenten. Endringer i disse forutsetningene vil påvirke balanseført verdi av pensjonsforpliktelsene. Konsernet bestemmer egnet diskonteringsrente ved utgangen av hvert år. Dette er renten som skal brukes til å beregne nåverdien av fremtidige estimerte utgående kontantstrømmer som kreves for å gjøre opp pensjonsforpliktelsene. Ved fastsettelse av egnet diskonteringsrente, benytter konsernet markedsrenten på obligasjoner med fortrinnsrett (OMF).

En del andre pensjonsforutsetninger er delvis basert på markedsbetingelser.

Tilleggsinformasjon er gitt i note 40.

NOTE 3

Spesifikasjon av netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
		Renter o.l. inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		
3 282	4 804		3 246	4 803
213 794	209 049	Renter o.l. inntekter av utlån til og fordringer på kunder	213 794	209 049
		Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		
24 388	25 677		24 388	25 677
14 272	23 861	Andre renteinntekter og lignende inntekter	14 272	23 861
255 736	263 391	Renteinntekter og lignende inntekter	255 700	263 390
		Renter o.l. kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		
17 825	31 715		17 810	31 305
97 124	96 870	Renter o.l. kostnader på innskudd fra kunder	97 124	96 870
40 386	34 082	Renter o.l. kostnader på utstedte verdipapirer	40 386	34 082
12 110	13 814	Renter o.l. kostnader på ansvarlig lånekapital	12 110	13 814
0	0	Andre rentekostnader og lignende kostnader	0	0
167 445	176 481	Rentekostnader og lignende kostnader	167 430	176 071
88 291	86 910	NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINTEKTER	88 270	87 319

Av netto rente- og kredittprovisjonsinntekter utgjør renteinntekter på nedskrevne lån TNOK 2.937 for 2012. Tilsvarende tall for 2011 er TNOK 1.774.

NOTE 4

Spesifikasjon av netto provisjonsinntekter og inntekter fra andre banktjenester

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
8 401	5 768	Garantiprovisjon	8 401	5 768
7 425	6 439	Salg forsikring	7 425	6 439
660	5 588	Verdipapiromsetning og forvaltning	660	5 588
2 986	3 133	Formidlingsprovisjoner	2 986	3 133
9 759	8 851	Betalingsformidling/ interbankgebyr/ årsgebyr	9 759	8 851
1 320	790	Andre gebyrer og tjenester	1 320	790
30 551	30 569	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	30 551	30 569
		Andre gebyrer og provisjonskostnader		
5 067	4 948		5 067	4 948
5 067	4 948	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	5 067	4 948
25 484	25 621	Netto provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	25 484	25 621

NOTE 5

Spesifikasjon av utbytte og andre inntekter av verdipapir med variabel avkastning

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
18 219	2 036	Inntekter av aksjer o.a. verdipapir m/ variabel avkastning	18 219	2 036
-	-	Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	-	-
18 219	2 036	Utbytte o.a. inntekter av verdipapirer	18 219	2 036

Mottatt utbytte i 2012 fra Terra-Gruppen AS, tingsutbytte av Terra BoligKreditt AS, utgjør TNOK 17.784..

NOTE 6

Netto gevinst/ tap på finansielle instrumenter

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
4 646	-4 564	Netto gevinst/ tap på sertifikater og obligasjoner	4 646	-4 564
-1 691	-4 075	Netto gevinst/ tap på aksjer o.a. verdipapir m/ var. avkastning	-2 195	-8 395
4 211	384	Netto gevinst/ tap på fastrente utlån	4 211	384
-3 894	-261	Netto gevinst/ tap på valuta og finansielle derivater	-3 894	-261
3 272	-8 516	Netto gevinst/ tap på finansielle instrumenter	2 768	-12 836

Netto gevinst/tap etter klasser av finansielle instrumenter

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
7 730	-7 917	Netto gevinst/ tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	7 226	-12 237
-4 458	-599	Netto gevinst/ tap på aksjer tilgjengelig for salg	-4 458	-599
3 272	-8 516	Netto gevinst/ tap på finansielle instrumenter	2 768	-12 836

NOTE 7

Spesifikasjon av andre inntekter

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
2 289	2 293	Driftsinntekter faste eiendommer	2 053	2 086
520	878	Andre driftsinntekter	167	459
2 809	3 171	Sum andre driftsinntekter	2 220	2 545

NOTE 8

Lønn og generelle administrasjonskostnader

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
34 099	32 800	Lønn	33 628	32 345
751	222	Pensjonskostnader innskuddsbaserte pensjonsordninger	742	216
5 268	3 674	Pensjonskostnader ytelsesbaserte pensjonsordninger (Note 40)	5 268	3 674
3 640	3 710	Arbeidsgiveravgift og andre ytelser	3 637	3 705
43 758	40 406	Sum lønn mv.	43 275	39 940
8 695	9 211	Ekstern databehandling	8 695	9 211
1 429	1 515	Telefon, leie av datalinjer, portokostnader	1 429	1 515
3 610	4 218	Øvrige administrasjonskostnader	3 610	4 218
13 734	14 944	Sum administrasjonskostnader	13 734	14 944
57 492	55 350	SUM LØNN OG GENERELLE ADM.KOSTNADER	57 009	54 884

Gjennomsnittlig antall årsverk i konsernet var 59,8 i 2012 og 61,0 i 2011.

Gjennomsnittlig antall årsverk i morbanken var 58,8 i 2012 og 60,0 i 2011.

Konsernet er pliktig til å ha tjenstepensjon etter lov om obligatorisk tjenstepensjon, og konsernet har pensjonsordninger som oppfyller kravene etter denne lov.

Datterselskapene har innskuddsbaserte pensjonsordninger, mens morbanken har ytelsesbaserte ordninger for alle som er ansatt før 1. september 2009. For ansettelsesforhold etter 1. september 2009 har morbanken innført innskuddsbasert pensjonsordning.

NOTE 9

Ytelser til ansatte og tillitsmenn

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
		Godtgjørelse til ledende ansatte m.m.		
496	522	Godtgjørelse til styret	496	522
86	83	Godtgjørelse til kontrollkomiteen	86	83
52	48	Godtgjørelse til forstanderskapet	52	48
11	12	Godtgjørelse til valgkomitéer	11	12
16	31	Øvrig godtgjørelse	16	31
2 002	1 345	Ordinær lønn til adm. banksjef Hans Kristian Glesne	2 002	1 345
127	102	Pensjonsutgifter adm. banksjef Hans Kristian Glesne	127	102
157	148	Andre sk.pl. ytelser adm. banksjef Hans Kristian Glesne	157	148
751	739	Ordinær lønn til ass. banksjef Geir Hovden	751	739
110	89	Pensjonsutgifter ass. banksjef Geir Hovden	110	89
8	8	Andre sk.pl. ytelser ass. banksjef Geir Hovden	8	8
673	674	Ordinær lønn til banksjef Nils Halvard Bråten	673	674
63	87	Pensjonsutgifter banksjef Nils Halvard Bråten	63	87
110	95	Andre sk.pl. ytelser banksjef Nils Halvard Bråten	110	95

Lønn og annen godtgjørelse til bankens ansatte og tillitsvalgte var 33,6 mill. kroner i 2012 og 32,3 mill. i 2011.

Av dette utgjorde:

	2012	2011
Godtgjørelse til styret:		
Styrets leder George Fulford, styrehonorar	133	129
Styrets leder George Fulford, øvrig godtgjørelse	8	16
Tidl. styrets nestleder Geir Olav Brøto, styrehonorar	33	64
Tidl. styrets nestleder Geir Olav Brøto, øvrig godtgjørelse	8	16
Styremedlem Fred Arne Kramer styrehonorar	66	64
Styremedlem Marit Sand Deinboll, styrehonorar	66	64
Styremedlem Grethe Solberg, styrehonorar	55	-
Tidl. styremedlem Odd Ragnar Hjulstad, styrehonorar	11	64
Styremedlem Gro Øverby, styrehonorar	66	64
Tidl. styremedlem Tone Lian Haraldset, styrehonorar	-	11
Styremedlem Kine H. Tyribakken	66	61
Sum	512	553
Godtgjørelse til kontrollkomiteen:		
Kontrollkomite leder Hans Haug	46	45
Tidl. kontrollkomite medlem Gerd Svantesvold	-	6
Kontrollkomite medlem Frank S. Kolsrud	20	19
Kontrollkomite medlem Eva Gullingsrud	20	13
Sum	86	83
Godtgjørelse til forstanderskapet:		
Forstanderskapets leder Tore Bergstøl	26	26
Medlemmer forstanderskapet	26	22
Sum	52	48

Lån til tjeneste- og tillitsmenn fordeler seg slik:

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
84 539	83 802	Lån til ansatte	84 539	83 802
562	609	Lån til ansatte i datterselskapene	562	609
15 080	15 037	Lån til tillitsmenn	15 080	15 037

Lån til styremedlemmer og ledende ansatte har følgende lånevilkår (hele tusen kroner):

2012

Hans Kristian Glesne	NOK	3 808	Tilbakebetales månedlig over 24 år, rente 2,41 %
Nils Halvard Bråten	NOK	1 000	Tilbakebetales månedlig over 5 år, rente 2,41 %
Geir Hovden	NOK	1 980	Tilbakebetales månedlig over 6 år, rente 2,41 %
Marit Sand Deinboll	NOK	2 200	Tilbakebetales månedlig over 5 år, rente 4,50 %
Gro Øverby	NOK	123	Tilbakebetales månedlig over 9 år, rente 4,50 %
Kine H. Tyribakken	NOK	1 400	Tilbakebetales månedlig over 6 år, rente 2,41 %

2011

Hans Kristian Glesne	NOK	3 850	Tilbakebetales månedlig over 25 år, rente 2,57 %
Nils Halvard Bråten	NOK	1 000	Tilbakebetales månedlig over 6 år, rente 2,57 %
Geir Hovden	NOK	1 980	Tilbakebetales månedlig over 7 år, rente 2,57 %
Geir Olav Brøto	NOK	3 040	Tilbakebetales månedlig over 27 år, rente 4,90 %
Marit Sand Deinboll	NOK	2 200	Tilbakebetales månedlig over 6 år, rente 4,70 %
Gro Øverby	NOK	142	Tilbakebetales månedlig over 10 år, rente 4,45 %
Kine H. Tyribakken	NOK	1 400	Tilbakebetales månedlig over 7 år, rente 2,57 %

Lånevilkårene til styrets medlemmer er de samme som de generelle vilkårene som benyttes overfor kunder med unntak av ansattes representant.

Lån til kontrollkomitemedlemmer (hele tusen kroner):

2012

Frank S. Kolsrud	NOK	754
Eva Gullingsrud	NOK	800

2011

Gerd Svantesvold	NOK	195
Frank S. Kolsrud	NOK	773

Lån til forstanderskapets leder (hele tusen kroner):

2012

Tore G. Bergstøl	NOK	1 489
------------------	-----	-------

2011

Tore G. Bergstøl	NOK	1 177
------------------	-----	-------

Øvrige medlemmer i styret og kontrollkomiteen har ikke lån i banken pr. 31.12.12.

Banken har stilt garantier for kr 2,8 mill. på vegne av tjeneste- eller tillitsmenn.

Banken vurderer sikkerheten for lånene som god. Lånene er sikret med pant i fast eiendom.

Rentesubsidieringen av lån til ansatte utgjorde ca. kr 840.000 for 2012. Beregningen har tatt utgangspunkt i differansen mellom beste lånerente til kunder med pant i bolig og gjennomsnittlig rentesats innvilget ansatte.

Subsidiekostnaden er ikke bokført og er med på å redusere bankens renteinntekter.

Godtgjørelse til revisor

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
445	435	Lovpålagt revisjon (inkl. bistand årsregnskap)	383	395
14	18	Andre attestasjonstjenester	14	18
0	3	Skatterådgivning (inkl. likningspapirer)	0	3
0	9	Annen bistand	0	7

Honorar til revisor er oppgitt ekskl. mva.

NOTE 10

Andre driftskostnader

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
955	1 232	Driftskostnader faste eiendommer	753	935
3 415	3 434	Leie av lokaler	3 415	3 434
1 553	2 275	Driftskostnader leide lokaler	1 553	2 275
64	140	Tap ved salg av anleggsmidler	0	0
380	938	Andre tap	380	938
7 989	9 089	Andre driftskostnader	7 540	8 268
14 356	17 108	Sum andre driftskostnader	13 641	15 850

NOTE 11

Leieavtaler

Banken har en leieavtale for filialen beliggende i Flå Senter i Flå kommune. Leieavtalen løper til 2020. Årlig leiebeløp utgjør kr 212.196,-. Det totale fremtidige leiebeløpet i perioden frem til leieforholdet utløper er kr 1.590.608,-. Banken har også en leieavtale for filialen beliggende på Rødberg i Nore og Uvdal kommune. Leieforholdet løper med 1 års gjensidig oppsigelse. Årlig leiebeløp utgjør kr 258.156,-.

For filialen i Sigdal kommune, foreligger det leieavtale med Sigdal Handelslag om leie av lokaler. Leieforholdet utløper i 2013, men banken har fortrinnsrett til videre leie. Årlig leiebeløp utgjør kr 219.936,-. Det totale fremtidige leiebeløpet i perioden frem til leieforholdet utløper er kr 201.608,-. I tillegg har filialen en leieavtale med Eggedal Handelslag. Den årlige leien utgjør kr 9.600,-.

For rådgivningkontoret i Drammen foreligger det en leieavtale med Origo Utleie AS om leie av lokaler. Avtalen løper til 2017 med fortrinnsrett til ytterligere leie 5 + 5 år. Årlig leiebeløp utgjør kr 2.565.132,-. For lokalene i Drammen har banken inngått avtale med Adecco Norge AS, Human Etisk Forbund og Buskerud Eiendomsmegling AS om fremleie. Leieforholdet med Adecco utløper i 2012, men selskapet har fortrinnsrett til fortsatt leie av lokalene i ytterligere 3 år. For 2012 utgjør leien fra Adecco kr 789.357. Leieforholdet med Human Etisk Forbund utløper i 2017, og årlig leiebeløp utgjør kr 151.740,-. Leieforholdet med Buskerud Eiendomsmegling AS utløper i 2017 og årlig leiebeløp utgjør kr 193.890,-. Det totale fremtidige leiebeløpet til Origo Utleie AS i perioden frem til 2017 utgjør kr 12,1 mill ekskl. fremleie.

Banken har en leieavtale med D-Invest AS om leie av lokaler til avdelingskontoret på Gol. Avtalen løper til 2016 med mulighet til å forlenge leieforholdet med ytterligere 5 år på samme vilkår. Leiebeløpet indeksreguleres årlig, og leien utgjør kr 286.728,- for 2012. Det totale fremtidige leiebeløpet til D-Invest AS i perioden frem til 2016 utgjør kr 1,16 mill. For lokalene på Gol har banken inngått avtale med Kjellstad Øverbygg AS om fremleie. For 2012 utgjør leien fra Kjellstad Øverbygg AS kr 18.000,-.

NOTE 12

Skattekostnad

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
10 451	8 112	Betalbar skatt	10 447	9 685
1 650	-901	Endring utsatt skatt (note 31)	1 843	-1 114
0	0	For mye/ lite avsatt i fjor	0	0
0	0	Endring ikke balanseført skatt	0	0
12 101	7 211	Skattekostnad	12 290	8 571
Avstemming av skattekostnad				
54 397	22 582	Resultat før skatt	54 569	23 121
15 231	6 323	Beregnet skattekostnad 28%	15 279	6 474
-5 101	-570	Ikke skattepliktig inntekt	-5 101	-570
1 971	1 457	Ikke fradragsberettiget kostnad	2 112	2 667
0	0	Skattemessig tap hvor det ikke er balanseført utsatt skattefordel	0	0
0	1	Feil i tidligere perioder	0	0
12 101	7 211	Skattekostnad	12 290	8 571

NOTE 13

Resultat pr. egenkapitalbevis

Resultat pr. egenkapitalbevis er beregnet ved å dele den delen av årsresultatet som er tilordnet selskapets ordinære egenkapitalbevisiere (klasse A) med et veid gjennomsnitt av antall ordinære egenkapitalbevis gjennom året, fratrukket evt. egne egenkapitalbevis.

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
21 409	7 366	Årsresultat som er tilordnet ordinære egenkapitalbevisiere	21 409	7 366
1 481	1 481	Veid gjennomsnitt av antall utestående ordinære egenkapitalbevis	1 481	1 481
14,46	4,97	Resultat pr. egenkapitalbevis	14,46	4,97

Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis er beregnet ved å dele årsresultatet tilordnet bankens ordinære egenkapitalbevisiere med et veid gjennomsnitt av antall utstedte ordinære egenkapitalbevis hensyntatt effekten av konvertering av alle potensielle egenkapitalbevis som kan medføre utvanning. Pr. 31.12.2012 har banken 893.333 egenkapitalbevis klasse B som kan medføre utvanning, samt 19.000 egne egenkapitalbevis klasse A

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
23 700	8 428	Årsresultat som er tilordnet ordinære egenkapitalbevisiere justert for konvertering av egenkapitalbevis klasse B	23 700	8 428
2 393	2 393	Veid gjennomsnitt av antall ordinære egenkapitalbevis justert for konvertering av egenkapitalbevis klasse B	2 393	2 393
9,90	3,52	Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis	9,90	3,52

NOTE 14

Kontanter og kontantekvivalenter

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
17 636	18 050	Kontanter	17 636	18 047
209 375	20 144	Innskudd i Norges Bank	209 375	20 144
227 011	38 194	Sum kontanter og kontantekvivalenter	227 011	38 191

Effektiv rentesats på kortsiktige plasseringer i Norges Bank var på 1,50 % i 2012 og 1,75 % i 2011. Det er ingen løpetid på plasseringene.

Kontanter og kontantekvivalenter i kontantstrømoppstillingen består av ovennevnte.

NOTE 15

Spesifikasjon av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
78 592	152 370	Plasseringer i kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	78 592	152 370
32 100	2 004	Utlån til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	32 100	2 004
110 692	154 374	Sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner før nedskrivninger	110 692	154 374
0	0	Nedskrivninger på utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0
110 692	154 374	Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	110 692	154 374

Utlån til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid pr. 31.12.12 består av et innskudd i Terra Kortbank på NOK 30,1 mill. og et evigvarende ansvarlig lån til Enter Card AS på NOK 2,0 mill.

Alle utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner har flytende rente

Utlån til kredittinstitusjoner pålydende NOK 6,3 mill. er brukt som sikkerhetsstillelse for valutilån til kunder pr 31.12.12. NOK 6,5 mill. ble brukt som sikkerhetsstillelse for valutilån til kunder pr 31.12.11.

NOTE 16

Verdipapir til virkelig verdi over resultatet

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
93	102	Aksjer	92	101
18 927	17 832	Aksjefond	18 927	17 832
210 603	322 945	Rente- og pengemarkedsfond	210 603	322 945
1 193	1 247	Egenkapitalbevis	1 193	1 247
475 692	461 420	Ordinære obligasjoner/ obl. med fortrinnsrett	475 692	461 420
0	0	Sertifikater	0	0
24 178	19 767	Ansvarlige lån og fondsobligasjoner	24 178	19 767
730 686	823 313	Sum verdipapir til virkelig verdi over resultatet	730 685	823 312

Obligasjoner pålydende NOK 2 mill. har fast rente. Øvrige obligasjoner har flytende rente.

Balanseførte opptjente renter på obligasjoner og sertifikater utgjør TNOK 1.520 pr. 31.12.2012 og TNOK 2.304 pr. 31.12.2011

Balanseført verdi av obligasjoner stilt som sikkerhet for lån i Norges Bank er pr. 31.12.2012 NOK 103 mill. og pr. 31.12.2011 NOK 181 mill.

Sensitivitetsanalyse egenkapitalinstrumenter

	31.12.12	-20 %	Kursendring -10 %	10 %	20 %
Aksjer til virkelig verdi over resultatet	92	74	83	101	110
Aksjefond	18 927	15 142	17 034	20 820	22 712
Egenkapitalbevis til virk. verdi over res.	1 193	954	1 074	1 312	1 432
Aksjer tilgjengelig for salg	73 361	58 689	66 025	80 697	88 033
Sum balanseført verdi	93 573	74 858	84 216	102 930	112 288
herav verdipapir til virk. verdi over res.	20 212	16 170	18 191	22 233	24 254
herav investeringsportefølje tilgj. for salg	73 361	58 689	66 025	80 697	88 033
Sum verdiendring		-18 715	-9 357	9 357	18 715
herav verdiendring over resultatet		-16 252	-7 728	2 021	4 042
herav verdiendring utvidet resultat		-2 463	-1 629	7 336	14 673

	31.12.11	-20 %	Kursendring -10 %	10 %	20 %
Aksjer til virkelig verdi over resultatet	101	81	91	111	121
Aksjefond	17 832	14 266	16 049	19 615	21 398
Egenkapitalbevis til virk. verdi over res.	1 247	998	1 122	1 372	1 496
Aksjer tilgjengelig for salg	58 066	46 453	52 259	63 873	69 679
Sum balanseført verdi	77 246	61 797	69 521	84 971	92 695
herav verdipapir til virk. verdi over res.	19 180	15 344	17 262	21 098	23 016
herav investeringsportefølje tilgj. for salg	58 066	46 453	52 259	63 873	69 679
Sum verdiendring		-15 449	-7 725	7 725	15 449
herav verdiendring over resultatet		-5 202	-2 532	1 918	3 836
herav verdiendring utvidet resultat		-10 247	-5 193	5 807	11 613

Kredittkvalitet på obligasjoner, sertifikater og ansvarlige lån

	31.12.12	31.12.11
Stat/fylkeskommuner/kommuner	0	0
Bank/finans/kredittforetak	482 420	461 099
Industri	22 450	20 088
Sum*	504 870	481 187

* Sum inkludert obligasjoner som holdes til forfall.

Banken har interne krav til kredittkvalitet på utstedere av sertifikater, obligasjoner, ansvarlige lån og fondsobligasjoner:

Utsteder	Minimum ratingkrav
Skandinaviske statsgaranterte papirer, fylkeskommuner og kommuner	Ingen
Banker og finansieringsselskaper	Inntil BBB-, uoffisiell
OBX noterte selskaper og unoterte selskaper innen transport og infrastruktur	Inntil BBB-, uoffisiell

Spesifikasjon av plasseringer i aksjer, andeler og EK-bevis til virk. verdi over resultatet pr. 31.12 2012

	Antall aksjer	Pålydende verdi	Anskaff- kost	Balanseført verdi
Aksjer til virkelig verdi over resultatet				
Statoil ASA	660	1,00	125	92
Sum				92
Andeler til virkelig verdi over resultatet				
Terra Vekst	15	1 000,00	24	17
Terra Norge	99	100,00	14	22
Terra Asia	494	1 000,00	500	729
Landkreditt Kina	5 358	1,00	1 400	1 071
Landkreditt Aksje Global	16 470	1,00	1 525	1 645
Holberg Norden	37 581	1,00	7 833	6 663
DnBNOR OBX	15 320	1,00	552	627
Delphi Europa	1 809	1,00	3 150	2 994
Skagen Global	4 176	100,00	3 150	3 488
Skagen Kon-Tiki	2 642	100,00	1 400	1 373
Nordea India	3 130	100,00	287	299
Holberg Kreditt	89 113	100,00	9 500	9 786
Holberg Likviditet OMF	788 372	100,00	80 182	81 817
Terra Sparebank	113 722	0,01	117 544	118 999
Sum				229 530
Egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultatet				
Hol Sparebank	3 900	100,00	410	283
Sparebanken Nord-Norge	11 754	50,00	554	329
Klepp Sparebank	4 500	100,00	495	327
Setskog og Høland Sparebank	3 500	100,00	385	254
Sum				1 193

Spesifikasjon av plasseringer i aksjer, andeler og EK-bevis til virk. verdi over resultatet pr. 31.12.2011

	Antall aksjer	Pålydende verdi	Anskaff- kost	Balanseført verdi
Aksjer til virkelig verdi over resultatet				
Statoil ASA	660	1,00	125	101
Sum				101
Andeler til virkelig verdi over resultatet				
Terra Vekst	15	1 000,00	24	14
Terra Norge	99	100,00	14	18
Terra Asia	494	1 000,00	500	663
Landkreditt Kina	5 358	1,00	1 400	1 103
Landkreditt Aksje Global	16 470	1,00	1 525	1 538
Holberg Norden	37 581	1,00	7 833	6 405
DnBNOR OBX	15 320	1,00	552	535
Delphi Europa	1 809	1,00	3 150	2 807
Skagen Global	4 176	100,00	3 150	3 173
Skagen Kon-Tiki	2 642	100,00	1 400	1 301
Nordea India	3 130	100,00	287	275
Banklikviditet Norge	332	1,00	335	343
Holberg Likviditet	426 447	1,00	43 452	44 018
Holberg Likviditet OMF	1 317 756	100,00	131 776	132 184
Terra Sparebank	140 803	0,01	134 982	146 400
Sum				340 777
Egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultatet				
Hol Sparebank	3 900	100,00	410	284
Sparebanken Nord-Norge	11 754	50,00	554	380
Klepp Sparebank	4 500	100,00	495	243
Setskog og Høland Sparebank	3 500	100,00	385	340
Sum				1 247

NOTE 17

Verdipapir som holdes til forfall

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
5 027	0	Obligasjoner	5 027	0
5 027	0	Sum obligasjoner som holdes til forfall	5 027	0

Obligasjoner som holdes til forfall har flytende rente.

Balanseførte opptjente renter på obligasjonene utgjør TNOK 27 pr. 31.12.2012

Virkelig verdi av obligasjoner som holdes til forfall er TNOK 5.063

NOTE 18

Finansielle derivatinstrumenter

Derivater til sikringsformål (hele tusen kroner)	Kontraksbeløp	31.12.12		Kontraksbeløp	31.12.11	
		Eiendeler	Forpliktelser		Eiendeler	Forpliktelser
Rentebytteavtaler til virkelig verdi	441 243	5 124	-12 518	571 667	10 936	-11 764
Valutaterminer til virkelig verdi	0	0	0	0	0	0
Utstedte opsjoner	0	0	0	0	0	0
Kjøpte opsjoner	0	0	0	0	0	0
Sum	441 243	5 124	-12 518	571 667	10 936	-11 764
Herav langsiktig (anleggsmidler)						
Rentebytteavtaler til virkelig verdi		0	-9 860		10 684	-10 977
Valutaterminer til virkelig verdi		0	0		0	0
Utstedte opsjoner		0	0		0	0
Kjøpte opsjoner		0	0		0	0
Herav kortsiktig (omløpsmidler)						
Rentebytteavtaler til virkelig verdi		5 124	-2 657		252	-788
Valutaterminer til virkelig verdi		0	0		0	0
Utstedte opsjoner		0	0		0	0
Kjøpte opsjoner		0	0		0	0

Derivater til handelsformål (hele tusen kroner)	Kontraksbeløp	31.12.12		Kontraksbeløp	31.12.11	
		Eiendeler	Forpliktelser		Eiendeler	Forpliktelser
Rentebytteavtaler til virkelig verdi	0	0	0		0	0
Valutaterminer til virkelig verdi	0	0	0		0	0
Kjøpte opsjoner	0	0	0		0	0
Sum	0	0	0	0	0	0
Herav langsiktig (anleggsmidler)						
Rentebytteavtaler til virkelig verdi		0	0		0	0
Valutaterminer til virkelig verdi		0	0		0	0
Kjøpte opsjoner		0	0		0	0
Herav kortsiktig (omløpsmidler)						
Rentebytteavtaler til virkelig verdi		0	0		0	0
Valutaterminer til virkelig verdi		0	0		0	0
Kjøpte opsjoner		0	0		0	0

Følgende rentederivater til sikringsformål er virkelig verdi sikring etter IAS 39 pr. 31.12.2012:

	Sikringsinstrument	Sikringsobjekt	Resultateffekt
Rentebytteavtale	572		572
Fastrente ansv. obl.lån pålyd. NOK 25 mill		-572	-572
Rentebytteavtale	201		201
Sertifikatlån pålydende NOK 150 mill		-201	-201
Rentebytteavtale	-209		-209
Fastrenteobligasjon		209	209
Sum	564	-564	0

Øvrige rentederivater til sikringsformål er økonomisk sikring av fastrentelån til kunder.

Sensitivitetsanalyse bankens valutaposisjoner

Pr. 31.12.2012	31.12.12		Endring	Endring i %	Kurssvekkelse			
	Opprinnelig verdi	Måletidspunkt			40 %	30 %	20 %	10 %
Valutaterminer	0	0	0		0	0	0	0
Sum verdiendring	0	0	0		0	0	0	0

Pr. 31.12.2011	31.12.11		Endring	Endring i %	Kurssvekkelse			
	Opprinnelig verdi	Måletidspunkt			40 %	30 %	20 %	10 %
Valutaterminer	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum verdiendring	0	0	0	0	0	0	0	0

NOTE 19

Tidspunkt fram til avtalt/ sannsynlig endring av rentebetingelser

Tabellen viser konserntall

31.12.12 (hele tusen kroner)	Inntil 1 mnd.	1 mnd. til 3 mnd.	3 mnd. til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Ikke rente- bærende	Sum
EIENDELER							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	227 011	0	0	0	0	0	227 011
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	108 691	2 001	0	0	0	0	110 692
Brutto utlån til og fordringer på kunder	4 180 847	2 321	1 047	188 021	91 171	0	4 463 407
Obligasjoner/ sertifikater	86 786	416 432	1 679	0	504 897	0	1 009 804
Aksjer/ andeler / egenkapitalbevis	0	0	0	0	0	304 177	304 177
Finansielle derivatinstrumenter	5 124	0	0	0	0	0	5 124
Sum eiendeler	4 608 459	420 754	1 047	188 021	92 850	304 177	5 615 308
GJELD							
Gjeld til kredittinstitusjoner	4 243	19 546	0	0	0	0	23 789
Innskudd fra kredittinstitusjoner	1 468	0	0	0	0	0	1 468
Innskudd fra og gjeld/ kunder	3 627 368	0	30 383	0	0	0	3 657 751
Finansielle derivatinstrumenter	12 518	0	0	0	0	0	12 518
Gjeld v/ utsted. av verdipapir	751 105	448 927	150 201	0	0	0	1 350 233
Ansvarlig lånekapital	5 930	89 701	95 572	0	0	0	191 203
Annen gjeld	17 123	0	0	0	0	0	17 123
Sum gjeld	4 419 755	558 174	276 156	0	0	0	5 254 085
Nto. renteeksponering på balanseposter	188 704	-137 420	-275 109	188 021	92 850	304 177	361 223
Årlig effekt av 1% renteendring	79	-229	-2 063	3 760	4 643	0	6 189
31.12.11							
(hele tusen kroner)	Inntil 1 mnd.	1 mnd. til 3 mnd.	3 mnd. til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Ikke rente- bærende	Sum
EIENDELER							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	38 194	0	0	0	0	0	38 194
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	152 370	0	0	0	2 004	0	154 374
Brutto utlån til og fordringer på kunder	3 941 140	5 290	39 503	147 357	33 630	0	4 166 920
Obligasjoner/ sertifikater	92 976	370 980	15 181	0	2 050	0	481 187
Aksjer/ andeler / egenkapitalbevis	0	0	0	0	0	400 192	400 192
Finansielle derivatinstrumenter	9 513	1 423	0	0	0	0	10 936
Sum eiendeler	4 234 193	377 693	54 684	147 357	37 684	400 192	5 251 803
GJELD							
Gjeld til kredittinstitusjoner	23 803	164 578	0	0	0	0	188 381
Innskudd fra kredittinstitusjoner	1 468	0	0	0	0	0	1 468
Innskudd fra og gjeld/ kunder	3 673 295	0	0	0	0	0	3 673 295
Finansielle derivatinstrumenter	5 784	5 980	0	0	0	0	11 764
Gjeld v/ utsted. av verdipapir	553 271	129 901	150 000	0	0	0	833 172
Ansvarlig lånekapital	6 575	89 456	96 153	0	0	0	192 184
Annen gjeld	19 006	0	0	0	0	0	19 006
Sum gjeld	4 283 202	389 915	246 153	0	0	0	4 919 270
Nto. renteeksponering på balanseposter	-49 009	-12 222	-191 469	147 357	37 684	400 192	332 533
Årlig effekt av 1% renteendring	-20	-20	-1 436	2 947	1 884	0	3 355

NOTE 20

Restløpetid på balanseposter eksklusiv derivater

Tabellen viser kontraktmessige udiskonterte kontantstrømmer relatert til finansielle forpliktelser, eksklusiv derivater, fordelt på gjenværende løpetid på balansedagen

Tabellen viser konserntall

Pr. 31.12.12 (hele tusen kroner)	Inntil 1 mnd.	1 mnd. til 3 mnd.	3 mnd. til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Sum
GJELD						
Gjeld til kredittinstitusjoner	4 243	19 546	0	0	0	23 789
Renter	13	0	0	0	0	
Avdrag	4 230	19 546	0	0	0	
Innskudd fra kredittinstitusjoner	1 468	0	1	3	0	1 472
Renter	0	0	1	3	0	
Avdrag	1 468	0	0	0	0	
Innskudd fra og gjeld/ kunder	3 627 417	16 192	103 249	194 308	485 770	4 426 936
Renter	42 398	16 192	73 477	194 308	485 770	
Avdrag	3 585 019	0	29 772	0	0	
Gjeld v/ utsted. av verdipapir	13 018	7 205	518 621	896 022	0	1 434 866
Renter	13 018	7 205	27 179	46 701	0	
Avdrag	0	0	491 442	849 321	0	
Annen gjeld	6 685	16	73	194	484	7 452
Renter	4	16	73	194	484	
Avdrag	6 681	0	0	0	0	
Ansvarlig lånekapital	6 874	1 905	152 263	41 104	0	202 146
Renter	6 874	1 905	6 779	1 314	0	
Avdrag	0	0	145 484	39 790	0	
Sum gjeld	3 659 705	44 865	774 206	1 131 631	486 254	6 096 661
EIENDELER						
Sum eiendeler	1 333 023	63 803	273 526	1 353 713	2 619 673	5 643 738
Ubenyttede kreditter og lånetilsagn	0	0	152 131	0	0	152 131
Andre utenom balanseposter	4 103	54 910	161 976	81 487	357 999	660 475

Restløpetid på derivater

a) Derivater med netto oppgjør

Derivater med netto oppgjør:

Rentederivater: Rentebytteavtaler og rentegulvavtaler

Valutaderivater: Valutaterminkontrakter, valutabytteavtaler og valutaopsjoner

Tabellen viser derivatforpliktelser med netto oppgjør fordelt på gjenværende løpetid på balansedagen.

Beløpene viser udiskonterte kontraktsfestede kontantstrømmer.

Pr. 31.12.12 (hele tusen kroner)	Inntil 1 mnd.	1 mnd. til 3 mnd.	3 mnd. til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Sum
DERIVATER TIL HANDELSFORMÅL						
Rentederivater	0	0	0	0	0	0
Valutaderivater	0	0	0	0	0	0
DERIVATER TIL SIKRINGSFORMÅL						
Rentederivater	-215	-393	-1 999	-9 338	-2 527	-14 472
Valutaderivater	0	0	0	0	0	0
Sum	-215	-393	-1 999	-9 338	-2 527	-14 472

Restløpetid på derivater

b) Derivater med brutto oppgjør

Derivater med brutto oppgjør:

Rentederivater: Rentebytteavtaler og rentegulvavtaler

Valutaderivater: Valutaterminer, valutabytteavtaler og valutaopsjoner

Tabellen viser derivatforpliktelse med brutto oppgjør fordelt på gjenværende løpetid på balansedagen.

Beløpene viser udiskonterte kontraktsfestede kontantstrømmer.

Pr. 31.12.12 (hele tusen kroner)	Inntil 1 mnd.	1 mnd. til 3 mnd.	3 mnd. til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Sum
DERIVATER TIL HANDELSFORMÅL						
Rentederivater						
Utbetalinger	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger	0	0	0	0	0	0
Valutaderivater						
Utbetalinger	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger	0	0	0	0	0	0
DERIVATER TIL SIKRINGSFORMÅL						
Rentederivater						
Utbetalinger	-1 205	-2 367	-7 865	-27 787	-15 665	-54 889
Innbetalinger	990	1 974	5 866	18 449	13 138	40 418
Valutaderivater						
Utbetalinger	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger	0	0	0	0	0	0
Sum utbetalinger	-1 205	-2 367	-7 865	-27 787	-15 665	-54 889
Sum innbetalinger	990	1 974	5 866	18 449	13 138	40 418

Pr. 31.12.11 (hele tusen kroner)	Inntil 1 mnd.	1 mnd. til 3 mnd.	3 mnd. til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Sum
GJELD						
Gjeld til kredittinstitusjoner	24 321	164 895	0	0	0	189 216
Renter	2 243	317	0	0	0	
Avdrag	22 078	164 578	0	0	0	
Innskudd fra kredittinstitusjoner	950	0	1	3	0	954
Renter	0	0	1	3	0	
Avdrag	950	0	0	0	0	
Innskudd fra og gjeld/ kunder	3 720 978	16 073	72 328	192 874	482 185	4 484 438
Renter	46 936	16 073	72 328	192 874	482 185	
Avdrag	3 674 042	0	0	0	0	
Gjeld v/ utsted. av verdipapir	7 351	5 672	171 837	723 199	0	908 059
Renter	7 351	5 672	21 837	47 379	0	
Avdrag	0	0	150 000	675 820	0	
Annen gjeld	14 914	42	190	507	1 267	16 919
Renter	11	42	190	507	1 267	
Avdrag	14 903	0	0	0	0	
Ansvarlig lånekapital	6 575	2 171	9 299	204 499	0	222 544
Renter	6 575	2 171	9 299	18 890	0	
Avdrag	0	0	0	185 609	0	
Sum gjeld	3 775 089	188 853	253 655	1 121 082	483 452	5 822 130
EIENDELER						
Sum eiendeler	1 145 170	62 312	250 470	1 298 693	2 484 222	5 240 867
Ubenyttede kreditter og lånetilsagn	0	0	148 630	86 500	0	235 130
Andre utenom balanseposter	4 086	46 307	115 889	55 864	284 394	506 540

Restløpetid på derivater**a) Derivater med netto oppgjør**

Derivater med netto oppgjør:

Rentederivater: Rentebytteavtaler og rentegulvavtaler

Valutaderivater: Valutaterminkontrakter, valutabytteavtaler og valutaopsjoner

Tabellen viser derivatforpliktelser med netto oppgjør fordelt på gjenværende løpetid på balansedagen.

Beløpene viser udiskonterte kontraktsfestede kontantstrømmer.

Pr. 31.12.11 (hele tusen kroner)	Inntil 1 mnd.	1 mnd. til 3 mnd.	3 mnd. til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Sum
DERIVATER TIL HANDELSFORMÅL						
Rentederivater	0	0	0	0	0	0
Valutaderivater	0	0	0	0	0	0
DERIVATER TIL SIKRINGSFORMÅL						
Rentederivater	-256	-399	-1 471	-2 777	1 136	-3 767
Valutaderivater	0	0	0	0	0	0
Sum	-256	-399	-1 471	-2 777	1 136	-3 767

Restløpetid på derivater

b) Derivater med brutto oppgjør

Derivater med brutto oppgjør:

Rentederivater: Rentebytteavtaler og rentegulvavtaler

Valutaderivater: Valutaterminer, valutabytteavtaler og valutaopsjoner

Tabellen viser derivatforpliktelse med brutto oppgjør fordelt på gjenværende løpetid på balansedagen.

Beløpene viser udiskonterte kontraktsfestede kontantstrømmer.

Pr. 31.12.11 (hele tusen kroner)	Inntil 1 mnd.	1 mnd. til 3 mnd.	3 mnd. til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Sum
DERIVATER TIL HANDELSFORMÅL						
Rentederivater						
Utbetalinger	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger	0	0	0	0	0	0
Valutaderivater						
Utbetalinger	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger	0	0	0	0	0	0
DERIVATER TIL SIKRINGSFORMÅL						
Rentederivater						
Utbetalinger	-1 912	-3 109	-8 516	-23 976	-9 383	-46 897
Innbetalinger	1 656	2 710	7 046	21 199	10 519	43 130
Valutaderivater						
Utbetalinger	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger	0	0	0	0	0	0
Sum utbetalinger	-1 912	-3 109	-8 516	-23 976	-9 383	-46 897
Sum innbetalinger	1 656	2 710	7 046	21 199	10 519	43 130

NOTE 21

Finansielle instrumenter fordelt på valuta

Tabellen viser konserntall

31.12.12

(hele tusen kroner)

	NOK	EUR	CHF	JPY	USD	Andre	Sum
EIENDELER							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	226 182	192	142	0	108	387	227 011
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	110 692	0	0	0	0	0	110 692
Brutto utlån til og fordringer på kunder	4 439 631	0	7 719	16 057	0	0	4 463 407
Valutaderivater	0	0	0	0	0	0	0
Sum eiendeler	4 776 505	192	7 861	16 057	108	387	4 801 110
GJELD							
Gjeld til kredittinstitusjoner	13	0	7 719	16 057	0	0	23 789
Innskudd fra kredittinstitusjoner	1 468	0	0	0	0	0	1 468
Valutaderivater	0	0	0	0	0	0	0
Sum gjeld	1 481	0	7 719	16 057	0	0	25 257
Netto balanseposter	4 775 024	192	142	0	108	387	4 775 853
Garantier	81 528	0	351 428	90 933	0	0	523 889

31.12.11

(hele tusen kroner)

	NOK	EUR	CHF	JPY	USD	Andre	Sum
EIENDELER							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	37 243	260	140	0	153	398	38 194
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	153 423	260	140	0	153	398	154 374
Brutto utlån til og fordringer på kunder	4 110 243	0	19 423	37 254	0	0	4 166 920
Valutaderivater	0	0	0	0	0	0	0
Sum eiendeler	4 300 909	520	19 703	37 254	306	796	4 359 488
GJELD							
Gjeld til kredittinstitusjoner	132 221	0	19 424	37 254	0	0	188 899
Innskudd fra kredittinstitusjoner	950	0	0	0	0	0	950
Valutaderivater	0	0	0	0	0	0	0
Sum gjeld	133 171	0	19 424	37 254	0	0	189 849
Netto balanseposter	4 167 738	520	279	0	306	796	4 169 639
Garantier	162	0	432 273	74 105	0	0	506 540

NOTE 22

Utlån til og fordringer på kunder

KONSERN

(hele tusen kroner)	2012	2011
Kundefordringer	235	237
Kasse-/drifts- og brukskreditter	453 017	375 832
Byggelån	88 617	71 868
Nedbetalingslån	3 921 538	3 718 983
Brutto utlån	4 463 407	4 166 920
Individuelle tapsnedskrivninger	16 212	19 979
Gruppenedskrivninger	7 910	10 018
Netto utlån og fordringer på kunder	4 439 285	4 136 923

Balanseførte opptjente renter på utlån utgjør TNOK 8.372 pr. 31.12.2012 og TNOK 11.280 pr. 31.12.2011.

Pr 31.12.2012 har banken en låneportefølje på NOK 560,3 mill i Terra BoligKreditt AS (TBK) som ikke er balanseført.

Pr 31.12.2011 hadde banken en låneportefølje i TBK på NOK 516,4 mill.

Av totalt volum i TBK pr 31.12.2012 er NOK 45,2 mill løpende lån som har blitt overført fra bankens balanse til TBK. Tilsvarende tall var 31.12.11 NOK 23,7 mill. Øvrig portefølje består av nye lån opprettet i TBK.

For oversikt over bankens garantiansvar overfor TBK se note 24

Brutto utlån og garantier fordelt etter sektor, næring, geografi, misligholdte- / tapsutsatte engasjementer og individuelle tapsnedskrivninger

Pr. 31.12.12 (hele tusen kroner)	Brutto utlån	%	Garantier	%	Ubenyttede trekkrettigh.	Misligh. eng.ment	Tapsuts. eng.ment	Indiv. nedskr.
Fordelt etter sektor								
Privatkunder	2 881 584	64,56	216 972	41,42	115 098	52 994	12 148	7 337
Offentlig sektor	1 250	0,03	0	0,00	10 000	0	0	0
Andre	19 966	0,45	44 149	8,43	0	289	0	21
Fordelt etter næring								
Primærnæringer	70 137	1,57	4 797	0,92	10 101	2 150	0	0
Industri og bergverk	58 512	1,31	27 681	5,28	22 517	1 840	0	100
Bygg og anlegg, kraft og vannfors.	356 031	7,98	16 797	3,21	75 847	13 022	0	6 159
Varehandel /								
hotell - og restaurantdrift	137 731	3,09	36 960	7,05	24 071	1 711	448	400
Transport og telekommunikasjon	29 109	0,65	6 652	1,27	4 656	0	0	0
Eiendomsforvaltning og -drift	760 945	17,05	152 570	29,12	11 923	6 554	53 567	1 995
Tjenesteytende næringer	148 142	3,32	17 311	3,30	14 714	12 026	0	200
Sum brutto utlån og garantier	4 463 407	100,00	523 889	100,00	288 927	90 586	66 163	16 212

Pr. 31.12.11 (hele tusen kroner)	Brutto utlån	%	Garantier	%	Ubenyttede trekkrettigh.	Misligh. eng.ment	Tapsuts. eng.ment	Indiv. nedskr.
Fordelt etter sektor								
Privatkunder	2 653 725	63,69	223 312	44,09	102 970	47 493	6 425	7 177
Offentlig sektor	1 860	0,04	0	0,00	10 000	0	0	0
Andre	14 216	0,34	39 557	7,81	0	0	0	0
Fordelt etter næring								
Primærnæringer	60 672	1,46	4 797	0,95	9 320	858	0	0
Industri og bergverk	51 948	1,25	27 491	5,43	19 873	1 679	0	0
Bygg og anlegg, kraft og vannfors.	382 254	9,17	13 577	2,68	32 251	12 758	0	1 957
Varehandel / hotell - og restaurantdrift	152 049	3,65	37 529	7,41	25 265	2 915	5 234	3 182
Transport og telekommunikasjon	24 499	0,59	6 392	1,26	3 773	208	0	0
Eiendomsforvaltning og -drift	627 680	15,06	139 716	27,58	20 564	15 060	56 524	7 463
Tjenesteytende næringer	198 017	4,75	14 169	2,80	9 864	2 706	306	200
Sum brutto utlån og garantier	4 166 920	100,00	506 540	100,00	233 880	83 677	68 489	19 979

Gruppedrøytninger er vurdert i forhold til bankens tapseksponeering totalt, og er ikke tilordnet de enkelte næringer

Utlån og garantier fordelt etter geografi	2012 Utlån	2012 Garantier	2011 Utlån	2011 Garantier
Nes kommune	922 734	190 401	915 603	188 021
Flå kommune	197 253	11 833	202 843	12 783
Nore og Uvdal kommune	461 924	14 855	445 436	14 043
Sigdal kommune	248 819	5 554	242 018	3 853
Drammen kommune	565 788	5 842	478 564	6 072
Gol kommune	196 209	117 909	187 240	113 135
Buskerud øvrige	898 132	95 419	757 665	95 495
Oslo og Akershus	671 688	48 118	665 251	38 701
Andre	286 423	33 958	258 084	34 437
Utlandet	14 437	0	14 216	0
Sum	4 463 407	523 889	4 166 920	506 540

MORBANK

(hele tusen kroner)	2012	2011
Kasse-/drifts- og brukskreditter	453 017	375 832
Byggelån	88 617	71 868
Nedbetalingslån	3 921 538	3 720 669
Brutto utlån	4 463 172	4 168 369
Individuelle tapsnedskrivninger	16 212	19 979
Gruppedrøytninger	7 910	10 018
Netto utlån og fordringer på kunder	4 439 050	4 138 372

Brutto utlån og garantier fordelt etter sektor, næring, geografi, misligholdte- / tapsutsatte engasjementer og individuelle tapsnedskrivninger

Pr. 31.12.12 (hele tusen kroner)	Brutto utlån	%	Garantier	%	Ubenyttede trekkrettigh.	Misligh. eng.ment	Tapsuts. eng.ment	Indiv. nedskr.
Fordelt etter sektor								
Privatkunder	2 881 584	64,56	216 972	41,42	115 098	52 994	12 148	7 337
Offentlig sektor	1 250	0,03	0	0,00	10 000	0	0	0
Andre	19 966	0,45	44 149	8,43	0	289	0	21
Fordelt etter næring								
Primærnæringer	70 137	1,57	4 797	0,92	10 101	2 150	0	0
Industri og bergverk	58 512	1,31	27 681	5,28	22 517	1 840	0	100
Bygg og anlegg, kraft og vannfors.	356 031	7,98	16 797	3,21	75 847	13 022	0	6 159
Varehandel, hotell- og restaurantdrift	137 731	3,09	36 960	7,05	24 071	1 711	448	400
Transport og telekommunikasjon	29 109	0,65	6 652	1,27	4 656	0	0	0
Eiendomsforvaltning og -drift	760 710	17,04	152 570	29,12	11 923	6 554	53 567	1 995
Tjenesteytende næringer	148 142	3,32	17 311	3,30	14 714	12 026	0	200
Sum brutto utlån og garantier	4 463 172	100,00	523 889	100,00	288 927	90 586	66 163	16 212

Pr. 31.12.11 (hele tusen kroner)	Brutto utlån	%	Garantier	%	Ubenyttede trekkrettigh.	Misligh. eng.ment	Tapsuts. eng.ment	Indiv. nedskr.
Fordelt etter sektor								
Privatkunder	2 653 725	63,66	223 312	44,09	102 970	47 493	6 425	7 177
Offentlig sektor	1 860	0,04	0	0,00	10 000	0	0	0
Andre	14 216	0,34	39 557	7,81	0	0	0	0
Fordelt etter næring								
Primærnæringer	60 672	1,46	4 797	0,95	9 320	858	0	0
Industri og bergverk	51 948	1,25	27 491	5,43	19 873	1 679	0	0
Bygg og anlegg, kraft og vannfors.	382 254	9,17	13 577	2,68	32 251	12 758	0	1 957
Varehandel / hotell- og restaurantdrift	152 049	3,65	37 529	7,41	25 265	2 915	5 234	3 182
Transport og telekommunikasjon	24 499	0,59	6 392	1,26	3 773	208	0	0
Eiendomsforvaltning og -drift	629 129	15,09	139 716	27,58	20 564	15 060	56 524	7 463
Tjenesteytende næringer	198 017	4,75	14 169	2,80	9 864	2 706	306	200
Sum brutto utlån og garantier	4 168 369	100,00	506 540	100,00	233 880	83 677	68 489	19 979

Utlån og garantier fordelt etter geografi	2012 Utlån	2012 Garantier	2011 Utlån	2011 Garantier
Nes kommune	922 499	190 401	917 052	188 021
Flå kommune	197 253	11 833	202 843	12 783
Nore og Uvdal kommune	461 924	14 855	445 436	14 043
Sigdal kommune	248 819	5 554	242 018	3 853
Drammen kommune	565 788	5 842	478 564	6 072
Gol kommune	196 209	117 909	187 240	113 135
Buskerud øvrige	898 132	95 419	757 665	95 495
Oslo og Akershus	671 688	48 118	665 251	38 701
Andre	286 423	33 958	258 084	34 437
Utlandet	14 437	0	14 216	0
Sum	4 463 172	523 889	4 168 369	506 540

NOTE 23

Utlån og garantiansvar - risikoklassifisering

Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittrisiko i nærings – og personkundeporteføljen.

Banken har utviklet et risikoklassifiseringssystem som inneholder 5 risikoklasser. Klassene benevnes A,B,C,D og E.

A defineres som meget gode engasjement, B som gode engasjement, C som svake engasjementer med iboende tapsrisiko og D og E som engasjementer hvor sannsynligheten for tap har oppstått. Engasjementer i klasse D og E er engasjement hvor tapsnedskrivning er foretatt. Engasjement i klasse D søkes løst i samarbeid med kunde. Engasjementer i klasse E er kunder hvor banken selv må ta ansvar for fremdrift og realisering.

Næringsengasjementene vurderes ut ifra økonomisk godhet, sikkerhetsmessig vurdert dekningsgrad, samt andre faktorer som eiere, ledelse, organisasjon, bransje og marked.

Med bakgrunn i tapshistorikk på bedriftsmarked samt markedsutsikter og andre generelle betraktninger, har banken valgt å differensiere metodene for risikoberegningen og inndelt porteføljen i tre engasjementstyper.

De tre engasjementstypene er eiendomsdrift, eiendomsutvikling (utbygging av infrastruktur, forretningsbygg, leiligheter, hytter osv.), samt øvrige næringer som benevnes som standard.

Engasjementstype	Økonomi	Sikkerhet	Andre faktorer
Standard	50 %	35 %	15 %
Eiendomsdrift	50 %	40 %	10 %
Eiendomsutvikling	40 %	40 %	20 %

Alle næringslivsengasjementer (BM) i risikoklasse C,D og E samt nye engasjementer risikoklassifiseres uansett størrelse. Videre klassifiseres alle næringslivsengasjement i gruppe A og B dersom engasjementet er større enn NOK 1 mill.

Gjennomgang og oppdatering av porteføljen gjennomføres kvartalsvis. Her blir samtlige engasjement i risikoklasse C,D og E gjennomgått i tillegg til alle engasjement større enn 3 mill uavhengig av risikoklasse.

Inndeling i risikoklassene for personkunder (PM) er identisk som for næringslivskundene. A og B er gode kunder. Risikoklasse C er svake engasjement med iboende tapsrisiko. D og E engasjementene er lån og kreditter hvor det er foretatt individuell tapsnedskrivning på kunde. Grunnlaget for klassifisering er vektet 50% på økonomi og 50% på sikkerheter basert på hhv. likviditet og dekningsgrad på sikkerheter. Alle PM kunder med engasjement over NOK 100.000 skal klassifiseres.

Kvartalsvis gjennomgang på PM kunder blir foretatt etter samme retningslinjer som for BM.

Totalt engasjement er for den enkelte kunde definert som summen av saldo lån, garantiramme, ramme på kreditt, samt påløpte renter.

Individuelle nedskrivninger foretas på PM og BM i overensstemmelse med Finanstilsynets forskrifter.

Gruppenedskrivninger er vurdert i forhold til mulige tap basert individuelt på næringstype på BM og engasjementsformål på PM. Faktorverdi som benyttes til å fastslå størrelse på gruppenedskrivning på den enkelte næring på BM og formål på PM er basert på historiske erfaringstall samt utsikter i markedet. Alle engasjement som er klassifisert som gruppe C inngår i grunnlaget for gruppenedskrivning.

Pr. 31.12.12 (hele tusen kr)	PERSONKUNDER				NÆRINGSLIVSKUNDER			
	Bto. utlån	Garantier	Ubenyttede trekkrettigh.	Indiv. tapsnedskr.	Bto. utlån	Garantier	Ubenyttede trekkrettigh.	Indiv. tapsnedskr.
A	2 520 225	169 221	111 140	0	683 752	104 738	95 976	0
B	323 544	44 133	2 240	0	735 247	105 987	76 667	0
C	14 413	3 542	25	0	93 624	50 984	1 149	0
D, E	22 775	0	1	7 358	67 038	1 000	13	8 854
Uklassifisert	627	75	1 692	0	1 927	44 209	24	0
Totalt	2 881 584	216 971	115 098	7 358	1 581 588	306 918	173 829	8 854
Virkelig verdi av sikkerheter	3 601 198	238 668	126 660		1 700 207	291 157	191 121	

Pr. 31.12.11 (hele tusen kr)	PERSONKUNDER				NÆRINGSLIVSKUNDER			
	Bto. utlån	Garantier	Ubenyttede trekkrettigh.	Indiv. tapsnedskr.	Bto. utlån	Garantier	Ubenyttede trekkrettigh.	Indiv. tapsnedskr.
A	2 335 573	178 129	98 414	0	532 381	97 234	80 397	0
B	275 740	40 566	2 342	0	778 259	104 215	48 978	0
C	26 772	3 542	1 170	0	150 985	42 162	1 515	0
D, E	15 382	0	1	7 177	49 324	0	0	12 802
Uklassifisert	258	1 075	1 043	0	3 695	39 617	20	0
Totalt	2 653 725	223 312	102 970	7 177	1 514 644	283 228	130 910	12 802
Virkelig verdi av sikkerheter	3 432 876	240 909	123 564		1 625 307	275 050	143 827	

NOTE 24

Garantiansvar

(hele tusen kroner)	2012	2011
Betalingsgarantier	20 014	19 671
Kontraktsgarantier	21 886	12 981
Lånegarantier	456 833	460 159
Annet garantiansvar	25 156	13 729
Sum garantiansvar	523 889	506 540

Inkludert i lånegarantier er bankens garantiansvar overfor Terra BoligKreditt AS (TBK).

Garantiansvar overfor TBK består av følgende:

- Andel av felles garantiramme

utgjør 1% av bankens totale låneportefølje ved utgangen av året.

- Saksgaranti

beregnes for hele lånebeløpet i perioden fra banken anmoder om utbetaling til lånets pantsikkerhet har oppnådd rettsvern og bankens depotavdeling har kontrollert dokumentasjonen.

- Tapsgaranti

beregnes for den delen av lånebeløpet som har sikkerhet utover 50% av forsvarlig verdigrunnlag for lånets panteobjekt(er). Uansett lånebeløp og lånets sikkerhet er bankens tapsgaranti minimum kr 25.000 pr. lån. Garantien gjelder i 6 år fra det tidspunkt lånets pantesikkerhet har oppnådd rettsvern, eventuelt fra dato for anmodning om utbetaling hvis dette er senere.

Garantiansvar overfor Terra BoligKreditt AS

(hele tusen kroner)	31.12.12	31.12.11
Andel av felles garantiramme	5 603	5 164
Saksgaranti	11 984	1 762
Tapsgaranti	30 901	31 089
Sum	48 488	38 015

I tillegg til garantien gjelder i det enkelte låneforhold at TBK har rett til å motregne eventuelle tap i bankens provisjon for en periode på inntil 3 år.

Øvrige utenom-balanse poster

Aldersfordelingen på kontraktsfestede ubenyttede kreditter, samt lånetilsagn som ikke er utbetalt er oppsummert i tabellen under:

Pr. 31.12.2012

(hele tusen kroner)	Under 1 år	1-5 år	Over 5 år	Sum
Ubenyttede kreditter	51 815	133 073	104 039	288 927
Lånetilsagn, ikke utbetalt	10 620	0	0	10 620
Sum	62 435	133 073	104 039	299 547

Pr. 31.12.2011

(hele tusen kroner)	Under 1 år	1-5 år	Over 5 år	Sum
Ubenyttede kreditter	27 059	121 313	85 508	233 880
Lånetilsagn, ikke utbetalt	11 224	0	0	11 224
Sum	38 283	121 313	85 508	245 104

NOTE 25

Misligholdte låneengasjement

Tapsutsatte lån (hele tusen kroner)	2012	2011	2010	2009	2008
Tapsutsatte lån	66 163	68 489	27 202	23 931	19 691
- Tapsnedskrivninger	4 652	6 312	6 136	2 429	1 583
Netto tapsutsatte lån	61 511	62 177	21 066	21 502	18 108

Misligholdte engasjement (hele tusen kroner)	2012	2011	2010	2009	2008
Misligholdte engasjementer over 90 dager	73 182	50 470	39 599	112 149	151 602
- Tapsnedskrivninger	11 360	13 503	5 632	23 770	28 061
Netto misligholdte engasjement	61 822	36 967	33 967	88 379	123 541

Misligholdte engasjement - aldersfordelt

Pr. 31.12.2012 (hele tusen kroner)	Restgjeld	Tapsnedskrivning	Virkelig verdi av sikkerhet
Misligholdt over 1 år	32 136	8 959	22 753
Misligholdt 6 - 12 måneder	11 855	233	11 313
Misligholdt 3 - 6 måneder	29 191	2 168	25 062
Misligholdt 1 - 3 måneder	17 404	200	16 307
Misligholdt under 1 måned	0	0	0
Sum	90 586	11 560	75 435

Pr. 31.12.2011 (hele tusen kroner)	Restgjeld	Tapsnedskrivning	Virkelig verdi av sikkerhet
Misligholdt over 1 år	10 476	6 880	8 459
Misligholdt 6 - 12 måneder	28 230	4 964	24 973
Misligholdt 3 - 6 måneder	11 764	1 659	9 872
Misligholdt 1 - 3 måneder	33 207	164	33 165
Misligholdt under 1 måned	0	0	0
Sum	83 677	13 667	76 469

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt innen 30 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket innen 30 dager etter at rammekreditten er overtrukket.

Opplysninger om reforhandlede engasjement

Inkludert er engasjement med betalingsutsettelse, endringer i betalingsplan og overhopp på lån. Når refinansieringsavtaler er fulgt, settes kundens status til normal. Retningslinjer og praksis for reforhandling er basert på at betalingen mest sannsynlig, etter bankens skjønn, vil skje som forutsatt fremover.

Reforhandlede engasjement som ellers ville vært misligholdt utgjør:

	2012	2011
Sum lån og kreditter	54 465	64 705

NOTE 26

Forfalte, ikke nedskrevne engasjement

31.12.2012 (hele tusen kroner)	Kreditter	Nedbetalingslån
Forfalte engasjement 0 - 30 dager	78	47 216
Sum	78	47 216
Virkelig verdi av sikkerheter	19	46 880

31.12.2011 (hele tusen kroner)	Kreditter	Nedbetalingslån
Forfalte engasjement 0 - 30 dager	266	33 929
Sum	266	33 929
Virkelig verdi av sikkerheter	146	33 435

NOTE 27

Tapsnedskrivninger og tapskostnader

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	Individuelle tapsnedskrivninger (hele tusen kroner)	2012	2011
19 979	14 462	Individuell tapsnedskrivning pr. 01.01	19 979	14 462
		- Konstaterte tap i perioden på engasjementer hvor det tidligere er foretatt tapsnedskrivning		
11 606	7 422		11 606	7 422
4 563	4 237	+ Økte individuelle tapsnedskrivninger i perioden	4 563	4 237
5 983	12 227	+ Nye individuelle tapsnedskrivninger i perioden	5 983	12 227
2 707	3 525	- Tilbakeføring av individuelle tapsnedskrivninger i perioden	2 707	3 525
16 212	19 979	Individuell tapsnedskrivning pr. 31.12.	16 212	19 979
0	0	herav tapsnedskrivning på garantier	0	0
16 212	19 979	Sum individuelle tapsnedskrivninger på utlån pr. 31.12.	16 212	19 979
2012	2011	Gruppenedskrivninger (hele tusen kroner)	2012	2011
10 018	14 594	Gruppenedskrivning pr. 01.01.	10 018	14 594
-2 108	-4 576	+/- Periodens gruppenedskrivning	-2 108	-4 576
7 910	10 018	Gruppenedskrivning pr. 31.12.	7 910	10 018

		Tapskostnader (hele tusen kroner)			
2012	2011			2012	2011
-3 288	3 999	Periodens endring i individuelle tapsnedskrivninger		-3 288	3 999
-2 108	-4 576	+ Periodens endring i gruppenedskrivninger		-2 108	-4 576
11 606	7 422	+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år er foretatt individuell tapsnedskrivning for		11 606	7 422
1 482	3 868	+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år ikke er foretatt individuell tapsnedskrivning for		1 482	700
360	946	- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap		360	946
7 332	9 767	Tap på utlån , garantier		7 332	6 599

Tap fordelt på sektor/ næringer	2012		2011	
	tusen kr	%	tusen kr	%
Fordelt etter sektor				
Privatkunder	3 531	37,40	820	7,34
Offentlig sektor	0	0,00	0	0,00
Andre	0	0,00	0	0,00
Fordelt etter næring		0,00		0,00
Primærnæringer	0	0,00	0	0,00
Industri og bergverk	0	0,00	0	0,00
Bygg, anlegg, kraft og vannfors.	4 136	43,81	1 658	14,84
Varehandel, hotell - og restaurantdrift	242	2,56	116	1,04
Transport, post og telekomm.	0	0,00	0	0,00
Eiendomsforvaltning- og drift	152	1,61	8 384	75,02
Tjenesteytende virksomh. ellers	1 379	14,61	197	1,76
Sum brutto utlån og garantier	9 440	100,00	11 175	100,00
Endring nedskrivning grupper	-2 108		-4 576	
Sum netto tap utlån og garantier	7 332		6 599	

Opplysninger om engasjement med individuell nedskrivning

(hele tusen kroner)	2012			2011		
	PM	BM	Sum	PM	BM	Sum
Engasjement med individuell nedskrivning	19 725	69 932	89 657	15 011	77 239	92 250
Virkelig verdi sikkerheter	12 639	62 777	75 416	12 592	63 786	76 378

Opplysninger om overtatte sikkerheter

I løpet av 2012 er det overtatt sikkerheter med antatt verdi pr. 31.12.12 på NOK 1,0 mill.

Overtatte sikkerheter selges så snart det er praktisk mulig, og realisert vederlag utover prioriterte krav benyttes til å redusere utestående gjeld.

NOTE 28

Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser

Tabellen viser konserntall.

31.12.12 (hele tusen kroner)	Balanseført verdi	Virkelig verdi
---------------------------------	----------------------	-------------------

FINANSIELLE EIENDELER

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	110 692	110 688
--	----------------	----------------

UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER

Brutto utlån før nedskrivninger	4 463 407	4 468 002
Individuelle nedskrivninger	16 212	16 212
Nedskrivninger på grupper av utlån	7 910	7 910
Netto utlån og fordringer på kunder	4 439 285	4 443 880
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	730 686	730 686
Finansielle derivatinstrumenter	5 124	5 124
Investeringsportefølje: - tilgjengelig for salg	73 361	73 361

FINANSIELLE FORPLIKTELSE

Gjeld til kredittinstitusjoner	25 257	25 258
Innskudd fra kunder	3 657 751	3 660 988
Finansielle derivatinstrumenter	12 518	12 518
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	1 350 233	1 347 274
Ansvarlig lånekapital	191 203	192 746
Egne bankremisser	1 013	1 013

UTENFOR BALANSE POSTER

Finansielle garantier	506 540	506 540
------------------------------	----------------	----------------

For beregning av virkelig verdi av utlån med fast rente til kunder og innskudd med fast rente benyttes interpolering av observerbare NIBOR markedsrenter på balansedagen for restløpetiden for det aktuelle utlån eller innskudd. Risikofri rente i form av statspapirer benyttes som diskonteringsrate ved beregning av virkelig verdi.

For beregning av kontantstrømmer på flytende innlån benyttes NIBOR etter angitt rentekurve med påslag av aktuell margin ifølge låneavtalen. For beregning av kontantstrømmer på innlån med fast rente benyttes låneavtalens rentesats.

Følgende annualiserte marginpåslag, eventuelt angitt med løpetider, er benyttet i diskonteringsrate ved beregning av virkelig verdi av innlån og gjeld til kredittinstitusjoner:

Obligasjons- og sertifikatlån: 1 år: 0,09%, 2 år: 0,75%, 3 år: 1,10%, 4 år: 1,31%, 5 år: 1,52%

Ansvarlig lån: 4,00%

Fondsobligasjon: 5,20%

VURDERING AV VIRKELIG VERDI

Under vises en tabell med virkelig verdimålinger for finansielle instrumenter på balansedagen.

Etter IFRS 7 er følgende nivåinndeling for måling av virkelig verdi benyttet:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
- Nivå 2: Verdssettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen.
- Nivå 3: Verdssettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger).

31.12.12 (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum. virkelig verdi
---------------------------------	--------	--------	--------	------------------------

FINANSIELLE EIENDELER

Brutto utlån før nedskrivninger		199 530		199 530
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	648 159	82 527	0	730 686
Finansielle derivatinstrumenter	0	5 124	0	5 124
Investeringsportefølje: - tilgjengelig for salg	686	0	72 675	73 361

FINANSIELLE FORPLIKTELSER

Finansielle derivatinstrumenter	0	12 518	0	12 518
--	---	--------	---	---------------

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige fra en børs, handler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en «armlegdes avstand». Markedsprisen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs; for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1 og omfatter børsnoterte aksjer, egenkapitalinstrumenter, børsnoterte obligasjoner og ansvarlige lån, aksje- og pengemarkedsfond klassifisert som verdipapir til virkelig verdi over resultatet eller tilgjengelig for salg.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og baseres minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3. Inkludert i investeringsportefølje tilgjengelig for salg nivå 3 er verdien av bankens aksjer i Terra-Gruppen AS. Siste tilgjengelig pris på aksjen bygger på emisjonsprospektet fra juni 2012.

Spesielle verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter inkluderer:

- Notert markedspris eller handelspris for tilsvarende instrumenter
- Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar avkastningskurve.
- Virkelig verdi av valutaterminkontrakter er bestemt ved å benytte terminkursen for valutaen på balansedagen, med resultatverdi diskontert til nåverdi.
- Andre teknikker, slik som diskonterte kontantstrømmer, er benyttet for å fastsette virkelig verdi på de resterende finansielle instrumentene.

Avstemming av nivå 3 elementer	Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet			Sum eiendeler	Finansielle forpliktelser holdt for handelsformål	Sum forpliktelser
	Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	Investeringsportefølje: tilgjengelig for salg				
	Obligasjoner, sertifikater og rentepapirer	Egenkapital-instrumenter	Egenkapital-instrumenter			
Virkelig verdi 1.1.	0	0	57 571	57 571	0	0
Tilgang	0	0	29 859	29 859	0	0
Avgang	0	0	-1 185	-1 185	0	0
Netto verdiendring på finansielle eiendeler	0	0	-13 569	-13 569	0	0
Endringer inn/ut av nivå 3	0	0	0	0	0	0
Virkelig verdi 31.12.	0	0	72 676	72 676	0	0

FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER

31.12.12 (hele tusen kroner)	Til virkelig verdi over resultatet	Tilgjengelig for salg	Utlån og fordringer til amortisert kost	Holde til forfall	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	110 692	0	110 692
Brutto utlån til og fordringer på kunder	199 530	0	4 263 877	0	4 463 407
Obligasjoner/ sertifikater	494 870	0	0	5 000	499 870
Aksjer/ andeler / grunnfondsbevis	230 816	73 361	0	0	304 177
Finansielle derivatinstrumenter	5 124	0	0	0	5 124
Sum finansielle eiendeler	930 340	73 361	4 374 569	5 000	5 383 270
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	25 257	0	25 257
Innskudd fra kunder	0	0	3 657 751	0	3 657 751
Finansielle derivatinstrumenter	12 518	0	0	0	12 518
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	1 350 233	0	1 350 233
Ansvarlig lånekapital	0	0	191 203	0	191 203
Egne bankremisser	0	0	1 013	0	1 013
Sum finansielle forpliktelser	12 518	0	5 225 457	0	5 237 975

 31.12.11
(hele tusen kroner)

 Balanseført
verdi

 Virkelig
verdi

FINANSIELLE EIENDELER
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner **154 374** **154 435**
UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER
Brutto utlån før nedskrivninger **4 166 920** **4 170 907**

Individuelle nedskrivninger 19 979 19 979

Nedskrivninger på grupper av utlån 10 018 10 018

Netto utlån og fordringer på kunder **4 136 923** **4 140 910**
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet **823 313** **823 313**
Finansielle derivatinstrumenter **10 936** **10 936**
Investeringsportefølje: - tilgjengelig for salg **58 066** **58 066**
FINANSIELLE FORPLIKTELSER
Gjeld til kredittinstitusjoner **189 849** **189 821**
Innskudd fra kunder **3 673 295** **3 685 075**
Finansielle derivatinstrumenter **11 764** **11 764**
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir **833 172** **833 606**
Ansvarlig lånekapital **192 184** **195 199**
Egne bankremisser **568** **568**
UTENFOR BALANSE POSTER
Finansielle garantier **506 540** **506 540**

For beregning av virkelig verdi av utlån med fast rente til kunder og innskudd med fast rente benyttes interpolering av observerbare NIBOR markedsrenter på balansedagen for restløpetiden for det aktuelle utlån eller innskudd. Aktuell markedsrente med påslag for gjeldende marginkrav på balansedagen benyttes som diskonteringsatts ved beregning av virkelig verdi.

For beregning av kontantstrømmer på flytende innlån benyttes NIBOR etter angitt rentekurve med påslag av aktuell margin ifølge låneavtalen. For beregning av kontantstrømmer på innlån med fast rente benyttes låneavtalens rentesats.

Følgende annualiserte marginpåslag, eventuelt angitt med løpetider, er benyttet i diskonteringsatts ved beregning av virkelig verdi av innlån og gjeld til kredittinstitusjoner:

Obligasjonslån og F-lån: 1 år: -0,05%, 2 år: 1,13%, 3 år: 1,55%, 4 år: 1,85%, 5 år: 2,20%

Ansvarlig lån: 4,50%

Fondsobligasjon: 5,50%

VURDERING AV VIRKELIG VERDI

Under vises en tabell med virkelig verdimålinger for finansielle instrumenter på balansedagen.

Etter IFRS 7 er følgende nivåinndeling for måling av virkelig verdi benyttet:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
- Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger).

31.12.11 (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum virkelig verdi
FINANSIELLE EIENDELER				
Brutto utlån før nedskrivninger		79 165		79 165
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	685 104	138 209	0	823 313
Finansielle derivatinstrumenter	0	10 936	0	10 936
Investeringsportefølje: - tilgjengelig for salg	495	0	57 571	58 066
FINANSIELLE FORPLIKTELSER				
Finansielle derivatinstrumenter	0	11 764	0	11 764

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige fra en børs, handler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en «armlegdes avstand». Markedsprisen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs; for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1 og omfatter børsnoterte aksjer, egenkapitalinstrumenter, børsnoterte obligasjoner og ansvarlige lån, aksje- og pengemarkedsfond klassifisert som verdipapir til virkelig verdi over resultatet eller tilgjengelig for salg.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og baseres minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3. Inkludert i investeringsportefølje tilgjengelig for salg nivå 3 er verdien av bankens aksjer i Terra-Gruppen AS. Siste tilgjengelig pris på aksjen bygger på emisjonsprospektet fra mai 2011.

Spesielle verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter inkluderer:

- Notert markedspris eller handelspris for tilsvarende instrumenter
- Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar avkastningskurve.
- Virkelig verdi av valutaterminkontrakter er bestemt ved å benytte terminkursen for valutaen på balansedagen, med resultatverdi diskontert til nåverdi.
- Andre teknikker, slik som diskonterte kontantstrømmer, er benyttet for å fastsette virkelig verdi på de resterende finansielle instrumentene.

Avstemming av nivå 3 elementer	Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet			Sum eiendeler	Finansielle forpliktelser holdt for handelsformål	Sum forpliktelser
	Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	Investeringsportefølje: tilgjengelig for salg				
	Obligasjoner, sertifikater og rentepapirer	Egenkapital-instrumenter	Egenkapital-instrumenter			
Virkelig verdi 1.1.	0	0	50 214	50 214	0	0
Tilgang	0	0	7 891	7 891	0	0
Avgang	0	0	-835	-835	0	0
Netto verdiendring på finansielle eiendeler	0	0	-117	-117	0	0
Endringer inn/ut av nivå 3	0	0	418	418	0	0
Virkelig verdi 31.12.	0	0	57 571	57 571	0	0

FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE

31.12.11 (hele tusen kroner)	Til virkelig verdi over resultatet	Tilgjengelig for salg	Utlån og fordringer til amortisert kost	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	154 374	154 374
Brutto utlån til og fordringer på kunder	79 165	0	4 087 755	4 166 920
Obligasjoner/ sertifikater	481 187	0	0	481 187
Aksjer/ andeler / grunnfondsbevis	342 126	58 066	0	400 192
Finansielle derivatinstrumenter	10 936	0	0	10 936
Sum finansielle eiendeler	913 414	58 066	4 242 129	5 213 609
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	189 849	189 849
Innskudd fra kunder	0	0	3 673 295	3 673 295
Finansielle derivatinstrumenter	11 764	0	0	11 764
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	833 172	833 172
Ansvarlig lånekapital	0	0	192 184	192 184
Egne bankremitter	0	0	568	568
Sum finansielle forpliktelser	11 764	0	4 889 068	4 900 832

NOTE 29

Investeringsportefølje tilgjengelig for salg

(hele tusen kroner)	2012	2011
Balanseført verdi 1.1	58 066	50 214
Tilgang	29 859	8 538
Avgang	-1 185	-835
Nedskrivning på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg over resultat	-4 458	-764
Netto urealisert gevinst ved verdiregulering ført i utvidet resultat	-8 921	913
Balanseført verdi 31.12	73 361	58 066

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg består av:

Unoterte aksjer og egenkapitalbevis	72 676	57 571
Noterte aksjer	685	495
Sum aksjer	73 361	58 066

Det er i 2012 solgt en aksjepost med en gevinst på TNOK 197 som er inntektsført over resultatet. I 2011 ble det solgt en aksjepost med en gevinst på TNOK 165.

Det er foretatt nedskrivning av aksjepost i Terra Gruppen som et resultat av tingsutbytte Terra Boligkreditt i 2012. Nedskrivningen er på TNOK 4 260.

Spesifikasjon av plasseringer i aksjer, andeler og egenkapitalbevis pr. 31.12 2012

	Antall aksjer	Pålydende verdi	Anskaff-kost	Balanseført verdi
Aksjer tilgjengelig for salg				
Realia AS	50	20,00	4	4
Sparebankmateriell AS	150	100,00	15	15
Dataconsult AS	150	100,00	15	15
Hallingdal Infosenter AS	1	1 000,00	1	1
Numedal Næringshage	20	1 000,00	20	20
Terra Gruppen AS	395 037	1,00	34 520	30 260
Aberdeen Norden ASA	92 834	10,00	1 000	83
Norgesinvestor Opportunities AS	16 000	80,00	1 600	1 542
North Bridge Nordic Property	8 083	1,00	1 000	1 257
Spar Kapital Investor AS	9 512	100,00	3 197	3 224
German Property AS	94 000	1,00	921	461
EELD Investor AS	200 000	10,00	2 000	932
Norgesinvestor Pro AS	20 000	99,00	1 980	2 245
Nordito Property AS	3 024	2,10	6	6
PBS Holding AS	24 979	1,00	992	992
Hjelmeland Sparebank	17 879	100,00	1 967	1 390
Kvinesdal Sparebank	14 776	100,00	1 476	884
Terra BoligKreditt AS	6 915 491	1,00	28 662	29 344
Visa Inc. A-aksjer	244	80,00*	110	206
Visa Inc. B-aksjer	570	80,00*	257	480
Sum				73 361

Spesifikasjon av plasseringer i aksjer, andeler og egenkapitalbevis pr. 31.12 2011

	Antall aksjer	Pålydende verdi	Anskaff- kost	Balanseført verdi
Aksjer tilgjengelig for salg				
Realia AS	50	20,00	4	4
Sparebankmaterieil AS	150	100,00	15	15
Dataconsult AS	150	100,00	15	15
Hallingdal Infosenter AS	1	1 000,00	1	1
Numedal Næringshage	20	1 000,00	20	20
Terra Gruppen AS	395 037	1,00	34 520	45 034
Aberdeen Norden ASA	92 834	10,00	1 000	139
Norgesinvestor Opportunities AS	16 000	80,00	1 600	1 467
North Bridge Nordic Property	8 083	1,00	1 000	1 000
Spar Kapital Investor AS	6 032	100,00	2 000	1 920
German Property AS	94 000	1,00	921	451
EELD Investor AS	200 000	10,00	2 000	800
Norgesinvestor Pro AS	20 000	99,00	1 980	2 079
Spar Kapital Avkastning AS	11 088	2,00	1 000	1 185
Nordito Property AS	3 024	2,10	6	6
PBS Holding AS	24 979	1,00	992	992
Hjelmeland Sparebank	17 879	100,00	1 967	1 409
Kvinesdal Sparebank	14 776	100,00	1 476	1 034
Visa Inc. A-aksjer	244	80,00*	110	148
Visa Inc. B-aksjer	570	80,00*	257	347
Sum				58 066

* Pålydende verdi oppgis i hele NOK, med unntak av for Visa Inc. A- og B-aksjer hvor pålydende oppgis i USD.

NOTE 30

Investeringer i datterselskap

Datterselskap pr 31.12.2012	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel
Nes Eiendom AS	Nes kommune	100 %	100 %

NOTE 31

Utsatt skattefordel

KONSERN

Utsatt skatt/ skattefordel fremkommer slik:

	Eiendeler		Forpliktelser		Netto	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Verdipapirer	-1 957	50	0	0	-1 957	50
Finansielle instrumenter	2 551	1 338	0	0	2 551	1 338
Varige driftsmidler	317	317	-530	-544	-213	-227
Innskudd fra kunder	0	0	0	-191	0	-191
Pensjoner	2 044	5 394	0	0	2 044	5 394
Fastrentelån	0	0	-1 287	-108	-1 287	-108
Ansvarlig lånekapital	217	317	0	0	217	317
Gevinst- og tapskonto	0	0	0	0	0	0
Underskudd til fremføring	0	2	0	0	0	2
Utsatt skatt/skattefordel	3 171	7 418	-1 817	-843	1 354	6 575
Nettoføring utsatt skatt/skattefordel	-1 817	-843	1 817	843		
Ikke balanseført utsatt skattefordel	0	0			0	0
Balanseført utsatt skatt/skattefordel	1 354	6 575	0	0	1 354	6 575

Avstemming av endringer i utsatt skatt gjennom året:

	01.01.2012	Resultatført i året	Over utvidet resultat	31.12.12
Verdipapirer	50	2 007	0	-1 957
Finansielle instrumenter	1 338	-1 213	0	2 551
Varige driftsmidler	-227	-14	0	-213
Innskudd fra kunder	-191	-191	0	0
Pensjoner	5 394	-26	-3 376	2 044
Fastrentelån	-108	1 179	0	-1 287
Ansvarlig lånekapital	317	100	0	217
Gevinst- og tapskonto	0	0	0	0
Underskudd til fremføring	2	2	0	0
Ikke balanseført utsatt skattefordel	0	-195	0	0
Utsatt skatt/skattefordel	6 575	1 650	-3 376	1 354

Utsatt skattefordel knyttet til fremførbart skattemessig underskudd er balanseført i den grad det er sannsynlig at konsernet kan anvende dette mot fremtidig skattepliktig overskudd.

MORBANK
Utsatt skatt/ skattefordel fremkommer slik:

	Eiendeler		Forpliktelser		Netto	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Verdipapirer	-1 957	50	0	0	-1 957	50
Finansielle instrumenter	2 551	1 338	0	0	2 551	1 338
Varige driftsmidler	0	0	-530	-544	-530	-544
Innskudd fra kunder	0	0	0	-191	0	-191
Pensjoner	2 044	5 394	0	0	2 044	5 394
Fastrentelån	0	-1 287	-108	-1 287	-108	
Ansvarlig lånekapital	217	317	0	0	217	317
Utsatt skatt/skattefordel	2 854	7 099	-1 817	-843	1 037	6 256
Nettoføring utsatt skatt/skattefordel	-1 817	-843	1 817	843		
Balanseført utsatt skatt/skattefordel	1 037	6 256	0	0	1 037	6 256

Avstemming av endringer i utsatt skatt gjennom året:

	01.01.2012	Resultatført i året	Over utvidet resultat	31.12.12
Verdipapirer	50	2 007	0	-1 957
Finansielle instrumenter	1 338	-1 213	0	2 551
Varige driftsmidler	-544	-14	0	-530
Innskudd fra kunder	-191	-191	0	0
Pensjoner	5 394	-26	-3 376	2 044
Fastrentelån	-108	1 179	0	-1 287
Ansvarlig lånekapital	317	100	0	217
Utsatt skatt/skattefordel	6 256	1 843	-3 376	1 037

NOTE 32

Immaterielle eiendeler

	KONSERN		MORBANK	
	Andre immaterielle eiendeler	Sum	Andre immaterielle eiendeler	Sum
Regnskapsåret 2011				
Balanseført verdi 01.01.11	814	814	814	814
Tilgang	607	607	607	607
Avgang	0	0	0	0
Nedskrivninger	0	0	0	0
Årets avskrivninger	388	388	388	388
Balanseført verdi 31.12.11	1 033	1 033	1 033	1 033
Pr. 31. desember 2011				
Anskaffelseskost	17 827	17 827	17 827	17 827
Akkumulerte av- og nedskrivninger	16 794	16 794	16 794	16 794
Balanseført verdi 31.12.11	1 033	1 033	1 033	1 033
Regnskapsåret 2012				
Balanseført verdi 01.01.12	1 033	1 033	1 033	1 033
Tilgang	1 357	1 357	1 357	1 357
Avgang	0	0	0	0
Nedskrivninger	0	0	0	0
Årets avskrivninger	658	658	658	658
Balanseført verdi 31.12.12	1 732	1 732	1 732	1 732
Pr. 31. desember 2012				
Anskaffelseskost	19 184	19 184	19 184	19 184
Akkumulerte av- og nedskrivninger	17 452	17 452	17 452	17 452
Balanseført verdi 31.12.12	1 732	1 732	1 732	1 732

Andre immaterielle eiendeler er aktiverte utviklingskostnader for programvare som avskrives over 5 år.

NOTE 33

Varige driftsmidler

	KONSERN				MORBANK			
	Maskiner, inventar, transport- midler	Bygninger og tomter	Invest- eiendom	Sum	Maskiner, inventar, transport- midler	Bygninger og tomter	Invest- eiendom	Sum
2011								
Anskaffelseskost pr.01.01.11	44 512	29 655	36 644	110 811	42 113	29 655	23 285	95 053
Tilgang 2011	718	6	1 460	2 184	718	6	1 642	2 366
Avgang 2011	241	0	720	961	241	0	0	241
Anskaffelseskost pr 31.12.11	44 989	29 661	37 384	112 034	42 590	29 661	24 927	97 178
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr 31.12.11	36 713	6 032	16 691	59 436	34 317	6 934	5 037	46 288
Bokført verdi pr 31.12.11	8 276	23 629	20 693	52 598	8 273	22 727	19 890	50 890
Årets avskrivninger	2 017	892	1 118	4 027	2 015	892	936	3 843
2012								
Anskaffelseskost pr.01.01.12	44 989	29 661	37 384	112 034	42 590	29 661	24 927	97 178
Tilgang 2012	967	0	80	1 047	967	0	80	1 047
Avgang 2012	229	0	0	229	229	0	0	229
Anskaffelseskost pr 31.12.12	45 727	29 661	37 464	112 852	43 328	29 661	25 007	97 996
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr 31.12.12	38 616	7 090	17 570	63 276	36 218	7 992	5 829	50 039
Bokført verdi pr 31.12.12	7 111	22 571	19 894	49 576	7 110	21 669	19 178	47 957
Årets avskrivninger	1 903	1 058	879	3 840	1 901	1 058	792	3 751

Anlegg under utførelse er reklassifisert og presenteres under andre eiendeler (se note 34).

NOTE 34

Investerings eiendommer

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
20 693	21 071	Balanseført verdi 01.01.	19 890	19 184
80	1 460	Tilgang	80	1 642
0	720	Avgang	0	0
879	1 118	Avskrivning	792	936
19 894	20 693	Balanseført verdi 31.12.	19 178	19 890

Se for øvrig note 33

Virkelig verdi av konsernets investerings eiendom er NOK 25,3 mill.

Verdivurderingene bygger på takster fra uavhengig takstmann for to av investerings eiendommene samt kjøpesum for de to øvrige.

Leieinntekter fra investerings eiendom utgjør pr. 2012 TNOK 1.024 for morbanken og TNOK 1.261 for konsernet. Tilsvarende tall for 2011 er hhv. TNOK 1.095 og TNOK 1.302.

Kostnader til reparasjoner og vedlikehold av investerings eiendom utgjør pr. 2012 TNOK 35 for morbanken og TNOK 55 for konsernet. Tilsvarende tall for 2011 er hhv. TNOK 218 og TNOK 373.

NOTE 35

Spesifikasjon av andre eiendeler

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
		Opptjente ikke betalte inntekter og		
635	706	forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	635	706
113	48	Andre forskuddsbetalte kostnader	62	0
3 074	4 624	Overtatte eiendeler	3 074	4 624
57	57	Varelager for salg	0	0
815	1 250	Andre eiendeler	811	1 238
4 694	6 685	Sum andre eiendeler	4 582	6 568

NOTE 36

Spesifikasjon av gjeld til kredittinstitusjoner

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
518	518	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelse	518	518
		Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelse		
5 193	24 753	- Løpetid inntil 1 mnd.	5 193	24 753
19 546	164 578	- Løpetid 1- 3 mnd.	19 546	164 578
0	0	- Løpetid 3 mnd.- 1 år	0	0
0	0	- Løpetid 1- 5 år	0	0
24 739	189 331		24 739	189 331
25 257	189 849	Sum gjeld til kredittinstitusjoner	25 257	189 849

Konsernet har følgende uutnyttede lånefasiliteter:

Flytende rente	2012	2011
- Utløper innen ett år	160 000	150 000
- Utløper etter mer enn ett år	0	50 000
	160 000	200 000

NOK 110 mill. av fasilitetene som utløper innen ett år er årlige fasiliteter som må fornyes ved årsskiftet 2013/ 2014. NOK 50 mill. er toårige trekkrettigheter som utløper i 4. kvartal 2013.

All gjeld til kredittinstitusjoner har flytende rente.

NOTE 37

Innskudd fra kunder

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
0	0	Kortsiktig innlån fra kunder	0	0
145 652	157 859	Anfordring	149 959	158 606
138 352	125 929	Lønnskonto	138 352	125 929
60 467	57 771	Honnørkonto	60 467	57 771
89 643	81 759	Utgiftskonto	89 643	81 759
919 623	1 017 671	Høyrentekonto	919 623	1 017 671
80 805	86 003	Bundne innskudd	80 805	86 003
2 223 209	2 146 303	Særvilkår	2 223 209	2 146 303
3 657 751	3 673 295	Sum innskudd fra/ gjeld til kunder	3 662 058	3 674 042

Innskudd fra kunder på NOK 24,4 mill. er brukt som sikkerhetsstillelse for utlån til kunder. Det tilsvarende beløpet for 2011 var NOK 21,5 mill.

Banken har kun små innskudd med fast rente. Øvrige innskudd har flytende rente.

NOTE 38

Ansvarlig lånekapital og sertifikat- og obligasjonslån

Pr. 31.12.2012

Lånetype/ ISIN nr	Dato for låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi	Amortisering	Rentebetingelser
Ansvarlig lån						
NO0010452493	17.09.2008	Evigvarende	50 000	50 007	Avdragsfritt (bullet) Innløsningsrett 17.09.2013 17.09.2018 deretter 17.09 hvert år	Flytende, N3+2,75% Flytende, N3+3,50% Flytende, N3+3,75%
NO0010453194	17.09.2008	Evigvarende	25 000	26 179	Avdragsfritt (bullet) Innløsningsrett 17.09.2013 17.09.2018 deretter 17.09 hvert år	Fast, 8,40 % Flytende, N3+3,50% Flytende, N3+3,75%
Fondsobligasjon						
NO0010238405	29.09.2004	Evigvarende	40 000	39 794	Avdragsfritt (bullet) Innløsningsrett 29.09.2014	Flytende, N3+2,15% Flytende, N3+3,76%
Statens finansfond	06.11.2009	Evigvarende	70 000	75 222	Avdragsfritt (bullet) Innløsningsrett 06.11.2013 06.11.2014	Flytende ref.rente + 6% Flytende ref.rente + 7% Flytende ref.rente + 8%
Obligasjonslån						
NO0010462930	02.10.2008	02.10.2013	142 500	143 583	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+2,50%
NO0010585334	13.09.2010	13.09.2013	99 500	99 486	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+1,00%
NO0010589781	07.10.2010	07.10.2015	200 000	201 193	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+1,35%
NO0010597156	23.12.2010	20.01.2015	200 000	201 194	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+1,30%
NO0010607674	18.04.2011	16.04.2014	200 000	201 314	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+0,90%
NO0010657836	06.09.2012	06.09.2016	250 000	250 282	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+1,55%
Sertifikatlån						
NO0010648843	25.05.2012	24.05.2013	150 000	153 107	Avdragsfritt (bullet)	Fast, 3,28%
NO0010649882	12.06.2012	12.06.2013	100 000	100 073	Avdragsfritt (bullet)	Fast, 3,01%

Påløpte renter pr. 31.12.2012 er inkludert i bokført verdi på det enkelte lån.

Påløpte renter på ansvarlig lånekapital, sertifikat- og obligasjonslån utgjør NOK 15,4 mill pr 31.12.2012

Pr. 31.12.2011

Lånetype/ ISIN nr	Dato for låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi	Amortisering	Rentebetingelser
Ansvarlig lån						
NO0010452493	17.09.2008	Evigvarende	50 000	49 889	Avdragsfritt (bullet) Innløsningsrett 17.09.2013 17.09.2018 deretter 17.09 hvert år	Flytende, N3+2,75% Flytende, N3+3,50% Flytende, N3+3,75%
NO0010453194	17.09.2008	Evigvarende	25 000	26 760	Avdragsfritt (bullet) Innløsningsrett 17.09.2013 17.09.2018 deretter 17.09 hvert år	Fast, 8,40 % Flytende, N3+3,50% Flytende, N3+3,75%
Fondsobligasjon						
NO0010238405	29.09.2004	Evigvarende	40 000	39 687	Avdragsfritt (bullet) Innløsningsrett 29.09.2014	Flytende, N3+2,15% Flytende, N3+3,76%
Statens finansfond	06.11.2009	Evigvarende	70 000	75 849	Avdragsfritt (bullet) Innløsningsrett 06.11.2013 06.11.2014	Flytende ref.rente + 6% Flytende ref.rente + 7% Flytende ref.rente + 8%
Obligasjonslån						
NO0010462930	02.10.2008	02.10.2013	152 500	153 730	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+2,50%
NO0010585334	13.09.2010	13.09.2013	130 000	130 185	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+1,00%
NO0010589781	07.10.2010	07.10.2015	200 000	201 565	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+1,35%
NO0010597156	23.12.2010	20.01.2015	70 000	70 517	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+1,30%
NO0010607674	18.04.2011	16.04.2014	125 000	125 938	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+0,90%
Sertifikatlån						
NO0010626690	06.10.2011	06.07.2012	50 000	50 390	Avdragsfritt (bullet)	Fast, 3,28%
NO0010626682	06.10.2011	06.10.2012	100 000	100 844	Avdragsfritt (bullet)	Fast, 3,54%

Påløpte renter pr. 31.12.2011 er inkludert i bokført verdi på det enkelte lån.

Påløpte renter på ansvarlig lånekapital, sertifikat- og obligasjonslån utgjør NOK 13,9 mill pr 31.12.2011

NOTE 39

Annen gjeld

KONSERN			MORBANK	
2012	2011	(hele tusen kroner)	2012	2011
19	134	Påløpte renter / provisjoner	19	134
7 572	7 611	Skyldig off.avg., påløpte feriepenger m.v.	7 496	7 535
1 736	4 424	Påløpte andre kostnader	1 721	4 424
0	0	Konsernbidrag	700	5 900
1 013	568	Egne bankremisser	1 013	568
6 225	6 190	Annen gjeld	6 174	6 127
16 565	18 927	Sum annen gjeld	17 123	24 688

Virkelig verdi av egne bankremisser vises i note 28.

NOTE 40

Pensjonsforpliktelser

(hele tusen kroner)	2012	2011	2010	Omarbeidet 2010
Balansført forpliktelse:				
Pensjonsytelser	7 302	19 264	17 178	10 078
Forpliktelse i balansen	7 302	19 264	17 178	10 078
Kostnad belastet resultatregnskapet				
Pensjonsytelser	5 268	3 674		
Sum pensjonskostnad i ordinært resultat	5 268	3 674		
Estimatavvik over utvidet resultat (før skattekostnad)	-12 057	3 694		
Kumulativt estimatavvik over utvidet resultat (før skattekostnad)	-1 263	10 794		
PENSJONSYTELSE				
Balansført forpliktelse er fastsatt som følger:				
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesbaserte ordninger	38 691	43 560	38 839	38 839
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-36 574	-31 916	-29 710	-29 710
Arbeidsgiveravgift	299	1 641	1 287	1 287
Underdekning i fondsbaserte ordninger	2 416	13 285	10 416	10 416
Nåverdi av forpliktelse for ikke-fondsbaserte ordninger	4 286	5 248	5 939	5 938
Arbeidsgiveravgift for ikke-fondsbaserte ordninger	600	731	823	824
Ikke resultatførte estimatavvik				-7 100
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	7 302	19 264	17 178	10 078
Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser i løpet av året	2012	2011		
1. januar	48 808	44 778		
Nåverdien av årets pensjonsopptjening	3 562	3 215		
Rentekostnad	1 209	1 608		
Estimatavvik - tap og -gevinst	-9 633	474		
Kostnad ved tidligere perioders pensjonsopptjening	435	0		
Utbetalte ytelser	-1 404	-1 267		
31. desember	42 977	48 808		
Endring i pensjonsmidlenes virkelige verdi	2012	2011		
1. januar	31 916	29 710		
Forventet avkastning på pensjonsmidler	867	1 695		
Estimatavvik - tap og -gevinst	930	-2 835		
Innbetaling fra arbeidsgiver	3 204	3 629		
Utbetalte ytelser	-343	-283		
31. desember	36 574	31 916		
Samlet resultatført kostnad	2012	2011		
Kostnad ved inneværende periodes pensjonsopptjening	3 562	3 215		
Netto rentekostnad på netto forpliktelse	342	-87		
Kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening	435	0		
Administrasjonskostnader	278	92		
Arbeidsgiveravgift	651	454		
Sum, inkludert i lønnskostnader	5 268	3 674		
Faktisk avkastning på pensjonsmidlene	1 867	1 112		

Prosentvis sammensetning av pensjonsmidler	31.12.12	31.12.11	31.12.10
Aksjer	9,20 %	9,20 %	13,90 %
Omløpsobligasjoner	15,60 %	15,20 %	23,30 %
Pengemarked	18,30 %	22,30 %	8,00 %
Anleggsobligasjoner	36,80 %	35,00 %	35,70 %
Eiendom	18,30 %	17,80 %	16,60 %
Annet	1,90 %	0,40 %	2,30 %

Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn for beregning av pensjonsforpliktelsene:

	31.12.12	31.12.11	31.12.10
Diskonteringsrente kollektiv ordning	3,90 %	2,60 %	4,00 %
Diskonteringsrente Top Hat ordning	3,90 %	2,60 %	3,60 %
Diskonteringsrente førtidspensjon tidligere adm. banksjef	2,32 %	1,50 %	2,30 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	3,90 %	2,60 %	5,40 %
Årlig forventet lønnsvekst	3,50 %	3,50 %	4,00 %
Årlig forventet G-regulering	3,25 %	3,25 %	3,75 %
Årlig regulering av pensjoner kollektiv ordning og Top Hat ordning	0,20 %	0,10 %	1,30 %
Årlig regulering av førtidspensjon tidligere adm. banksjef	3,50 %	0,10 %	0,90 %

Dødelighetstabell: K2005 +10/15

Uføretabell: IR02

Forventet premieinnbetaling i 2013 er TNOK 3.603

Effekten av å gå over til OMF som diskonteringsrente er redusert brutto pensjonsforpliktelse med TNOK 10.425 (inkl aga) pr. 31.12.2012.

NOTE 41

Eierandelskapital

	Antall egenkapitalbevis	Pålydende	Sum
Pr 01.01.2009	1 500 000	95	142 500 000
Nedsettelse av eierandelskapital	1 500 000	30	45 000 000
Innbetalt ved utstedelse av egenkapitalbevis klasse B	893 333	30	26 799 990
Pr 31.12.2009	2 393 333	30	71 799 990
Innbetalt ved utstedelse av egenkapitalbevis	-	-	-
Pr 31.12.2010	2 393 333	30	71 799 990
Innbetalt ved utstedelse av egenkapitalbevis	-	-	-
Pr 31.12.2011	2 393 333	30	71 799 990
Innbetalt ved utstedelse av egenkapitalbevis	-	-	-
Pr 31.12.2012	2 393 333	30	71 799 990

Banken kjøpte i 2007 19.000 egne egenkapitalbevis gjennom kjøp på Oslo Børs den 5. juni og 5. desember hhv. til kurs NOK 121 og NOK 113 pr. egenkapitalbevis.

Anskaffelseskost er trukket fra i egenkapitalen (se note 42)

Eierandelskapitalen består av ordinære egenkapitalbevis (klasse A) og preferansekapital fra Statens finansfond (egenkapitalbevis klasse B). De ordinære egenkapitalbevisene gir rett til utbetaling av utbytte av årets overskudd etter eierandelsbrøken etter at avsetning til fond for urealiserte gevinster og avsetning til preferanseutbytte er foretatt. I henhold til avtale om kapitalinnskudd fra Statens finansfond kan utbytte på ordinære egenkapitalbevis kan ikke overstige 50% av eierandelskapitalens andel av korrigert overskudd, og utbetalt utbytte i % kan ikke være høyere enn gjennomsnittlig rente/ utbytte til Statens finansfond.

NOTE 42

Egne egenkapitalbevis

Ved kjøp av egne egenkapitalbevis blir kjøpesummen ført som reduksjon i egenkapitalen.

Pålydende av egne egenkapitalbevisbevis blir ført til reduksjon av eierandelskapitalen, resten som reduksjon av overkursfondet.

	2012	2011
Antall egne egenkapitalbevis 1/1	19 000	19 000
Kjøpte egenkapitalbevis	0	0
Solgte egenkapitalbevis	0	0
Antall egne egenkapitalbevis 31/12	19 000	19 000

NOTE 43

Andre reserver

(hele tusen kroner)	Urealiserte gevinster mot egenkapital	Urealiserte gevinster over resultat	Sum fond for urealiserte gevinster
Balanse 1. januar 2011	11 450	4	11 454
Endring av virkelig verdi tilgjengelig for salg	824	0	824
Endring urealisert gevinst på verdipapirer og fin.derivater	0	-1 316	-1 316
Balanse 31. desember 2011	12 274	-1 312	10 962
Endring av virkelig verdi tilgjengelig for salg	-9 377	0	-9 377
Endring urealisert gevinst på verdipapirer og fin.derivater	0	976	976
Balanse 31. desember 2012	2 897	-336	2 561

Fond for urealiserte gevinster representerer bundet egenkapital etter lovgivningen, og avsetningskravet begrenser adgangen til å dele ut utbytte.

NOTE 44

Kapitaldekning

Ansvarlig kapital

(hele tusen kroner)	MORBANK		KONSERN	
Eierandelskapital	69 995	2,0 %	69 995	2,0 %
Overkursfond	106 343	3,1 %	106 343	3,1 %
Sparebankens grunnfond	156 838	4,6 %	154 645	4,5 %
Utjevningsfond	42 414	1,2 %	42 414	1,2 %
Gavefond	1 500	0,0 %	1 500	0,0 %
Fond for urealiserte gevinster	2 561	0,1 %	2 561	0,1 %
Hybridkapital	109 790	3,2 %	109 790	3,2 %
- fradrag for utsatt skattefordel og andre immaterielle aktiva	-2 769	-0,1 %	-3 086	-0,1 %
- fradrag for urealisert gev. på vp klassifisert som tilgj. for salg	-2 897	-0,1 %	-2 897	-0,1 %
- fradrag for utbytte og konsernbidrag avsatt til utdeling	-2 291	-0,1 %	-2 291	-0,1 %
- ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner (50%)	-15 711	-0,5 %	-15 837	-0,5 %
Netto kjernekapital	465 773	13,5 %	463 137	13,5 %
Ansvarlig lånekapital	75 483	2,2 %	75 483	2,2 %
45 % av nto.urealisert gev. på vp klassifisert som tilgj. for salg	1 304	0,0 %	1 304	0,0 %
- ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner (50%)	-15 711	-0,5 %	-15 837	-0,5 %
Sum netto ansvarlig kapital	526 848	15,3 %	524 087	15,2 %

Beregningsgrunnlag

(hele tusen kroner)	MORBANK		KONSERN		
	Grunnlag	Kapitalkrav	Grunnlag	Kapitalkrav	
Kreditrisiko					
Engasjementsbeløp pr. sektor:					
Lokale og regionale myndigheter	651	52	651	52	
Institusjoner	77 669	6 214	77 669	6 214	
Foretak	449 023	35 922	449 023	35 922	
Massemarked	0	0	0	0	
Pantsikkerhet i eiendom	2 132 450	170 596	2 132 450	170 596	
Forfalte engasjementer	89 939	7 195	89 939	7 195	
Øvrige engasjementer	511 710	40 937	504 313	40 344	
Fradrag i kapitalkravet	-40 925	-3 274	-41 175	-3 294	
Operasjonell risiko	219 475	17 558	225 813	18 065	
Totalt beregningsgrunnlag	3 439 991	275 199	3 438 682	275 094	8,0 %
Overskudd av ansvarlig kapital		251 648		248 993	

NOTE 45

Utbytte pr. egenkapitalbevis

Utbetalt utbytte for 2011 var på kr 2,48 pr egenkapitalbevis klasse A, totalt kr 3,7 mill. I tillegg ble det utbetalt kr 2,6 mill. i utbytte på preferansekapital fra Statens finansfond for 2011. Det foreslås at det ikke utbetales utbytte for regnskapsåret 2012 på egenkapitalbevis klasse A.

Avtalt utbytte på preferansekapital fra Statens finansfond (egenkapitalbevis klasse B) er på kr 2,3 mill. for regnskapsåret 2012. Preferanseutbyttet tilsvarer årlig rente av utestående preferansekapital lik referanserenten med tillegg av margin på 7,0 %. Referanserenten er en rente tilsvarende gjennomsnittet av siste fem handledager før rentefastsettelsesdag for norsk syntetisk årlig effektiv rente på statskasseveksler med 6 mnd. bindings-tid.

Vedtak om utbetaling av utbytte fattes på forstanderskapsmøte den 21. februar 2013. Det avtalte utbyttet på preferansekapitalen er ikke medtatt i årsregnskapet.

NOTE 46

Egenkapitalbevis

Egenkapitalbevisiere

Totalt antall egenkapitalbevisiere pr 31.12.12 var 602.

Antall ordinære egenkapitalbevisiere (klasse A) var 601.

Antall egenkapitalbevisiere klasse B var 1.

Ordinære egenkapitalbevis (klasse A)
eiet av styre- og forstanderskapets
medlemmer og primærinnsidere

Egenkapitalbevis klasse A	Antall	%		Antall
De 20 største var:			Svein Thorsen	150 000
1. MP Pensjon	150 000	10,00	Stift. Nore og Uvdal Brannkasse	
2. Svein Thorsen	150 000	10,00	v/ Knut Johnny Gustavson	13 700
3. Terra Utbytte	102 180	6,81	Nils Halvard Bråten	3 750
4. Tromstrygd Gjensidige Sjøforsikring	71 800	4,79	Kjell Tore Finnerud	3 000
5. Arne Nilsen	59 800	3,99	Gunnar Åmellem	3 000
6. Børge Døskeland	53 780	3,59	Elin Røe Gullingsrud	1 000
7. Jan Erik Alm	52 921	3,53	Marit Siri Jorde	325
8. GG Eiendom AS	42 900	2,86	George H. Fulford	300
9. Ring Evensen Holding AS	35 805	2,39	Frank Kolsrud	300
10. Alm Eiendom AS	20 600	1,37	Eli Jorde Tilghman	300
11. Nes Prestegjelds Sparebank	19 000	1,27	Espen Forsberg	275
12. Sparebanken Øst	17 000	1,13	Kari Anne Kolsrud Bråten	200
13. Werpen Eiendom AS	16 076	1,07	Inge Furu	200
14. Katfoss Fabrikker As	15 450	1,03	Torun Kristiansen	200
15. Granada Management AS	15 100	1,01	Tore Bergstøl	150
16. Bessie H. Gadborg Nedberg	15 000	1,00	Helge Ludvigsen	150
17. Drangedal og Tørdal Sparebank	14 940	1,00	Beate Gjesdal Juven	100
18. Gunnar Horten	14 803	0,99	Berit Løkken Nilsen	100
19. Allumgården	13 800	0,92	Oline Skriudalen	100
20. Stiftelsen Nore og Uvdal Brannkasse	13 700	0,91	Anne Marie Kollhus	3
Sum 20 største egenkapitalbevisiere	894 655	59,64		
Øvrige egenkapitalbevisiere kl. A	605 345	40,36	Det er tatt med egenkapitalbevis tilhørende	
Totalt antall egenkapitalbevis kl. A	1 500 000	100,00	ektefelle og mindreårige barn, og andre	
			selskaper der vedkommende har avgjørende	
			innflytelse, jfr. Aksjeloven § 1-5	
Egenkapitalbevis klasse B				
Statens finansfond	893 333	100,00		
Totalt antall egenkapitalbevis kl. B	893 333	100,00		
Totalt antall egenkapitalbevis kl. A og B	2 393 333			

Spredning av ordinære egenkapitalbevis (klasse A) pr. 31.12.12

	Antall eiere	%	Antall egenkapital- bevis	%
1 - 100	174	28,95 %	15 541	1,04 %
101 - 200	92	15,31 %	17 211	1,15 %
201 - 1.000	182	30,28 %	103 886	6,93 %
1.001 - 2.000	68	11,31 %	106 148	7,08 %
2.001 - 3.000	16	2,66 %	44 350	2,96 %
3.001 - 4.000	14	2,33 %	51 159	3,41 %
4.001 - 5.000	9	1,50 %	47 900	3,19 %
5.001 - 10.000	20	3,33 %	149 332	9,96 %
10.001 - 100.000	23	3,83 %	562 293	37,49 %
100001 - 1500000	3	0,50 %	402 180	26,81 %
	601	100,00 %	1 500 000	100,00 %

Ordinære egenkapitalbevisbevisere (klasse A) fordelt på kommuner

	Antall eiere	%	Antall egenkapital- bevis	%
Nes	152	25,29 %	176 668	11,78 %
Flå	34	5,66 %	21 147	1,41 %
Nore og Uvdal	27	4,49 %	34 716	2,31 %
Sigdal	18	3,00 %	28 563	1,90 %
Drammen	17	2,83 %	75 876	5,06 %
Gol	4	0,67 %	1 825	0,12 %
Oslo	80	13,31 %	402 825	26,86 %
Øvrige	269	44,76 %	758 380	50,56 %
Totalt	601	100,00 %	1 500 000	100,00 %

NOTE 47

Nærstående parter

Konsernet er kontrollert av Nes Prestegjelds Sparebank som pr 31.12.12 har datterselskapet Nes Eiendom AS med eierandel 100 %. Nes Eiendom AS eier datterselskapet Næringstunet AS med 100 % eierandel.

Morbank har vært involvert i følgende transaksjoner med nærstående parter:

(hele tusen kroner)	2012	2011
Resultatposter:		
Leieinntekter/ leiekostnader fra/ til datterselskap	0	0
Renter og kredittprovisjoner fra datterselskap	15	410
Renter og kredittprovisjoner til datterselskap	36	1
Utbytte aksjer	0	0
Balanseposter:		
Samlede fordringer på datterselskaper	0	1 686
Samlet gjeld til datterselskaper	700	5 900
Lån til nærstående parter:		
<i>Lån til styremedlemmer og ledende ansatte:</i>		
Balanseført verdi 01.01	13 012	13 217
Lån gitt i løpet av året	0	1 031
Lån tilbakebetalt i løpet av året	3 543	1 236
Belastede renter	299	449
Innbetalte renter	299	449
Balanseført 31.12	9 469	13 012
Lån til datterselskap:		
Balanseført verdi 01.01	1 686	11 286
Lån gitt i løpet av året	0	0
Lån tilbakebetalt i løpet av året	1 686	9 600
Belastede renter	0	407
Innbetalte renter	0	407
Balanseført 31.12	0	1 686

NOTE 48

Hendelser etter balansedagen

Nes Prestegjelds Sparebank og Hol Sparebank har innledet drøftelser om sammenslåing

Styrene i Nes Prestegjelds Sparebank og Hol Sparebank har innledet drøftelser med sikte på en sammenslåing av de to bankene. Målet med sammenslåingen er et ønske om å styrke bankenes lokale konkurransekraft, lønnsomhet, samt evnen til å bidra til utviklingen av sine lokalsamfunn. Styrene har lagt som premisse for en mulig sammenslutning at virksomhetene og arbeidsplassene blir opprettholdt. Den sammensluttede sparebankens forretningsadresse vil være på Geilo i Hol kommune, og vil ha kontorer på Nesbyen, Hol, Gol, Drammen, Flå, Rødberg og Sigdal. Navnet på den sammensluttede banken er ikke fastsatt og vil offentliggjøres på et senere tidspunkt.

Begge banker har utstedt egenkapitalbevis, som er notert på Oslo Børs. Partene skal forhandle om bytteforholdet mellom egenkapitalbevisene. Begge banker er aksjeeiere i Terra-Gruppen AS.

Basert på bankenes nøkkeltall pr 3Q 2012 ville den sammensluttede sparebank hatt en forvaltningskapital på 7,8 milliarder kroner (8,4 milliarder inkludert Terra BoligKreditt) og 96 årsverk.

Sammenslutningsavtalen mellom sparebankene forventes å være ferdig i løpet av 1. kvartal 2013. Den skal deretter forelegges sparebankenes forstanderskap for godkjenning før endelig godkjenning av myndighetene. Sparebankene antar at en sammenslutning vil kunne gjennomføres i løpet av 2. halvår 2013.

Innløsning av preferansekapital fra Statens finansfond

Styret i Nes Prestegjelds Sparebank anbefaler innløsning av preferansekapitalinnskudd fra Statens finansfond overfor forstanderskapet i banken. Preferansekapitalinnskuddet er på kr 26.799.990 i form av 893.333 preferansekapitalbevis pålydende kr 30 og søkes innløst i sin helhet i løpet av første halvår 2013 basert på årsresultatet for 2012.

Innløsning av preferansekapitalinnskuddet er betinget av vedtak om kapitalnedsettelse og vedtektsendringer i forstanderskapet. Preferansekapitalinnskuddet er klassifisert som egenkapitalbevis klasse B og betinger nedsettelse av eierandelskapitalen og tilhørende vedtektsendringer knyttet til betingelser ved preferansekapitalen.

Vedtaket om innløsning av preferansekapitalen er betinget av Finanstilsynets godkjenning.

NØKKELTALL – IFRS

RESULTATREGNSKAPET	KONSERN			MORBANK		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	88 291	86 910	83 643	88 270	87 319	84 311
Netto andre driftsinntekter ekskl. nto. gevinst/tap verdipapirer/ fin. instr.	46 512	30 828	30 303	45 923	30 202	28 896
Netto verdiendring og gev./tap verdipapirer/ finansielle instrumenter	3 272	-8 516	65	2 768	-12 836	-3 691
Netto inntekter	138 075	109 222	114 011	136 961	104 685	109 516
Driftskostnader	76 346	76 873	70 877	75 060	74 965	68 583
Tap på utlån, garantier	7 332	9 767	3 633	7 332	6 599	3 633
Resultat før skattekostnad	54 397	22 582	39 501	54 569	23 121	37 300
Skattekostnad	12 101	7 211	10 986	12 290	8 571	11 475
Årsresultat	42 296	15 371	28 515	42 279	14 550	25 825
RESULTATREGNSKAPET I % AV GJENNOMSNITTLIG FORVALTNINGSKAPITAL						
	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	1,65 %	1,66 %	1,66 %	1,65 %	1,66 %	1,67 %
Netto andre driftsinntekter ekskl. netto gevinst/tap verdipapirer/ finansielle instrumenter	0,87 %	0,59 %	0,60 %	0,86 %	0,57 %	0,57 %
Netto verdiendring og gev./tap verdipapirer/ finansielle instrumenter	0,06 %	-0,16 %	0,00 %	0,05 %	-0,24 %	-0,07 %
Netto inntekter	2,58 %	2,09 %	2,26 %	2,56 %	1,99 %	2,18 %
Driftskostnader	1,43 %	1,47 %	1,40 %	1,40 %	1,43 %	1,36 %
Tap på utlån, garantier	0,14 %	0,19 %	0,07 %	0,14 %	0,13 %	0,07 %
Resultat før skattekostnad	1,02 %	0,43 %	0,78 %	1,02 %	0,44 %	0,74 %
Skattekostnad	0,23 %	0,14 %	0,22 %	0,23 %	0,16 %	0,23 %
Årsresultat	0,79 %	0,29 %	0,56 %	0,79 %	0,28 %	0,51 %
NØKKELTALL FRA BALANSEN						
	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Forvaltningskapital	5 648 542	5 288 697	5 218 774	5 655 596	5 297 336	5 225 702
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	5 350 648	5 225 718	5 052 047	5 357 915	5 259 609	5 033 683
Brutto utlån	4 463 407	4 166 920	4 200 288	4 463 172	4 168 369	4 211 286
Brutto utlån i % av forvaltningskapitalen	79,0 %	78,8 %	80,5 %	78,9 %	78,7 %	80,6 %
Innskudd fra kunder	3 657 751	3 673 295	3 496 232	3 662 058	3 674 042	3 496 320
Innskudd fra kunder i % av forvaltningskapitalen	64,8 %	69,5 %	67,0 %	64,8 %	69,4 %	66,9 %
Innskuddsdekning (innskudd i % av brutto utlån)	81,9 %	88,2 %	83,2 %	82,1 %	88,1 %	83,0 %

	KONSERN			MORBANK		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Netto ansvarlig kapital	524 087	517 871	597 240	526 848	520 400	600 803
Beregningsgrunnlag	3 438 683	3 302 305	3 203 181	3 439 992	3 298 078	3 195 754
Kapitaldekning i %	15,2 %	15,7 %	18,6 %	15,3 %	15,8 %	18,8 %
Kjernekapitaldekning i %	13,5 %	13,1 %	12,9 %	13,5 %	13,2 %	13,0 %
Ren kjernekapitaldekning i %	10,3 %	9,8 %	9,4 %	10,4 %	9,9 %	9,6 %
Egenkapital	377 458	342 130	343 791	379 651	344 340	346 822
Egenkapitalavkastning i % (årsoverskudd i % av gjennomsn. egenkapital)	11,8 %	4,5 %	8,6 %	11,7 %	4,2 %	7,7 %
Driftskostnader i % av netto inntekter	55,3 %	70,4 %	62,2 %	54,8 %	71,6 %	62,6 %
Driftskostn. i % av nto inntekter, ekskl. nto verdiendring og gev./tap på vp	56,6 %	65,3 %	62,2 %	55,9 %	63,8 %	60,6 %
Gjennomsnittlig antall årsverk	60	61	62	59	60	59
Antall kontorer	6	6	6	6	6	6
NØKKELTALL ORDINÆRE EGENKAPITALBEVIS (KLASSE A)						
	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Børskurs 31.12 (pr. egenkapitalbevis)	51	56	76	51	56	76
Antall utstedte egenkapitalbevis klasse A 31.12 (i hele 1.000 kr)	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Beholdning egne egenkapitalbevis 31.12 (i hele 1.000 kr)	19	19	19	19	19	19
Eierandelskapital, ekskl. preferansekapital (mill.kr)	43	43	43	43	43	43
Utjevningsfond 31.12 (mill. kr)	42	24	17	42	24	17
Overkursfond 31.12 (mill.kr)	106	106	106	106	106	106
Ordinær eierandelskapital i % av egenkapital	11,4 %	12,6 %	12,5 %	11,3 %	12,5 %	12,4 %
Egenkapitalbevisbrøk 01.01	55,0 %	55,9 %	56,8 %	55,0 %	55,9 %	56,8 %
Egenkapitalbevisbrøk 31.12	54,5 %	55,0 %	55,9 %	54,5 %	55,0 %	55,9 %
Kontantutbytte pr. egenkapitalbevis (kroner)	0,00	2,48	4,79	0,00	2,48	4,79
Kontantutbytte pr. egenkapitalbevis i % av børskurs 31.12	0,0 %	4,4 %	6,3 %	0,0 %	4,4 %	6,3 %
Kontantutbytte i % av egenkapitalbeviser andel av korrigeret årsoverskudd	0,0 %	46,9 %	45,2 %	0,0 %	49,8 %	50,0 %
Effektiv avkastning (utbytte pr. egenkapitalbevis pluss kursstigning 1.1 - 31.12 i prosent av børskurs 1/1)	16,5 %	-20,1 %	40,7 %	16,5 %	-20,5 %	39,0 %
Fortjeneste pr. egenkapitalbevis i kr (egenkapital- beviserens andel av overskuddet dividert på veid gjennomsnitt av antall utestående egenkapitalbevis)	14,72	4,76	9,82	14,72	4,45	8,80
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis i kr (eierandelskapital, overkursfond, utjevn.fond 31.12., samt egenkapitalbeviserens andel av ufordelt EK dividert på antall utestående egenkapitalbevis)	128,43	119,44	114,83	130,07	120,90	114,77
P/E (Børskurs 31.12. dividert på fortjeneste pr. egenkapitalbevis)	3,43	11,77	7,74	3,43	12,58	8,64
P/B (Børskurs 31.12. dividert på bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis)	0,39	0,47	0,66	0,39	0,46	0,66

ERKLÆRING FRA STYRETS MEDLEMMER OG ADMINISTRERENDE BANKSJEF

Styret og administrerende banksjef har i dag behandlet og godkjent årsberetningen og årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2012 inklusive ett års sammenligningstall.

Etter styrets og administrerende banksjefs beste overbevisning er årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2012 utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av morbankens og konsernets eiendeler, gjeld og finansielle stilling og resultat som helhet pr. 31. desember 2012.

Etter styrets og administrerende banksjefs beste overbevisning gir årsberetningen en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet. Beskrivelsen av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode gir også en rettviseende oversikt.

Nesbyen, 13. februar 2013

George H. Fulford
styrets leder

Fred Arne Kramer

Grethe Solberg

Gro Overby

Marit Sand Deinboll

Kine Tyribakken

Hans Kristian Glespe
adm. banksjef

Årsmelding for kontrollkomitèen for 2012

Kontrollkomitèen har hatt 3 møter i 2012.

Komitèen har vurdert sikkerheter og garantier som er stillet for bankens utlån. Periodiske regnskapsrapporter er gjennomgått, og engasjementer som ikke har utviklet seg normalt er vurdert.

Vedrørende årsoppgjøret viser kontrollkomitèen til revisors beretning av 13.02.13, og slutter seg til deres uttalelse om det fremlagte regnskap.

Kontrollkomitèen har ført tilsyn med at bankens virksomhet er drevet i samsvar med dens vedtekter, sparebanklovens bestemmelser, forstanderskapets vedtak og andre bestemmelser som banken har plikt til å rette seg etter.

Komitèen har gjennomgått styrets protokoller og foretatt de undersøkelser som sparebankloven og kontrollkomitèens instruks bestemmer.

Kontrollkomitèen har gjennomgått styrets årsberetning, resultatregnskap og balanse uten at dette gir grunn til noen bemerkninger. Det er spesielt kontrollert at bankens virkemidler og garantistillelser ikke er disponert i strid med Sparebanklovens §§ 23-24. For årsregnskapsvurderingen er bestemmelsene i finansieringsvirksomhetsloven §§ 2-9, 2-10, 2-15 og 2-16 fulgt, og de påbudte noter og opplysninger foreligger. Kontrollkomitèen anbefaler derfor at resultatregnskapet og balansen fastsettes som bankens regnskap for 2012.

Nesøyen, 13.02.2013

Eva Gullingsrud

Hans V. Haug

Frank Kolsrud

Til forstanderskapet i Nes Prestegjelds Sparebank

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Nes Prestegjelds Sparebank som består av morbankregnskap og konsernregnskap. Morbankregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for bankens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av bankens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av morbanken og konsernet Nes Prestegjelds Sparebank's finansielle stilling per 31. desember 2012 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsen om foretaksstyring

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og redegjørelsen om foretaksstyring om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Drammen, 13. februar 2013
PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Sigmund Landaas', written over a faint, larger version of the same signature.

Sigmund Landaas
Statsautorisert revisor

BANKENS TILLITSVALGTE

FORSTANDERSKAPET 2012

Innskytervalgte Hallingdal
Eva Østvold
Vigdís Helene Røragen
Odd Egil Stavn

Innskytervalgte Numedal
Tore Bergstøl, leder
Bjørn Hjalland

Innskytervalgte Sigdal
Helje Medalen

Innskytervalgte Drammen
Helge Ludvigsen

Kommunevalgte Nes
Tor O. Magnussen
Alf Majormoen

Egenkapitalbevisiere
Svein Thorsen
Knut Johnny Gustafsson
Eli Jorde Tilghman
Inge Furu
Anne Marie Kollhus
Kjell Tore Finnerud, nestleder

Ansattes representanter
May Britt Halland
Geir Hovden
Bent Ole Bjørnsen
Leif Inge Reime
Oline Skriudalen

STYRET

George Fulford, leder
Geir Olav Brøto, nestleder (fratrådt)
Fred Arne Kramer
Marit Sand Deinboll
Grethe Solberg
Gro Øverby
Kine Hagaie Tyribakken ansattes representant

REVISJONSKOMITE

George Fulford
Geir Olav Brøto (fratrådt)

KONTROLLKOMITE

Hans Haug, leder
Eva Gullingsrud
Frank Kolsrud

VALGKOMITÈER

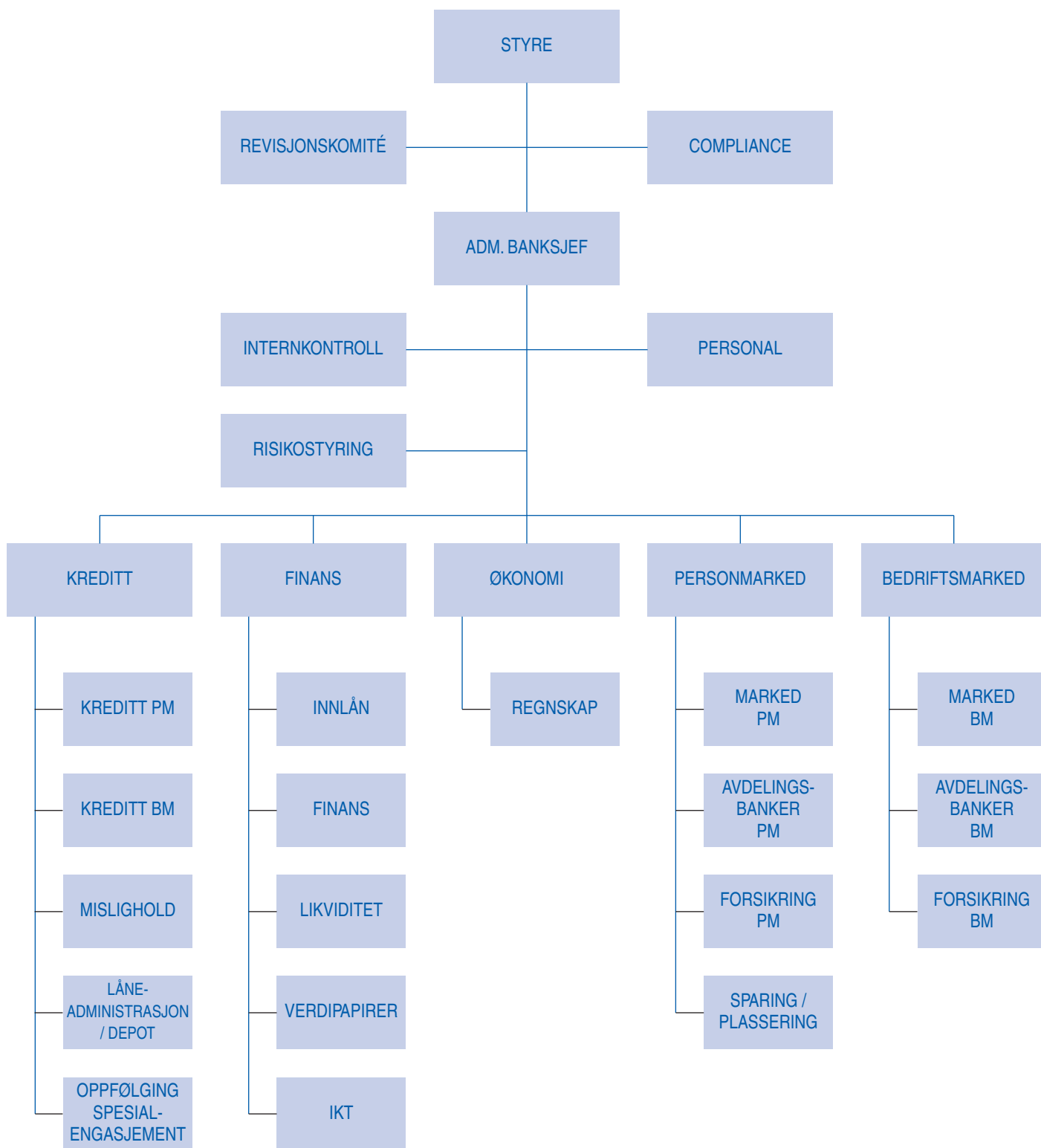
Forstanderskapets valgkomite
May Britt Halland
Alf Majormoen
Odd Egil Stavn
Lars Kirkevollen

Innskytervalgtes valgkomite
Nils Gudbrands plass
Guri Sørli
Helje Medalen
Helge Ludvigsen

Egenkapitalbevisieres valgkomite
Arild Syversen
Magne Fremo
Inger Johanne Sorteberg

BANKENS ORGANISASJON

FUNKSJONER OG FAG

Trykk: Hallingdal Trykk, www.hallingdaltrykk.no
 Bildene er tatt av: Terje Bjørnsen (av ledergruppen),
 Espen Forsberg (av styret) og
 Tore Haraldset (av Hans Kristian Glesne).

